

De Gelderse Beroepsbevolking

EENTOEKOMSTSCENARIO TOT 2020

2020

De Gelderse Beroepsbevolking

een toekomstscenario tot 2020

maart 1998

Menno Walsweer

Bureau Economisch Onderzoek
afdeling Economische Zaken

Provincie Gelderland
postbus 9090
6800 GX Arnhem

telefoon: 026-3599150
fax: 026-3599199
E-mail: m.walsweer@prv.gelderland

© Provincie Gelderland

Gebruik van de inhoud van deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld

Samenvatting en conclusies	1
De Gelderse beroepsbevolking	4
Inleiding	4
Het Gelderse toekomstscenario	4
Bevolkingsontwikkeling	7
Beroepsbevolking	11
De arbeidsparticipatie	11
De toekomstige arbeidsparticipatie	12
Ontwikkeling beroepsbevolking	13
Ontwikkeling WAO	16
De beroepsbevolking naar opleidingsniveau	17
Enige locale trends	19
Gemeentelijke bevolkingsgroei	19
Aanbod van arbeid per gemeente	20

Bijlagen

- 1: Onderzoeksresultaten: beroepsbevolking en arbeidsparticipatie 1990-2020
- 2: Schattingsmodel gemeentelijke beroepsbevolking
- 3: Scenariokeuze
- 4: Toelichting WAO-volume; Allochtone beroepsbevolking; Opleidingsstructuur
- 5: Kaart van Gelderland met gemeente en Corop grenzen

Samenvatting en conclusies

Bevolkingsontwikkeling 1995-2020

- In de komende 25 jaar zal de Gelderse bevolking met 12% toenemen. De groei komt vooral tot uitdrukking in een sterke stijging van het aantal mensen in de pensioengerechtigde leeftijd. Deze groep neemt met de helft toe. Aan de andere kant stagneert de aanwas van jongeren. In 2020 zullen er ongeveer 3% minder kinderen zijn dan nu. Voor de arbeidsmarkt is vooral de leeftijd 15 tot 65 jaar van belang, de zogenaamde potentiële beroepsbevolking. In deze leeftijdscategorie zijn de groeiperspectieven bescheiden. Na 2005 is zelfs sprake van een lichte daling.
- De structuurwijzigingen in de leeftijdsopbouw zijn vooral zichtbaar aan de onderkant en aan de bovenkant: het aandeel jongeren daalt en de vergrijzing neemt toe. Daarnaast komt binnen de potentiële beroepsbevolking het accent steeds meer te liggen op leeftijden boven de 40 jaar. De Gelderse situatie lijkt sterk op de Nederlandse. In vergelijking met Europa is de vergrijzing echter minder ver voortgeschreden. Op dit moment is 13% van de bevolking 65 jaar of ouder tegen 15% in de EU. Tot 2010 blijft de Gelderse bevolking aan de relatief jonge kant. Daarna bereikt de naoorlogse babyboomgeneratie de pensioengerechtigde leeftijd en wordt het verschil met Europa kleiner. Het probleem van de vergrijzing in Nederland en in Gelderland is niet zo zeer het hoge aandeel ouderen maar de snelle groei van deze groep.
- Veranderingen in de bevolkingsomvang worden bepaald door het saldo van geboorte, sterfte en migratie. De helft van de toekomstige bevolkingsgroei is het gevolg van migratie. De andere helft wordt veroorzaakt door natuurlijke aanwas (d.w.z. het verschil tussen geboorte en sterfte). Tweederde deel van het Gelderse migratieoverschot is toe te schrijven aan de instroom van buitenlandse migranten, eenderde deel is het gevolg van binnenlandse verhuisbewegingen.
- Met het Gelderse streekplanbeleid wordt beoogd de binnenlandse migratiestromen af te leiden naar de regio's Arnhem/Nijmegen en Achterhoek. Voor de Veluwe moet dat resulteren in een negatief migratiesaldo terwijl voor Zuidwest-Gelderland het saldo op nul uitkomt. Was tot op heden Zuidwest-Gelderland de snelst groeiende regio, in de toekomst zal deze positie overgaan op Arnhem/Nijmegen. In de Achterhoek houden geboorte en sterfte elkaar vrijwel in evenwicht. Dat de bevolking in deze regio toch nog groeit is het gevolg van het positieve migratiesaldo. Na een periode van stilstand zal daardoor de bevolking weer substantieel toenemen.
- Ten opzichte van het verleden zal de Gelderse bevolkingsgroei op vier punten wijzigen: het groeitempo vakt af, het migratiepatroon verandert, de regionale groeiverschillen nemen af en de vergrijzing versnelt. Al deze veranderingen werken door in de ontwikkeling van de beroepsbevolking.

De arbeidsparticipatie

- Wanneer de arbeidsparticipatie de komende periode niet toeneemt zal het aanbod van arbeid tot 2005 nog slechts een bescheiden groei vertonen. Daarna treedt op grond van de bevolkingsontwikkeling zelfs een daling op. In die situatie zou een sterke bevolkingsgroei in de leeftijdsgroep boven de 65 jaar gepaard gaan met een daling van de beroepsbevolking. Met andere woorden de verhouding actieven / inactieven zou verslechteren.

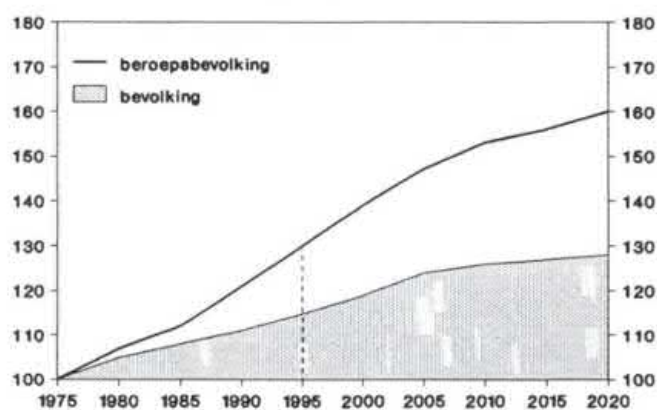
- De ruimte voor een hogere arbeidsparticipatie van de bevolking ligt vooral bij vrouwen van 25 jaar en ouder. Daar is nog een groot onbenut arbeidspotentieel aanwezig. De toekomstige groei van de beroepsbevolking zal dan ook voornamelijk daar te vinden zijn. In het toekomstscenario wordt uitgegaan van een verdere stijging van de arbeidsparticipatie van vrouwen. Deze ontwikkeling zal zich kunnen voordoen dankzij een groot aantal maatschappelijke aanpassingen: toenemende emancipatie en individualisering, beschikbaarheid van kinderopvang, hervormingen van de sociale voorzieningen en het belastingstelsel. Al deze factoren dragen er toe bij dat de arbeidsparticipatie van vrouwen in 2020 het hoge niveau zal hebben bereikt zoals dat nu reeds in Zweden en in de Verenigde Staten bestaat.

Het arbeidsaanbod

- De toekomstige bevolkingsgroei in de leeftijdsgroep 15 tot 65 jaar vakt af en wordt na 2010 zelfs negatief. Het groeitempo van het arbeidsaanbod blijft desondanks tamelijk hoog. Pas aan het einde van de scenarioperiode treedt een lichte groeivertraging op. In Gelderland zal het arbeidsaanbod de komende 25 jaar toenemen met ca. 23%. De voortgaande groei is voornamelijk te danken aan de verhoogde arbeidsparticipatie van vrouwen.
- Het arbeidsaanbod van mannen blijft de komende vijfentwintig jaar tamelijk stabiel, het arbeidsaanbod van vrouwen neemt daarentegen toe met meer dan 50%. Terwijl tot voor kort nog bijna tweederde deel van de beroepsbevolking uit mannen bestond, zal in 2020 bijna een evenwicht zijn bereikt tussen de seksen. Ongeveer de helft van de beroepsbevolking bestaat dan uit vrouwen. Een tweede belangrijke verandering speelt zich af bij de leeftijdsopbouw. Ook hier liggen fundamentele wijzigingen in het verschiet. De middencategorie van 25 tot 44 jaar blijft ongeveer even groot als nu, maar het aantal jongeren daalt met ca. 10%. In dezelfde periode verdubbelt het aantal personen boven de 45 jaar.

Gelderse ontwikkeling 1975 - 2020

indexcijfers, 1975 = 100

Bron: Bureau Economisch Onderzoek

- In de afgelopen decennia is het opleidingsniveau van de beroepsbevolking krachtig gestegen. In vergelijking daarmee zal het niveau in de komende periode nog maar weinig toenemen. Een van de oorzaken is de verminderde dynamiek (de instroom van hoggeschoolden vermindert en de uitstroom van laaggeschoolden vertraagt). Daarnaast bestaat een belangrijk deel van de toekomstige groei uit relatief laag opgeleide allochtonen.

In drie van de vier Gelderse regio's ligt het onderwijsniveau van de beroepsbevolking onder het landelijk gemiddelde, d.w.z. meer LBO/MAVO en minder hoger opgeleiden. Alleen in de regio Arnhem/Nijmegen ligt het niveau boven het Nederlands gemiddelde. Dertig procent behoort tot de categorie hoger opgeleiden. In 2020 zal dit zijn opgelopen tot 36%.

Enige locale trends

- Het streekplanbeleid is gericht op een ruimtelijke bundeling van bevolking, wonen en werken. Van de 85 Gelderse gemeenten wordt in het Streekplan aan 23 een regionale functie toegekend. Deze gemeenten moeten tezamen 92% van de toekomstige bevolkingsgroei opvangen. De laatste 8% is verdeeld over de resterende 63 gemeenten. Gemeenten met een stabiele of afnemende bevolkingsomvang zullen geconfronteerd worden met grotere leeftijdsverschuivingen dan de groeigemeenten. Hoe lager de bevolkingsgroei, hoe sterker de vergrijzing en ontgroening. De hoogste bevolkingsgroei zal zich in Nijmegen manifesteren. Nijmegen zal in betrekkelijk korte tijd uitgroeien tot de grootste stad van Gelderland met bijna 200.000 inwoners.
- De groei van de beroepsbevolking zal zich voor bijna de helft in de vier grootste stedelijke gemeenten voltrekken. Alleen al Arnhem en Nijmegen nemen tezamen bijna een derde voor hun rekening. Daarnaast zijn er nog al wat regionale en subregionale kernen in de meer landelijke gebieden die een zeer sterke groei zullen beleven (Doetinchem, Harderwijk, Tiel, Barneveld, Culemborg, Zaltbommel). Maar ook in de gemeenten die geen bijzondere regionale functie hebben neemt het arbeidsaanbod toe. Hoewel in die gemeenten de bevolking tot 2020 vrijwel niet groeit, neemt de beroepsbevolking toch toe met ruim 11%.

De Gelderse beroepsbevolking, een toekomstscenario tot 2020

Inleiding

Met het oog op de nationale en internationale ontwikkelingen moeten in Gelderland voortdurend strategische keuzes worden gemaakt over economische hervormingen en de daarmee samenhangende ruimtelijke vraagstukken. Op tal van terreinen zullen in de toekomst fundamentele aanpassingen en veranderingen worden doorgevoerd. Bij het ontwerpen van een adequate beleidsstrategie is kennis van de economische situatie en ontwikkeling belangrijk, evenals de beschikbaarheid van een toekomstscenario waarin de gevolgen van bepaalde autonome trends en beleidskeuzes zichtbaar worden. In de Provinciale Economische Verkenning 1997 is over de afgelopen vijftientig jaar een ontwikkelingsanalyse van de Gelderse economie opgenomen. Aansluitend hierop zal in de verkenning 1998 een scenario worden geschetst voor de komende vijftientig jaar. Daarbij zal het huidige economische en ruimtelijke beleid van de provincie worden gekoppeld aan een bepaald toekomstscenario voor de Nederlandse economie. Met die verkenning wordt beoogd bij te dragen aan de beleidsvoorbereiding en de discussie met betrekking tot strategische keuzes voor de lange termijn. In dat kader is deze deelstudie over het arbeidsaanbod in Gelderland verschenen. In deze rapportage worden het schattings- en prognosemodel van de beroepsbevolking gepresenteerd alsmede de resultaten van de vooruitberekeningen tot 2020.

Het Gelderse toekomstscenario

Eind 1997 heeft het Centraal Planbureau een lange-termijnstudie gepubliceerd van de Nederlandse economie¹. Daarin worden een aantal toekomstscenario's uitgewerkt. Elk scenario kent een specifieke ontwikkeling op het gebied van de internationale situatie, demografische en economische trends, sociaal-culturele factoren en technologische ontwikkeling. Dit heeft geleid tot drie alternatieve scenario's²:

Devided Europe

In dit scenario bestaat er binnen Europa onenigheid over de verdere integratie en op de hoofdlijnen van het beleid. Nationalistische gevoelens nemen toe, maar ook binnen de landen zelf groeit de verdeeldheid. Dit alles verhindert een succesvolle economische politiek in Europa. Daarentegen boeken Noord-Amerika en Azië groot succes op het economische en technologische vlak. Het gevolg is dat Europa de concurrentiestrijd verliest. Zwakke economische groei, trage technologische ontwikkeling, weinig ontplooiingsmogelijkheden op sociaal-cultureel gebied en geringe voortgang bij het oplossen van milieuproblemen typeren Europa. In Nederland is sprake van een geringe bevolkingsgroei, een bescheiden stijging van het Nationaal Product en een aanhoudend hoge werkloosheid.

¹ Economie en fysieke omgeving, beleidsopgaven en oplossingsrichtingen 1995-2020

² Idem, pag 59 e.v.

European Coordination

De Europese samenwerking komt in dit scenario geleidelijk tot stand. Een kopgroep van landen loopt voorop bij de verdere integratie. De andere landen worden toegelaten zodra zij aan de eisen voldoen. Terwijl de Europese integratie aldus voortschrijdt, treedt op mondiale schaal een zeker isolationisme op. De grote blokken in de wereld (Noord-Amerika, Zuid-Amerika, Azië, Afrika en Europa) richten zich meer naar binnen. De groei van de wereldhandel blijft daardoor beperkt. Er is binnen Europa en Nederland grotere aandacht voor de (eigen) cultuur, solidariteit en sociale cohesie. De belangstelling voor collectieve goederen, waaronder het milieu, stijgt. In dit scenario kent Nederland een gemiddelde, trendmatige economische groei bij een relatief hoge bevolkingsgroei. Op de arbeidsmarkt is sprake van relatieve schaarste.

Global Competition

In Global Competition neemt de Europese samenwerking toe zonder dat dit leidt tot een verdergaande politieke integratie. De nadruk ligt in dit scenario op een zeer dynamische technologische ontwikkeling, hoge economische groei, sterke internationalisering, liberalisering, deregulering en een grote rol van het marktmechanisme. Dit leidt tot een felle wereldwijde concurrentiestrijd en een sterke economische dynamiek. Als gevolg van de voortschrijdende individualisering wordt de verzorgingsstaat soberder ingericht. Wel zorgt de overheid voor een goede uitvoering van de klassieke kerntaken en worden de voorwaarden geschapen voor een goede marktwerking. De economische groei in Nederland en de daling van de werkloosheid zijn in dit scenario het hoogst. De bevolkingsgroei is naar verhouding gematigd en ligt tussen de twee andere scenario's in.

De scenario's schetsen sterk verschillende beelden van de Nederlandse economie. De vraag moet beantwoord worden welk scenario het beste aansluit bij de visie en beleidsplannen van de provincie Gelderland. In 1997 hebben Provinciale Staten het economische beleid en het omgevingsbeleid vastgesteld. Daarbij is expliciet en impliciet uitgegaan van bepaalde ontwikkelingen (bevolkingsgroei, toenemende concurrentie, globalisering etc.). Een doorrekening van alle drie de opties leidt in dat verband tot inconsistenties. Bij een halvering van de bevolkingsgroei bijvoorbeeld past een ander ruimtelijk en economisch beleid dan nu is vastgesteld. Vandaar dat een keuze gemaakt moet worden voor het scenario dat het beste aansluit bij de Gelderse visie. Gezien de grote economische en ruimtelijke implicaties is daarbij de bevolkingsgroei een dominant criterium.

De verwachte bevolkingsgroei in het scenario Global Competition sluit goed aan op de streekplanprognose van de provincie Gelderland (beide gaan uit van ongeveer 0,4% groei per jaar). In Divided Europe wordt uitgegaan van een bevolkingsgroei die nog niet de helft is van de streekplanprognose, in European Coordination ligt de bevolkingsgroei ongeveer een kwart boven de streekplanprognose. Daarnaast lijkt Global Competition het meest trendmatige scenario van de drie. Veel kenmerkende trends en ontwikkelingen zijn nu reeds aanwijsbaar en worden in dit scenario verder doorgetrokken, terwijl voor de realisering van de andere scenario's nog al ingrijpende trendbreuken vereist zijn (blijvende conjunctuuromslag, herwaardering solidariteitsgedachte, isolationisme). Ten slotte kan worden opgemerkt dat de economische premissen en de gestelde beleidsdoelen van zowel het Sociaal-economische Beleidsplan als van het Streekplan, het beste aansluiten bij het toekomstbeeld dat uit Global Competition naar voren komt (hoge

economische groei, toenemende rol marktmechanisme, individualisering, technologische dynamiek en globalisering). Tegen deze achtergrond moet worden geconcludeerd dat Global Competition het meest consistente scenario vormt bij de provinciale visie.

Dit betekent in concreto dat bij de raming van het toekomstige arbeidsaanbod in Gelderland is uitgegaan van een bevolkingsgroei conform het Streekplan, en dat alle andere elementen die een rol spelen bij de ontwikkeling van de beroepsbevolking zijn ontleend aan het CPB-scenario Global Competition.

Tot de beroepsbevolking worden gerekend al degenen die betaalde beroepsarbeid verrichten alsmede zij die op dit moment niet werken maar wel in staat- en bereid zijn aan het arbeidsproces deel te nemen. De beroepsbevolking bestaat dus uit werkenden en werklozen. De omvang van de beroepsbevolking wordt enerzijds bepaald door het aantal mensen in de leeftijdscategorie 15-64 jaar (de potentiële beroepsbevolking) en anderzijds door de neiging van die bevolkingsgroep om deel te nemen aan het arbeidsproces (de arbeidsparticipatie). Daarom zal achtereenvolgens aandacht worden besteed aan de bevolkingsgroei, de arbeidsparticipatie en aan het resultaat van deze twee, de beroepsbevolking.

Bevolkingsontwikkeling

Naast de (inter)nationale economische context speelt de groei en leeftijdstructuur van de bevolking een cruciale rol voor het Gelderse toekomstbeeld. Deze bepalen immers de behoefte aan werkgelegenheid, ruimte, woningbouw, voorzieningen etc. Nederland zal bij de ontwikkeling- en volgens het Global Competition scenario in 2020 ongeveer 17,1 miljoen inwoners tellen. Ten opzichte van 1995 komen er 1,7 miljoen mensen bij. Dat is bijna net zoveel als het huidige inwonertal van Gelderland. De Gelderse bevolking stijgt volgens het Streekplan van 1,9 naar 2,1 miljoen. Een toename ter grootte van anderhalf maal de stad Arnhem. Procentueel loopt de Gelderse groeiprojectie in de pas met de verwachtingen voor Nederland.

Tabel 1. Bevolking 1995-2020 en periodemutatie (X 1.000 personen), Nederland Gelderland en de Gelderse COROP-gebieden

	Vel	Ach	A/N	ZWG	Gld	Ned
<i>Bevolkingsomvang:</i>						
• 1995	613	368	673	211	1.865	15.424
• 2020	677	398	769	236	2.080	17.148
<i>groei naar component:</i>						
• geboorte	192	103	212	68	575	4.734
• sterfte	-155	-100	-172	-49	-476	-3.848
natuurlijke aanwas	37	3	40	19	99	886
• binnenlands migratiesaldo	-6	15	30	0	39	0
• buitenlands migratiesaldo	33	12	26	6	77	838
migratiesaldo	27	27	56	6	116	838
<i>groei naar leeftijd:</i>						
• 0-14 jaar	-8	-5	6	-3	-10	-57
• 15-64 jaar	21	5	38	10	74	652
• 65 jaar en ouder	51	30	52	18	151	1.129
totale groei	64	30	96	25	215	1.724
totale groei in procenten	10%	8%	14%	12%	12%	11%

Bron: Bouwen en Wonen, Provincie Gelderland / CBS

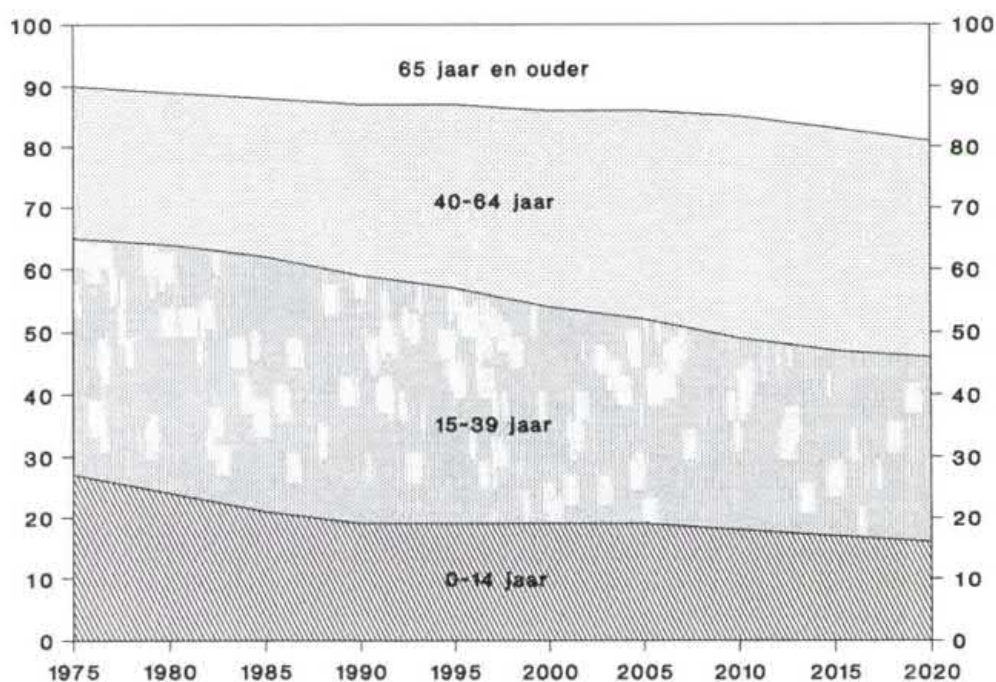
Veranderingen in de bevolkingsomvang worden bepaald door het saldo van geboorte, sterfte en migratie. In Nederland is de helft van de toekomstige bevolkingsgroei het gevolg van buitenlandse migratie. De andere helft wordt veroorzaakt door de natuurlijke aanwas (d.w.z. het verschil tussen geboorte en sterfte). Ook in Gelderland neemt de natuurlijke aanwas ongeveer de helft van de bevolkingsgroei voor haar rekening en is de rest eveneens het gevolg van migratie. Tweederde deel van het Gelderse migratieoverschot is toe te schrijven aan de instroom van buitenlandse migranten, eenderde deel is het gevolg van binnenlandse verhuiskbewegingen.

Het Gelderse streekplanbeleid heeft de intensie de binnenlandse vestiging te kanaliseren. Zo wordt beoogd de migratiestromen af te leiden naar de regio's Arnhem/Nijmegen en Achterhoek. Voor de Veluwe moet dat resulteren in een negatief migratiesaldo terwijl voor Zuidwest-Gelderland het saldo op nul uitkomt. Was tot op heden Zuidwest-Gelderland de snelst groeiende regio, in de toekomst zal deze positie als gevolg van het gevoerde vestigingsbeleid over gaan op Arnhem/Nijmegen. In de Achterhoek houden geboorte en sterfte elkaar vrijwel in evenwicht. Dat de bevolking in deze regio toch nog groeit is het gevolg van het positieve migratiesaldo. Na een periode van stilstand zal daardoor de bevolking weer substantieel toenemen.

De streekplandoelstellingen over de binnenlandse migratie zijn ambitieus en leggen een zware hypotheek op de schouders van alle betrokken overheden (provincie gemeenten en rijk). Mede als gevolg van de migratie-toeloop kenden juist Zuidwest-Gelderland en de Veluwe in het verleden de hoogste bevolkingsgroei. Het afremmen van de groei door het ombuigen van de migratiestromen is voor deze gebieden al tientallen jaren lang een beleidsprioriteit. In geen van de vorige streekplanperiodes kon deze ombuiging echter overtuigend gerealiseerd worden. Wil de doestelling voor de komende periode gehaald worden, dan zal in dit opzicht een trendbreuk moeten worden bewerkstelligd.

De totale Gelderse bevolkingsgroei in de komende 25 jaar bedraagt 12%. De toename komt vooral tot uitdrukking in een sterk groeiend aantal mensen in de pensioengerechtigde leeftijd. Deze groep neemt met meer dan de helft toe. De aanwas aan de onderkant stagneert.

Leeftijdstructuur Gelderse bevolking, totaal = 100%

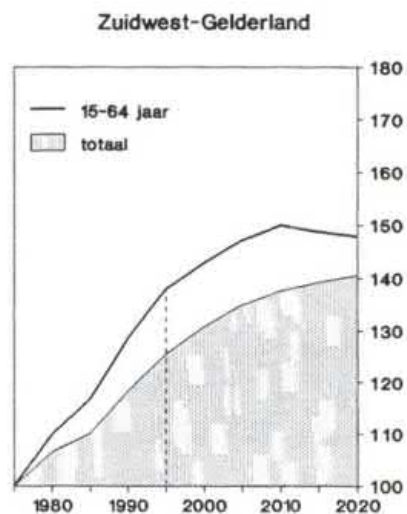
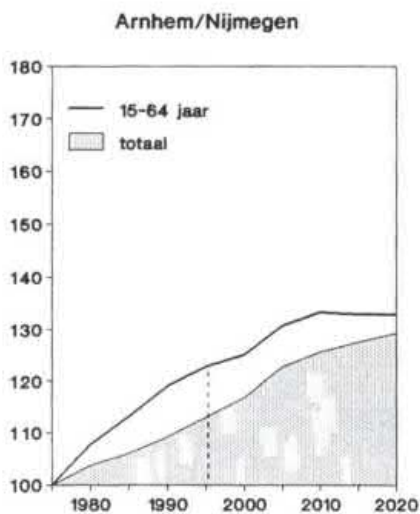
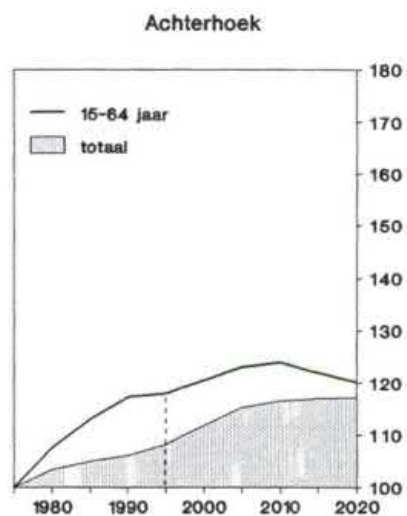
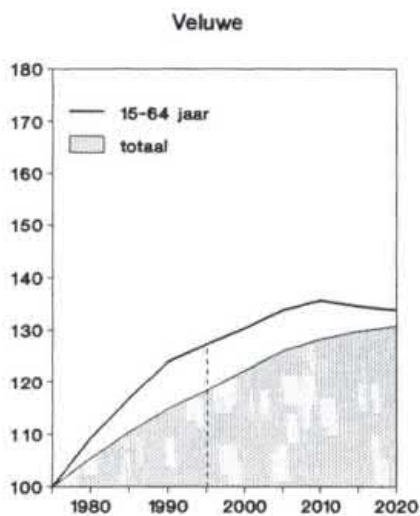
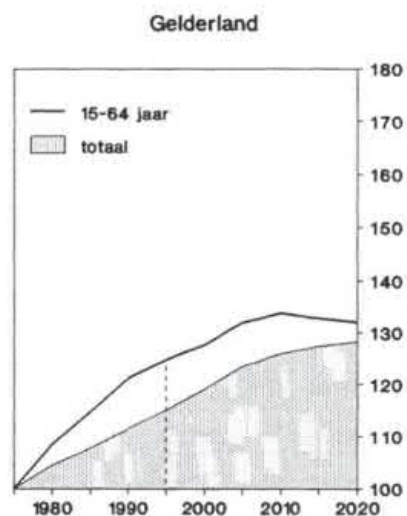
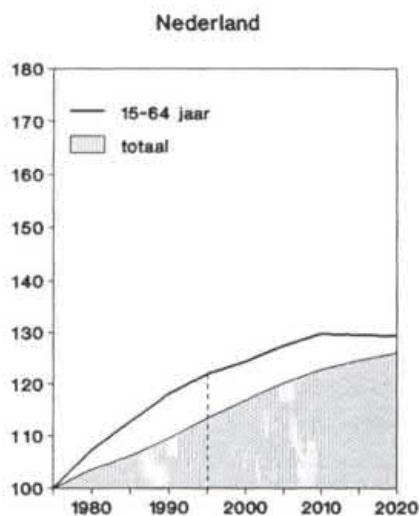
Bron: CBS-bevolkingstatistiek / Streekplanprognose REW

Aan het einde van de prognoseperiode zullen er ongeveer 3% minder jongeren zijn dan nu. Voor de arbeidsmarkt is vooral de leeftijd 15 tot 65 jaar van belang, de potentiële beroepsbevolking. In deze leeftijdscategorie zijn de groeiperspectieven bescheiden. Na 2005 is zelfs sprake van een lichte terugloop.

Het bevolkingsaandeel van de potentiële beroepsbevolking is in de tijd gezien tamelijk stabiel. De structuurwijzigingen in de leeftijdsopbouw voltrekken zich vooral aan de onderkant en aan de bovenkant: het aandeel jongeren daalt en de vergrijzing neemt toe. Daarnaast komt binnen de potentiële beroepsbevolking het accent steeds meer te liggen op leeftijden boven de 40 jaar.

In vergelijking met Europa is de vergrijzing in Nederland overigens minder omvangrijk. Op dit moment is 13% van de bevolking 65 jaar of ouder tegen 15% in de EU. Tot 2010 blijft de Nederlandse bevolking aan de relatief jonge kant. Daarna bereikt de naoorlogse babyboomgeneratie de pensioengerechtigde leeftijd en wordt het verschil met Europa kleiner. Het probleem van de vergrijzing in Nederland en in Gelderland is minder gelegen in het hoge aandeel ouderen als wel in de snelle groei van deze groep.

Bevolkingsgroei 1975 - 2020, indexcijfers 1975 = 100

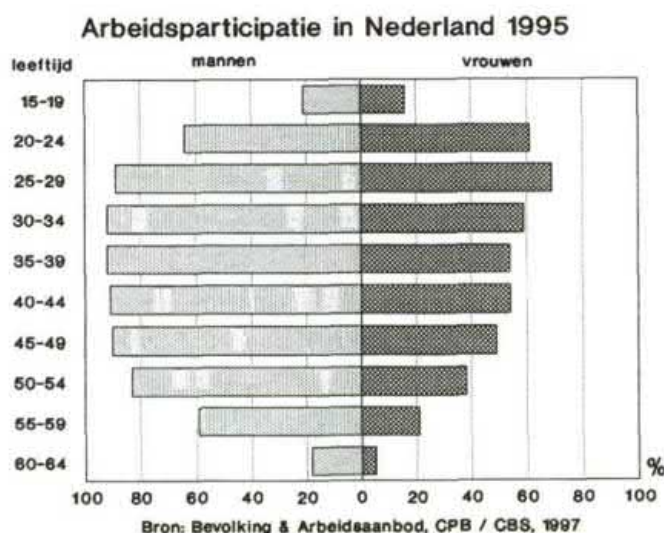

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, afdeling Economische Zaken, Provincie Gelderland,

Beroepsbevolking

De arbeidsparticipatie

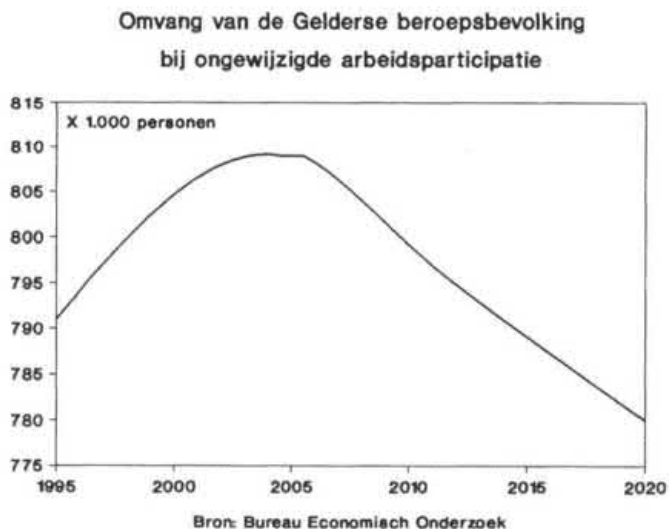
Ten opzichte van het verleden zal de Gelderse bevolkingsgroei op vier punten wijzigen: het groeitempo vlakt af, het migratiepatroon verandert, de regionale groeiverschillen nemen af en de vergrijzing versnelt. Al deze veranderingen werken door in de ontwikkeling van de beroepsbevolking. Een tweede factor van belang is de arbeidsparticipatie (het percentage van de bevolking dat deelneemt of deel wil nemen aan het arbeidsproces). De mate van arbeidsparticipatie is sterk afhankelijk van de leeftijd. In de categorie 15 tot 25 jaar bijvoorbeeld is de arbeidsparticipatie laag omdat een groot deel van de populatie dagonderwijs volgt. Tussen 25 en 55 jaar is de deelname het hoogst. Naarmate de pensioenleeftijd dichterbij komt daalt de participatie als gevolg van o.a. de toenemende kans op arbeidsongeschikt en de wens op vervroegd uittreden.

In het verleden was de Nederlandse arbeidsparticipatie in vergelijking met de andere EU-landen laag. In de afgelopen vijftien jaar is de achterstand echter volledig ingelopen. Dit is vooral te danken aan de groei van de deeltijdbanen. In geen enkel ander land heeft deeltijdarbeid zo'n hoge vlucht genomen. Intussen bestaat 37% van de werkgelegenheid uit deeltijdbanen. Daarmee is dit aandeel ruim tweemaal zo hoog als in de EU. De keerzijde van dit hoge aandeel is echter dat de arbeidsparticipatie in uren gemeten nog steeds aan de lage kant is³ (veel mensen werken relatief weinig uren). Een tweede effect is dat het inkomen per hoofd van de bevolking in Nederland relatief laag is. Het streven van de rijksoverheid is er dan ook op gericht de arbeidsparticipatie verder te laten toenemen met als doel de verhouding actieven / inactieven te verbeteren en het inkomen per hoofd van de bevolking te vergroten. Ook Provinciale Staten van Gelderland kennen aan de bevordering van de arbeidsparticipatie een hoge prioriteit toe (Sociaal-Economisch Beleidsplan en het project Maatschappelijke Participatie).

³ Provinciale Economische Verkenning '97

In de volgende grafiek staat bij wijze van illustratie weergegeven wat het verloop van de toekomstige beroepsbevolking *zou* zijn wanneer de arbeidsparticipatie van de Gelderse bevolking niet verder toeneemt maar stabiliseert op het huidige niveau.

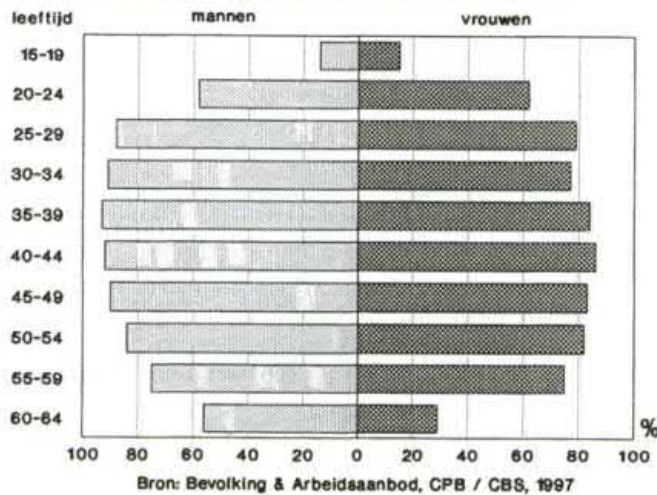
Tot 2005 is nog een bescheiden groei te verwachten, daarna treedt op grond van de bevolkingsontwikkeling een daling op. In die situatie zou een sterke bevolkingsgroei in de leeftijdsgroep boven de 65 jaar gepaard gaan met een daling van de beroepsbevolking. Met andere woorden de verhouding actieven / inactieven verslechtert. Of het inkomen per hoofd van de bevolking onder die omstandigheden kan groeien is twijfelachtig.

De toekomstige arbeidsparticipatie

De ruimte voor een hogere arbeidsparticipatie van de bevolking ligt vooral bij de vrouwen vanaf 25 jaar en ouder. Daar is nog een groot onbenut arbeidspotentieel aanwezig. De toekomstige groei van de beroepsbevolking zal dan ook voornamelijk daar te vinden zijn.

In het toekomstscenario Global Competition wordt uitgegaan van een verdere stijging van de arbeidsparticipatie van vrouwen. Deze ontwikkeling zal zich kunnen voordoen dankzij een groot aantal maatschappelijke aanpassingen: toenemende emancipatie en individualisering, beschikbaarheid van kinderopvang, hervormingen van de sociale voorzieningen en het belastingstelsel. Al deze factoren dragen er toe bij dat de arbeidsparticipatie van vrouwen in 2020 het hoge niveau zal hebben bereikt zoals dat nu reeds in Zweden en in de Verenigde Staten bestaat. Daarnaast wordt er van uitgegaan dat mensen boven de 55 jaar langer blijven werken dan nu het geval is (terugdringen van de WAO en de invoering van flexibele pensioenning in plaats van de VUT).

Arbeidsparticipatie in Nederland 2020

Ontwikkeling beroepsbevolking

De bevolkingsgroei in de leeftijdsgroep 15 tot 65 jaar vlagt af en wordt na 2010 zelfs negatief. Het groeitempo van het arbeidsaanbod blijft desondanks hoog. Pas aan het einde van de scenarioperiode treedt een lichte groeivertraging op. De voortgaande aanwas is voornamelijk te danken aan de verhoogde arbeidsparticipatie van vrouwen. Het arbeidsaanbod van mannen is de komende vijfentwintig jaar tamelijk stabiel, het arbeidsaanbod van vrouwen neemt daarentegen toe met meer dan 50%. Terwijl tot voor kort nog bijna tweederde deel van de beroepsbevolking uit mannen bestond, zal in 2020 bijna een evenwicht zijn bereikt tussen de seksen. Ongeveer de helft van de beroepsbevolking bestaat dan uit vrouwen. Een tweede belangrijke verandering speelt zich af bij de leeftijdsopbouw. Ook hier liggen fundamentele wijzigingen in het verschieft. De middencategorie van 25 tot 44 jaar blijft ongeveer even groot als nu, maar het aantal jongeren daalt met ca. 10%. In dezelfde periode verdubbelt het aantal personen boven de 45 jaar.

Het arbeidsaanbod geeft in de toekomst maar weinig regionale groeiverschillen te zien. Het groeitempo, de vergrijzing en de sterk stijgende arbeidsparticipatie van vrouwen doet zich in alle regio's in ongeveer dezelfde mate voor. Alleen in de Achterhoek verloopt de groei trager. In de regio Arnhem/Nijmegen treedt onder invloed van de grotere bevolkingsaanwas een kleine groeiversnelling op en is de daling van het aantal jongeren minder groot dan elders. Voor Zuidwest-Gelderland ten slotte resulteert een groei die niet boven het gemiddelde uitkomt. Dit is een belangrijke trendbreuk met het verleden.

Om de groei van het arbeidsaanbod te kunnen realiseren is een krachtige stijging van de arbeidsparticipatie van vrouwen nodig. De voorwaarden zijn in het Global Competition scenario optimaal. Hervormingen in het belastingstelsel en de sociale zekerheid zullen werken in de toekomst aantrekkelijker maken. Door de hoge economische groei stijgt de vraag naar arbeid zodanig dat er krapte op de arbeidsmarkt optreedt. De daarmee gepaard gaande hogere lonen lokken extra arbeidsaanbod uit. Bovendien zullen de werkgevers bij een schaars aanbod geneigd zijn de werktijden te flexibiliseren, de verlofregelingen uit te breiden en de organisatie van het werk aan te passen, waardoor het beter mogelijk wordt betaalde arbeid te combineren met zorgtaken. De faciliteiten voor kinderopvang worden sterk uitgebreid.

Tabel 2. Beroepsbevolking 1995-2020 en periodemutatie, Nederland Gelderland en de Gelderse corop-gebieden (a.g.v. afrondingsverschillen kan de som der delen afwijken van het totaal)

<i>Omvang beroepsbevolking: (X 1.000 personen)</i>	Vel	Ach	A/N	ZWG	Gld	Ned
• 1995 mannen	157	99	177	56	488	4.060
vrouwen	94	59	116	34	303	2.521
totaal	250	158	293	90	791	6.581
• 2020 mannen	165	99	189	59	513	4.343
vrouwen	145	86	178	53	462	3.832
totaal	310	185	367	112	974	8.174

groei naar geslacht:

<i>in procenten</i>						
• mannen	6	0	7	6	5	7
• vrouwen	55	46	53	53	52	52
• totaal	24	17	25	24	23	24
<i>in personen (X 1.000)</i>						
• mannen	9	0	13	3	25	282
• vrouwen	51	27	62	18	159	1.311
• totaal	60	27	75	22	183	1.593

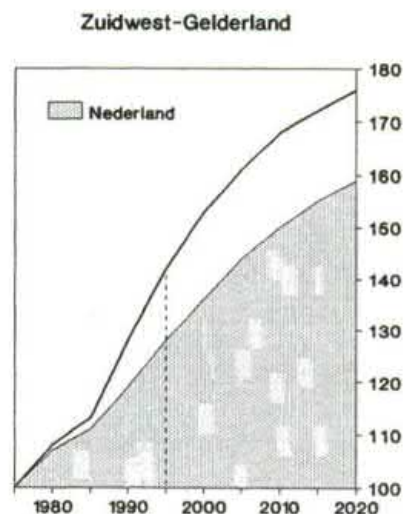
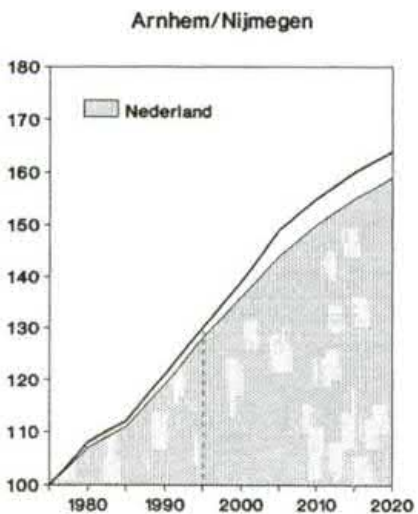
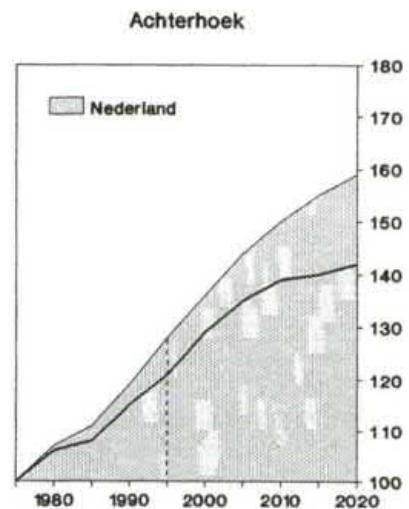
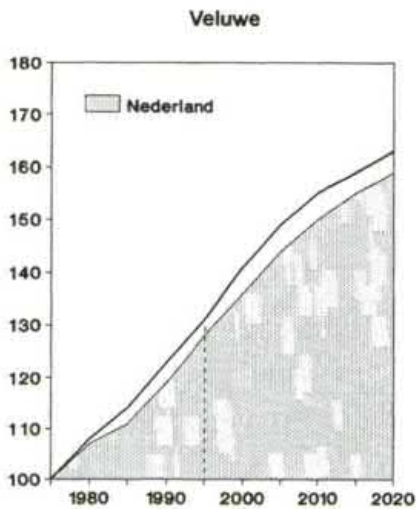
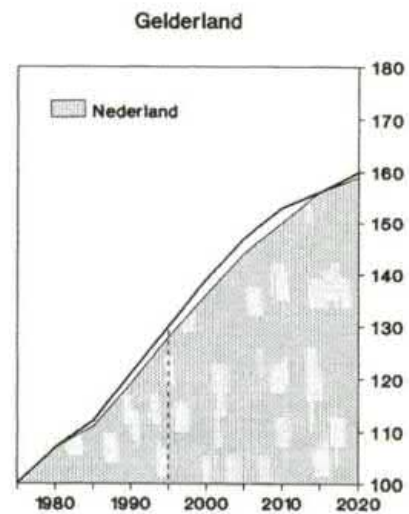
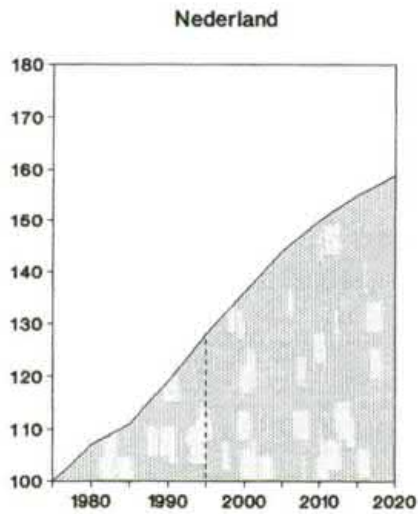
groei naar leeftijd:

<i>in procenten</i>						
• 15-24 jaar	-15	-15	-6	-12	-12	-10
• 25-44 jaar	-1	-12	-3	-4	-4	-3
• 45-64 jaar	93	86	102	96	95	101
<i>in personen (X 1.000)</i>						
• 15-24 jaar	-6	-3	-2	-1	-13	-88
• 25-44 jaar	-2	-10	-5	-2	-19	-133
• 5-64 jaar	68	41	81	25	215	1.814

Bron regionale gegevens: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland (1995 o.b.v. EBB'94/'96, CBS). Bron nationale gegevens: bewerking van Bevolking en Arbeidsaanbod, drie scenario's tot 2020, CPB/CBS

In vergelijking met West-Europa ligt het groeitempo in Nederland en Gelderland op een zeer hoog niveau. Hier neemt de beroepsbevolking in de periode 1995-2020 toe met bijna 25% tegen 10% in West-Europa. Dit groeiverschil heeft twee oorzaken. Ten eerste is de bevolkingsaanwas in vergelijking met andere landen veel hoger. Ten tweede is het onbenutte arbeidspotentieel hoog, vooral bij vrouwen. In het toekomstscenario wordt uitgegaan van een krachtige stijging van de arbeidsparticipatie van vrouwen en wordt de WAO teruggedrongen. Daardoor neemt de beroepsbevolking veel sneller toe dan in de rest van West-Europa (inhaaleffect).

Groei beroepsbevolking 1975 - 2020, indexcijfers 1975 = 100

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, afdeling Economische Zaken, Provincie Gelderland.

Ontwikkeling WAO

Gecorrigeerd voor verschillen in leeftijdsopbouw is in Nederland het aantal mensen met een WAO-uitkering twee tot drie maal zo hoog als in de omliggende landen. Hiervoor zijn verschillende oorzaken aanwijsbaar. In het verleden werd weinig gedaan aan het beperken van de instroom. De uitvoering en de controle lagen bij dezelfde organisatie, oneigenlijk gebruik kwam veelvuldig voor en de hoogte en duur van de uitkeringen waren relatief genereus. Hierdoor steeg het aantal mensen met een WAO-uitkering tot grote hoogte. Daarnaast is in Nederland ook de arbeidsongeschiktheid verzekerd waarvan de oorzaken niet direct voortvloeien uit het werk. Arbeidsongeschiktheid die bijvoorbeeld het gevolg is van een verkeersongeval of die voortvloeit uit persoonlijke omstandigheden, geeft in Nederland ook recht op een uitkering. In de omliggende landen is dat niet het geval waardoor de WAO-instroom lager is. Dit geeft een enigszins vertekend beeld. Ook in die landen daalt de feitelijke arbeidsparticipatie, alleen komt dit niet tot uitdrukking in het aantal WAO-uitkeringen.

In Nederland is dus niet alleen het beroepsrisico verzekerd, maar ook het sociale risico. Het CPB gaat er van uit dat dit verschil in de toekomst gehandhaafd blijft. Daardoor zal ook in 2020 het aantal WAO-uitkeringen in Nederland nog aan de hoge kant zijn. Toch worden de verschillen met het buitenland kleiner. De internationale economische dynamiek en de toenemende vergrijzing dwingen de Nederlandse samenleving tot een scherper WAO-beleid. De uitkeringshoogte zal achterblijven bij de algemene loonstijging en er wordt een actief volumebeleid gevoerd (minder instroom door strengere keuringen en aangescherpte toelatingscriteria). Ondanks de aanzienlijke stijging van de beroepsbevolking zal daardoor het aantal arbeidsongeschikten in 2020 ongeveer even hoog zijn als nu. Het verschil met de buurlanden wordt kleiner.

Tabel 3. WAO-volume 1995 en 2020, Nederland Gelderland en de Gelderse COROP-gebieden

	Vel	Ach	A/N	ZWG	Gld	Ned
<i>WAO-uitkeringen, X 1.000 personen</i>						
• 1995	30	20	36	9	95	787
• 2020	29	19	36	9	93	803
<i>in procenten van de beroepsbevolking</i>						
• 1995	12	13	12	10	12	12
• 2020	9	10	10	8	10	10

Bron 1995: Regionale Gegevens AAW / WAO 1995, CBS. Bron 2020: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland, berekend op basis van scenario Global-Competition, Bevolking en Arbeidsaanbod, CBS/CPB

Een daling van het aantal WAO'ers van 12% in 1995 naar 10% in 2020 lijkt weinig spectaculair. Toch gaat het om een aanzienlijke reductie. De instroomkans is sterk leeftijdsafhankelijk. In 1995 was in de leeftijdscategorie 15 tot 24 jaar ongeveer 3% van de beroepsbevolking arbeidsongeschikt, 6% van de categorie 25 tot 44 jaar en 30% van de oudste groep 45 tot 64 jaar. Wanneer deze percentages worden geprojecteerd op de vergrijsde beroepsbevolking van 2020, dan zou de WAO in Gelderland stijgen tot 155 duizend en in Nederland tot 1,3 miljoen. In het toekomstscenario wordt er van uitgegaan dat de instroomkansen door het verscherpte WAO-beleid worden gehalveerd. Het totale aantal WAO'ers blijft daardoor ongeveer gelijk aan het niveau uit 1995.

De beroepsbevolking naar opleidingsniveau⁴

In de afgelopen decennia is het opleidingsniveau van de opeenvolgende generaties schoolverlaters steeds hoger geworden. Door dit proces is het scholingsniveau van de beroepsbevolking in de loop der tijd krachtig gestegen. In 25 jaar heeft zich een ware aardverschuiving voltrokken. In 1970 was nog ruim 40% van alle beroepsbeoefenaren ongeschoold. Op dit moment heeft nog maar 8% alleen basisonderwijs genoten. Het zwaartepunt is verschoven van ongeschoold naar middelbaar. Het aandeel hooggeschoolden is verdrievoudigd. Intussen heeft ongeveer een kwart van de beroepsbevolking een HBO- of universitaire opleiding voltooid. Beroepsonderwijs is het meest voorkomende scholingsstype. Meer dan 70% heeft de één of andere vorm van beroepsonderwijs doorlopen. Voor nog maar 12% is het algemeen vormende onderwijs eindniveau⁵.

Tabel 4. Opleidingsstructuur van de beroepsbevolking (totaal = 100%) 1995 en 2020, Nederland, Gelderland en de Gelderse COROP-gebieden

		Vel	Ach	A/N	ZWG	Gld	Ned
ongeschoold (bo)	1995	8	7	8	12	8	9
	2020	4	4	4	7	4	5
lager (lbo/mavo)	1995	25	26	20	27	24	22
	2020	22	23	17	24	21	19
middelbaar (havo/vwo/mbo)	1995	45	51	42	43	45	44
	2020	47	54	43	47	47	46
semi-hoger (hbo/kandidaats)	1995	15	13	20	14	16	17
	2020	17	15	22	16	18	19
hoger (universiteit)	1995	7	3	10	4	7	8
	2020	10	4	14	6	10	11

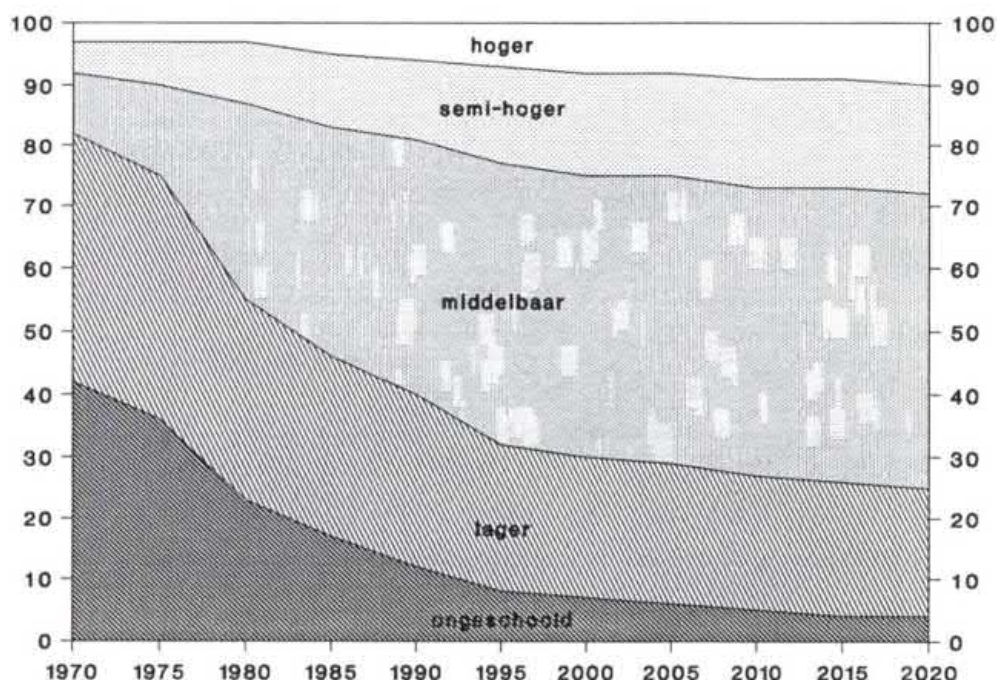
Bron 1995: EBB '94/'96, CBS. Bron 2020: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland, berekend op basis van scenario Global-Competition, Bevolking en Arbeidsaanbod, CBS/CPB

In drie van de vier Gelderse regio's ligt het onderwijsniveau van de beroepsbevolking onder het landelijk gemiddelde, d.w.z. meer LBO/MAVO en minder hoger opgeleiden. Dit geldt voor de Veluwe maar vooral voor de Achterhoek en Zuidwest-Gelderland. Het accent in de Achterhoek ligt op het lager- en middelbaar onderwijsniveau. Het aandeel HBO en universitair geschoolden ligt ver onder het landelijk gemiddelde. Dit laatste geldt ook voor Zuidwest-Gelderland. Voorts is het aandeel ongeschoolden in deze regio nog tamelijk hoog. Het opleidingsniveau van de beroepsbevolking in de regio Arnhem/Nijmegen ligt daarentegen boven het Nederlands gemiddelde uit. Dertig procent behoort tot de categorie hoger opgeleiden tegen 25% in Nederland. De regionale verschillen kunnen ten dele verklaard worden uit de regionale werkgelegenheidsstructuur. Ook speelt de aanwezigheid van hoger onderwijsinstellingen een rol.

⁴ Ongeschoold: basisonderwijs; Lager: LBO / MAVO; Middelbaar: HAVO / VWO / MBO; Semi-hoger HBO / kandidaats; Hoger: universiteit

⁵ Zie Provinciale Economische Verkenning 1997, Bureau Economisch Onderzoek

Opleidingsstructuur Gelderse beroepsbevolking, totaal = 100%

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, berekend o.b.v. VT/AKT/EBB, CBS en GC-scenario CPB

In vergelijking met het verleden zal het gemiddelde opleidingsniveau van de beroepsbevolking in de toekomst nog maar weinig stijgen. Een van de oorzaken is de verminderde dynamiek. De instroom van hoog opgeleiden schoolverlaters daalt en de uitstroom van ouderen met een relatief lage opleiding gaat minder snel (o.a. als gevolg van het verscherpte WAO-beleid). Daarnaast verdubbelt de allochtone beroepsbevolking. Deze toename is het gevolg van enerzijds de voortgaande immigratie en anderzijds een stijgende arbeidsparticipatie van allochtonen. Met name de nieuwe instroom van allochtonen is laag opgeleid. Dit heeft een drukkend effect op het tempo waarin het opleidingsniveau van de beroepsbevolking stijgt.

Tabel 5. Allochtone beroepsbevolking in personen en in procenten van de totale beroepsbevolking, 1995 en 2020, Nederland Gelderland en de Gelderse COROP-gebieden

		Vel	Ach	A/N	ZWG	Gld	Ned
in personen (X 1.000)	1995	13	8	20	4	45	613
	2020	35	16	37	8	96	1.167
aandeel in procenten	1995	5	5	7	4	6	9
	2020	11	9	10	7	10	14

Bron 1995: EBB '94/'96, CBS. Bron 2020: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland, berekend op basis van scenario Global-Competition, Bevolking en Arbeidsaanbod, CBS/CPB

In 1995 bestond een kwart van de ongeschoolde beroepsbevolking in Nederland uit allochtonen. Onder invloed van de zojuist genoemde factoren zal dit aandeel toenemen tot de helft in 2020. Hierdoor is het gevaar groot dat de langdurige werkloosheid zich in de toekomst nog meer dan nu al het geval is concentreert binnen deze bevolkingsgroep. Hierin ligt een belangrijke uitdaging voor het arbeidsmarktbeleid. Belangrijk is in dit verband de participatiebevordering van allochtonen, opleiding en de creatie van arbeidsplaatsen op een passend scholingsniveau.

Enige locale trends

Gemeentelijke bevolkingsgroei

Het streekplanbeleid is gericht op een ruimtelijke bundeling van bevolking, wonen en werken. Het accent ligt op de stedelijke kerngebieden van het knooppunt Arnhem/Nijmegen en het Gelderse deel van het stadsgewest Stedendriehoek (Apeldoorn en Zutphen). Maar ook binnen de andere Gelderse regio's wordt het bundelingsprincipe gehanteerd door een concentratie van de bevolkingsgroei in de grootste kernen met een regionale verzorgingsfunctie. Daarbij worden drie niveaus van regionale kernen onderscheiden: bovenregionaal, regionaal en subregionaal. In deze volgorde van belangrijkheid zullen daar de toekomstige ontwikkelingen plaatsvinden.

Tabel 6. Bevolkingsomvang en groei (x 1.000 personen) en gesommeerd aandeel in de totale Gelderse groei (in %) naar status van de gemeente

	1995	2020	groei	aandeel		1995	2020	groei	aandeel
<u>boven-regionaal:</u>									
Apeldoorn	150	167	17	8	Geldermalsen	23	26	3	82
Arnhem	135	163	28	21	Groenlo	9	11	2	83
Ede	99	117	18	29	Lichtenvoorde	18	18	0	83
Nijmegen	148	195	47	51	Lochem	19	20	1	83
					Nijkerk	27	31	4	85
<u>regionaal:</u>					Wageningen	33	36	3	87
Doetinchem	44	57	13	57	Winterswijk	28	31	3	88
Harderwijk	37	51	14	64	Wisch	20	22	2	89
Tiel	34	43	9	68	Zaltbommel	11	16	5	91
Bergh	18	19	1	68	Zevenaar	27	28	1	92
<u>sub-regionaal:</u>					Totaal regionaal	1.002	1.199	197	92
Aalten	18	19	1	69	<u>Overige 63</u>	863	881	18	8
Barneveld	45	53	8	73	<u>gemeenten</u>				
Culemborg	24	29	5	75					
Druten	16	19	3	76					
Elst	19	28	9	80	Totaal generaal	1.865	2.080	215	100

Bron: Streekplanbevolkingsprognose 1997 en Streekplan 1996, Provincie Gelderland

Op dit moment woont een kleine 30% van de bevolking in de vier grootste stedelijke gemeenten. De toekomstige groei is voor ruim de helft op deze lokaties gepland. De 23 gemeenten die op de een of andere manier een regionale functie bezitten, zullen tezamen 92% van de toekomstige bevolkingsgroei huisvesten. De laatste 8% is verdeeld over de resterende 63 gemeenten.

De bevolkingsgroei zal door het bundelingsprincipe slechts in een beperkt deel van Gelderland leiden tot een merkbare toename van de bevolkingsconcentratie. Een aantal kernen zal sterk in omvang toenemen, in andere gemeenten moet rekening worden gehouden met een gelijkblijvende bevolkingsdruk of zelfs met een daling. Gemeenten met een stabiele of afnemende bevol-

kingsomvang zullen geconfronteerd worden met grotere leeftijdsverschuivingen dan de groeigemeenten. Hoe lager de bevolkingsgroei, hoe sterker de vergrijzing en ontgroening. De hoogste bevolkingsgroei zal zich in Nijmegen manifesteren. Nijmegen zal in betrekkelijk korte tijd uitgroeien tot de grootste stad van Gelderland met bijna 200.000 inwoners.

Aanbod van arbeid per gemeente

De geografische spreiding van het arbeidsaanbod over Gelderland lijkt sterk op die van de bevolking, dat wil zeggen hoge concentraties in de meer stedelijke regio's en een sterk gespreide en in omvang bescheiden beroepsbevolking in de landelijke gebieden. De groeiverschillen zijn bij de beroepsbevolking wat minder geprononceerd dan bij de bevolking. Door de stijging van de arbeidsparticipatie groeit ook bij een stationaire of teruglopende bevolkingsomvang het arbeidsaanbod nog.

Tabel 7. Omvang beroepsbevolking en groei (x 1.000 personen) en gesommeerd aandeel in de totale Gelderse groei (in %) naar status van de gemeente.

	1995	2020	groei	aandeel		1995	2020	groei	aandeel
<u>boven-regionaal:</u>									
Apeldoorn	63	78	15	8	Geldermalsen	10	12	2	69
Arnhem	59	83	24	21	Groenlo	4	5	1	70
Ede	40	54	14	29	Lichtenvoorde	8	8	0	70
Nijmegen	62	92	30	45	Lochem	8	9	1	70
					Nijkerk	12	14	2	72
<u>regionaal:</u>					Wageningen	14	17	3	73
Doetinchem	19	27	8	50	Winterswijk	12	14	2	74
Harderwijk	16	24	8	54	Wisch	8	10	2	75
Tiel	15	21	6	57	Zaltbommel	5	8	3	77
Bergh	8	9	1	58	Zevenaar	12	13	1	78
<u>sub-regionaal:</u>					Totaal regionaal	426	568	142	78
Aalten	7	9	2	59					
Barneveld	18	24	6	62	<u>Overige 63</u>	365	406	41	22
Culemborg	10	14	4	64	<u>gemeenten</u>				
Druten	7	9	2	66					
Elst	9	14	5	68	Totaal generaal	791	974	183	100

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, afdeling Economische Zaken, Provincie Gelderland

Iets minder dan de helft van de totale Gelderse groei zal zich in de vier grootste stedelijke gemeenten voltrekken. Alleen al Arnhem en Nijmegen nemen tezamen bijna een derde voor hun rekening. Daarnaast zijn er nog al wat regionale en subregionale kernen in de meer landelijke gebieden die relatief gezien een zeer sterke groei zullen beleven (Doetinchem, Harderwijk, Tiel, Barneveld, Culemborg, Zaltbommel). Maar ook in de categorie Overige gemeenten neemt het arbeidsaanbod toe. Hoewel hier de bevolking tot 2020 vrijwel niet groeit, neemt de beroepsbevolking toch toe met ruim 11%.

Tabel 5. Beroepsbevolking en arbeidsparticipatie (met een gemiddelde werkweek van 12 uur of meer)

	beroepsbevolking				participatie			beroepsbevolking				participatie	
	1995	2020	groei	groei	1995	2020		1995	2020	groei	groei	1995	2020
	x 1.000	x 1.000	x 1.000	in %				x 1.000	x 1.000	x 1.000	in %		
Aalten	7.5	8.9	1.4	19	62	73	Kesteren	3.5	4.6	1.1	31	54	69
Ammerzoden	1.9	2.1	0.2	11	66	73	Lichtenvoorde	7.9	8.2	0.3	4	62	73
Angerlo	2.1	2.0	-0.1	-5	62	74	Lienden	2.7	3.3	0.6	22	56	69
Apeldoorn	62.8	77.7	14.9	24	62	73	Lingewaal	4.3	5.1	0.8	19	59	71
Arnhem	59.4	83.0	23.6	40	63	74	Lochem	7.8	9.0	1.2	15	65	74
Barneveld	17.8	24.1	6.3	35	61	72	Maasdriel	3.9	4.2	0.3	8	62	72
Bemmel	7.2	9.3	2.1	29	62	73	Maurik	2.6	2.8	0.2	8	59	70
Bergh	8.5	9.1	0.6	7	67	74	Millingen a/d R	2.3	3.0	0.7	30	59	70
Beuningen	11.0	12.2	1.2	11	66	73	Neele	5.1	4.5	-0.6	-12	68	75
Borculo	4.4	4.6	0.2	5	64	74	Neerijnen	4.8	5.3	0.5	10	67	74
Brakeel	2.8	3.4	0.6	21	62	73	Nijkerk	11.5	14.4	2.9	25	63	72
Brummen	9.0	9.4	0.4	4	63	73	Nijmegen	62.5	92.5	30.0	48	59	69
Buren	5.0	4.7	-0.3	-6	71	75	Nunspeet	10.4	12.6	2.2	21	63	73
Culemborg	10.2	14.2	4.0	39	63	73	Oldebroek	7.9	9.3	1.4	18	55	69
Didam	7.4	7.0	-0.4	-5	63	74	Putten	8.7	10.5	1.8	21	60	71
Dinxperlo	3.6	4.4	0.8	22	63	73	Renkum	12.5	14.8	2.3	18	61	73
Dodewaard	1.4	1.8	0.4	29	50	66	Rheden	18.8	18.6	-0.2	-1	64	75
Doesburg	5.1	6.1	1.0	20	68	75	Rijnwaarden	4.4	4.8	0.4	9	59	71
Doetinchem	19.2	27.2	8.0	42	65	74	Rossum	1.6	1.7	0.1	6	71	74
Druten	7.6	9.4	1.8	24	67	74	Rozendaal	0.4	0.6	0.2	50	51	74
Duiven	11.5	12.0	0.5	4	70	74	Ruurlo	3.5	3.8	0.3	9	67	75
Echteld	2.9	3.2	0.3	10	63	73	Scherpenzeel	4.0	4.3	0.3	8	65	74
Ede	39.9	53.9	14.0	35	61	72	Steenderen	1.6	1.7	0.1	6	50	65
Eibergen	7.6	7.3	-0.3	-4	69	75	Tiel	15.4	21.0	5.6	36	66	74
Elburg	8.5	10.7	2.2	26	60	71	Ubbergen	4.2	4.9	0.7	17	64	74
Elst	8.7	13.7	5.0	57	65	74	Valburg	5.4	6.8	1.4	26	60	72
Epe	12.6	15.0	2.4	19	56	70	Voorst	9.2	10.1	0.9	10	58	70
Ermelo	10.7	10.2	-0.5	-5	60	72	Vorden	3.0	3.6	0.6	20	56	70
Geldermalsen	10.3	12.5	2.2	21	65	75	Wageningen	14.2	16.6	2.4	17	59	67
Gendringen	9.2	9.6	0.4	4	64	73	Warnsveld	3.8	3.8	0.0	0	64	73
Gendt	2.9	3.2	0.3	10	58	71	Wehl	2.7	2.7	0.0	0	56	69
Gorsseel	5.7	6.7	1.0	18	66	75	West M en W	7.5	8.3	0.8	11	62	72
Groenlo	4.0	5.0	1.0	25	64	74	Westervoort	7.0	6.5	-0.5	-7	64	71
Groesbeek	8.0	7.2	-0.8	-10	62	73	Wijchen	15.7	17.0	1.3	8	62	72
Harderwijk	15.8	24.1	8.3	53	63	73	Winterswijk	11.7	14.5	2.8	24	64	74
Hatterij	4.6	4.8	0.2	4	60	72	Wisch	8.4	9.9	1.5	18	63	73
Hedel	1.8	2.2	0.4	22	64	73	Zaltbommel	4.6	7.9	3.3	72	62	73
Heerde	7.4	7.6	0.2	3	61	72	Zelhem	4.6	4.8	0.2	4	60	72
Heerwaarden	0.6	0.7	0.1	17	70	74	Zevenaar	12.1	13.0	0.9	7	63	74
Hengelo	3.8	3.7	-0.1	-3	67	74	Zutphen	13.2	20.5	7.3	55	61	73
Heteren	4.0	5.1	1.1	28	66	74	Veluwe	250.1	309.9	59.8	24	61	72
Heumen	6.2	7.0	0.8	13	64	74	Achterhoek	157.8	185.1	27.3	17	64	73
Hoevelaken	4.2	4.1	-0.1	-2	68	75	Arn / Nijm	292.8	367.3	74.5	25	62	72
Huissen	6.5	7.5	1.0	15	60	72	ZW-Gelderland	90.2	111.9	21.7	24	63	73
Hummelo en K	2.0	2.0	0.0	0	67	75	Gelderland	790.9	974.2	183.3	23	62	72
Kerkwijk	2.4	2.8	0.4	17	56	70	Nederland	6581.3	8174.4	1593.1	24	62	73

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, afdeling Economische Zaken, Provincie Gelderland

Onderzoeksresultaten

beroepsbevolking:	■	per gemeente
	■	Gelderse COROP-gebieden
	■	Gelderland
	■	Nederland
voor de jaren:	■	1990
	■	1995
	■	1996
	■	1997
	■	1998
	■	1999
	■	2000
	■	2005
	■	2010
	■	2015
	■	2020

Beroepsbevolking met een gemiddelde werkweek van 12 uur of meer

1990	geslacht			leeftijd				geslacht			leeftijd		
	totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64		totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64
Aalten	7080	4564	2516	1304	4025	1751	Kesteren	3130	1961	1169	657	1835	638
Ammerzoden	1774	1139	635	327	1055	392	Lichtenvoorde	7598	4886	2712	1381	4552	1665
Angerlo	1906	1211	695	349	1091	466	Lienden	2426	1543	883	461	1428	537
Apeldoorn	59697	37800	21897	10953	34467	14277	Lingewaal	3927	2501	1426	706	2309	912
Arnhem	54190	32786	21404	10111	33864	10215	Lochem	7556	4833	2723	1210	4279	2067
Barneveld	16317	10765	5552	4381	8281	3655	Maasdriel	3623	2315	1308	625	2189	809
Bemmel	6686	4284	2402	1139	4017	1530	Maurik	2194	1403	791	406	1247	541
Bergh	8059	5192	2867	1535	4362	2162	Millingen a/d R	2099	1353	746	380	1288	431
Beuningen	10194	6421	3773	1569	6571	2054	Neede	4901	3156	1745	882	2691	1328
Borculo	4168	2695	1473	761	2322	1085	Neerijnen	4480	2853	1627	853	2516	1111
Brakel	2532	1614	918	515	1423	594	Nijkerk	10591	6893	3698	1858	5446	3287
Brummen	8765	5687	3078	1477	4531	2757	Nijmegen	59046	35388	23658	9324	37551	12171
Buren	4715	2993	1722	764	2723	1228	Nunspeet	9681	6360	3321	2335	4965	2381
Culemborg	8877	5549	3328	1566	4990	2321	Oldebroek	7488	5150	2338	1404	3745	2339
Didam	7175	4593	2582	1266	4126	1783	Putten	8047	5217	2830	1539	4005	2503
Dinxperlo	3345	2131	1214	594	1995	756	Renkum	12476	7937	4539	1861	6097	4518
Dodewaard	1281	814	467	259	734	288	Rheden	18591	11682	6909	3353	9631	5607
Doesburg	4878	3073	1805	874	2834	1170	Rijnwaarden	4087	2629	1458	700	2492	895
Doetinchem	17630	11056	6574	2578	10824	4228	Rossum	1442	924	518	236	857	349
Druten	6946	4281	2665	1258	4103	1585	Rozendaal	414	263	151	66	164	184
Duiven	7285	4513	2772	997	4420	1868	Ruurlo	3213	2072	1141	563	1770	880
Echteld	2614	1661	953	485	1495	634	Scherpenzeel	3671	2336	1335	708	2040	923
Ede	36458	23154	13304	7698	20898	7862	Steenderen	1491	982	509	270	879	342
Eibergen	7412	4857	2555	1309	4318	1785	Tiel	13916	8774	5142	2757	7805	3354
Elburg	7943	5246	2697	1447	4094	2402	Ubbergen	4096	2659	1437	706	2256	1134
Elst	7937	5020	2917	1351	4694	1892	Valburg	5012	3201	1811	886	2923	1203
Epe	12269	8014	4255	2188	6507	3574	Voorst	8878	6039	2839	1478	4742	2658
Ermelo	10004	6419	3585	1794	4918	3292	Vorden	2947	1908	1039	511	1708	728
Geldermalsen	9460	5974	3486	1538	4968	2954	Wageningen	13714	8196	5518	4079	6271	3364
Gendringen	8633	5544	3089	1583	4788	2262	Warnsveld	3658	2308	1350	481	2338	839
Gendt	2774	1774	1000	489	1691	594	Wehl	2523	1621	902	556	1346	621
Gorssel	5416	3518	1898	864	2702	1850	West Maas en W	6870	4420	2450	1151	4056	1863
Groenlo	3841	2482	1359	699	2175	967	Westervoort	6700	4167	2533	850	4729	1121
Groesbeek	7646	4821	2825	1411	4235	2000	Wijchen	14506	9092	5414	2324	8574	3608
Harderwijk	14587	9139	5448	2988	8843	2756	Winterswijk	11215	7197	4018	1811	5837	3567
Hatterm	4435	2820	1615	839	2437	1159	Wisch	8069	5203	2866	1407	4560	2102
Hedel	1637	1042	595	274	993	370	Zaltbommel	3875	2450	1425	656	2294	925
Heerde	7066	4487	2579	1359	3832	1875	Zelhem	4442	2905	1537	850	2362	1230
Heerewaarden	533	334	199	91	308	134	Zevenaar	11847	7426	4421	1965	6155	3727
Hengelo	3641	2375	1266	604	2128	909	Zutphen	12128	7546	4582	2333	7235	2560
Heteren	3848	2441	1407	693	2243	912	Veluwe	234865	150590	84275	47756	127660	59449
Heumen	6001	3791	2210	912	3477	1612	Achterhoek	149643	95962	53681	25873	84761	39009
Hoevelaken	4019	2555	1464	708	2169	1142	Arn / Nijm	272671	168834	103837	45770	163274	63627
Huissen	6331	4028	2303	936	4048	1347	ZW-Gelderland	81409	51608	29801	14741	46445	20223
Hummelo en K	1912	1244	668	310	1034	568	Gelderland	738588	466994	271594	134140	422140	182308
Kerkwijk	2103	1344	759	414	1220	469	Nederland	6131594	3879224	2252370	1095365	3603494	1432735

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland

Beroepsbevolking met een gemiddelde werkweek van 12 uur of meer

1995	geslacht			leeftijd				geslacht			leeftijd		
	totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64		totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64
Aalten	7472	4703	2769	1057	4282	2133	Kesteren	3540	2164	1376	582	2069	889
Ammerzoden	1934	1213	721	276	1128	530	Lichtenvoorde	7931	4990	2941	1002	4848	2081
Angerio	2111	1316	795	290	1174	647	Lienden	2733	1690	1043	343	1659	731
Apeldoorn	62789	38844	23945	9403	35389	17997	Lingewaal	4263	2638	1625	593	2436	1234
Arnhem	59371	35250	24121	8754	37737	12880	Lochem	7833	4902	2931	977	4360	2496
Barneveld	17829	11417	6412	3962	9311	4556	Maasdriel	3907	2435	1472	509	2391	1007
Bemmel	7152	4458	2694	923	4179	2050	Maurik	2631	1632	999	345	1538	748
Bergh	8454	5333	3121	1103	4812	2539	Millingen a/d R	2303	1449	854	258	1448	597
Beuningen	10963	6757	4206	1164	7030	2769	Neede	5118	3237	1881	716	2790	1612
Borculo	4363	2777	1586	588	2449	1326	Neerijnen	4837	3012	1825	695	2722	1420
Brakel	2775	1715	1060	419	1613	743	Nijkerk	11540	7329	4211	1626	5947	3967
Brummen	9034	5725	3309	1114	4752	3168	Nijmegen	62469	36351	26118	7355	40202	14912
Buren	5001	3092	1909	654	2790	1557	Nunspeet	10415	6684	3731	2022	5562	2831
Culemborg	10190	6222	3968	1394	5819	2977	Oldebroek	7884	5305	2579	1093	4077	2714
Didam	7432	4659	2773	962	4274	2196	Putten	8656	5489	3167	1231	4457	2968
Dinxperlo	3642	2260	1382	503	2148	991	Renkum	12522	7752	4770	1346	6033	5143
Dodewaard	1383	855	528	202	780	401	Rheden	18792	11482	7310	2743	9853	6196
Doesburg	5131	3160	1971	709	2960	1462	Rijnwaarden	4415	2763	1652	554	2621	1240
Doetinchem	19172	11781	7391	2208	11544	5420	Rossum	1556	967	589	204	903	449
Druten	7625	4600	3025	1032	4594	1999	Rozendaal	369	227	142	48	137	184
Duiven	11490	6909	4581	1130	7541	2819	Ruurlo	3523	2222	1301	449	2027	1047
Echteld	2861	1774	1087	425	1600	836	Scherpenzeel	4007	2475	1532	650	2180	1177
Ede	39874	24730	15144	6729	23302	9843	Steenderen	1582	1017	565	196	923	463
Eibergen	7640	4892	2748	975	4511	2154	Tiel	15433	9501	5932	2390	8662	4381
Elburg	8494	5468	3026	1220	4319	2955	Ubbergen	4180	2634	1546	553	2223	1404
Elst	8661	5302	3359	1082	5149	2430	Valburg	5384	3352	2032	741	3066	1577
Epe	12582	7994	4588	1777	6532	4273	Voorst	9174	6077	3097	1151	4806	3217
Ermelo	10712	6706	4006	1501	5283	3928	Vorden	3035	1911	1124	399	1640	996
Geldermalsen	10264	6378	3886	1269	5380	3615	Wageningen	14159	8302	5857	3040	7205	3914
Gendringen	9158	5770	3388	1172	5251	2735	Warnsveld	3828	2368	1460	426	2222	1180
Gendt	2888	1805	1083	382	1702	804	Wehl	2699	1701	998	370	1606	723
Gorssel	5679	3569	2110	687	2954	2038	West Maas en W	7498	4710	2788	951	4426	2121
Groenlo	4006	2516	1490	519	2325	1162	Westervoort	6988	4238	2750	718	4627	1643
Groesbeek	7973	4940	3033	1117	4471	2385	Wijchen	15706	9581	6125	1956	8970	4780
Harderwijk	15764	9636	6128	2627	9499	3638	Winterswijk	11706	7368	4338	1377	6148	4181
Hatterij	4819	2856	1763	679	2506	1434	Wisch	8352	5268	3084	1123	4752	2477
Hedel	1816	1124	692	246	1062	508	Zaltbommel	4563	2804	1759	668	2624	1271
Heerde	7421	4592	2829	1121	4027	2273	Zelhem	4573	2906	1667	613	2576	1384
Heerewaarden	618	377	241	83	363	172	Zevenaar	12109	7421	4688	1569	6073	4467
							Zutphen	13238	8025	5213	2006	7822	3410
Hengelo	3751	2391	1360	498	2186	1067	Veluwe	250108	156515	93593	40389	136688	73031
Heteren	4019	2488	1531	515	2287	1217	Achterhoek	157776	98891	58885	20324	90025	47427
Heumen	6244	3834	2410	763	3480	2001	Am / Nijm	292817	176765	116052	37436	175651	79730
Hoewelaken	4189	2611	1578	557	2286	1346	ZW-Gelderland	90154	55773	34381	12616	51320	26218
Huissen	6520	4037	2483	772	3820	1928	Gelderland	790855	487944	302911	110765	453684	226406
Hummelo en K	1987	1259	728	246	1097	644	Nederland	6581300	4060300	2521000	904400	3886600	1790300
Kerkwijk	2351	1470	881	368	1355	628							

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland. Berekend op basis van EBB / CBS

Beroepsbevolking met een gemiddelde werkweek van 12 uur of meer

1996	geslacht			leeftijd				geslacht			leeftijd		
	totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64		totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64
Aalten	7567	4730	2837	1002	4351	2214	Kesteren	3671	2227	1444	583	2136	952
Ammerzoden	2000	1241	759	281	1151	568	Lichtenvoorde	8083	5070	3013	974	4892	2217
Angerlo	2122	1319	803	276	1172	674	Lienden	2824	1734	1090	338	1711	775
Apeldoorn	63840	39253	24587	9092	35992	18756	Lingewaal	4317	2660	1657	552	2476	1289
Arnhem	60272	35635	24637	8261	38426	13585	Lochem	7956	4945	3011	956	4396	2604
Barneveld	18213	11572	6641	3837	9641	4735	Maasdriel	3967	2458	1509	488	2408	1071
Bemmel	7302	4514	2788	915	4221	2166	Maurik	2684	1652	1032	339	1562	783
Bergh	8499	5339	3160	1006	4902	2591	Millingen a/d R	2316	1451	865	250	1432	634
Beuningen	11187	6857	4330	1135	7114	2938	Neede	5175	3254	1921	685	2813	1677
Borculo	4434	2811	1623	557	2505	1372	Neerijnen	4802	2973	1829	641	2700	1461
Brakel	2856	1742	1114	417	1658	781	Nijkerk	11707	7387	4320	1531	6066	4110
Brummen	9108	5743	3365	1048	4793	3267	Nijmegen	62832	36319	26513	6538	40713	15581
Buren	5007	3076	1931	620	2766	1621	Nunspeet	10531	6716	3815	1954	5635	2942
Culemborg	10421	6329	4092	1330	5956	3135	Oldebroek	8063	5387	2676	1072	4169	2822
Didam	7521	4687	2834	904	4317	2300	Putten	8805	5550	3255	1201	4566	3038
Dinxperlo	3756	2305	1451	485	2230	1041	Renkum	12566	7736	4830	1301	6022	5243
Dodewaard	1421	874	547	192	799	430	Rheden	18850	11442	7408	2557	9961	6332
Doesburg	5198	3186	2012	658	3019	1521	Rijnwaarden	4538	2821	1717	541	2653	1344
Doetinchem	19324	11807	7517	2066	11585	5673	Rossum	1567	967	600	190	915	462
Druten	7626	4580	3046	963	4594	2069	Rozendaal	374	229	145	56	143	175
Duiven	11630	6958	4672	1050	7596	2984	Ruurlo	3572	2239	1333	443	2052	1077
Echteld	2822	1737	1085	393	1580	849	Scherpenzeel	4048	2484	1564	615	2217	1216
Ede	40510	24964	15546	6468	23702	10340	Steenderen	1164	678	486	193	959	12
Eibergen	7725	4925	2800	929	4547	2249	Tiel	15927	9749	6178	2371	8942	4614
Elburg	8580	5478	3102	1171	4382	3027	Ubbergen	4233	2644	1589	514	2264	1455
Elst	8857	5386	3471	1041	5245	2571	Valburg	5468	3380	2088	731	3069	1668
Epe	12708	8023	4685	1643	6641	4424	Voorst	9300	6114	3186	1078	4861	3361
Ermelo	10810	6731	4079	1449	5319	4042	Vorden	3092	1936	1156	390	1683	1019
Geldermalsen	10462	6456	4006	1249	5496	3717	Wageningen	14312	8335	5977	2824	7435	4053
Gendringen	9202	5768	3434	1076	5285	2841	Warnsveld	3862	2367	1495	448	2171	1243
Gendt	2961	1831	1130	371	1719	871	Wehl	2748	1720	1028	342	1647	759
Gorssel	5730	3577	2153	676	2981	2073	West Maas en W	7608	4749	2859	900	4470	2238
Groenlo	4050	2520	1530	500	2336	1214	Westervoort	7054	4253	2801	704	4571	1779
Groesbeek	8122	5001	3121	1072	4574	2476	Wijchen	16109	9760	6349	1901	9180	5028
Harderwijk	16135	9799	6336	2538	9738	3859	Winterswijk	11862	7422	4440	1288	6274	4300
Hatterum	4719	2891	1828	664	2560	1495	Wisch	8421	5273	3148	1043	4818	2560
Hedel	1838	1128	710	245	1059	534	Zaltbommel	4673	2858	1815	647	2691	1335
Heerde	7528	4621	2907	1089	4083	2356	Zelhem	4623	2921	1702	570	2618	1435
Heerwaarden	614	370	244	76	362	176	Zevenaar	12284	7476	4808	1508	6193	4583
							Zutphen	13762	8296	5466	1988	8152	3622
Hengelo	3797	2407	1390	476	2210	1111							
Heteren	4063	2502	1561	493	2311	1259	Veluwe	254056	157937	96119	38782	139322	75952
Heumen	6336	3854	2482	760	3484	2092	Achterhoek	159522	99323	60199	19384	91291	48847
Hoevelaken	4247	2632	1615	556	2315	1376	Arn / Nijm	296398	177868	118530	35258	177751	83389
Huissen	6577	4047	2530	758	3758	2061	ZW-Gelderland	91915	56486	35429	12218	52232	27465
Hummelo en K	2010	1270	740	243	1091	676	Gelderland	801891	491614	310277	105642	460596	235653
Kerkwijk	2434	1506	928	366	1394	674	Nederland	6668860	4089357	2579503	862034	3936164	1870662

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland

Beroepsbevolking met een gemiddelde werkweek van 12 uur of meer

1997	geslacht			leeftijd				geslacht			leeftijd		
	totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64		totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64
Aalten	7685	4771	2914	967	4422	2296	Kesteren	3743	2265	1478	547	2181	1015
Ammerzoden	2066	1272	794	277	1187	602	Lichtenvoorde	8122	5075	3047	932	4862	2328
Angerlo	2132	1318	814	256	1170	706	Lienden	2942	1794	1148	338	1757	847
Apeldoorn	64709	39566	25143	8745	36461	19503	Lingewaai	4395	2694	1701	536	2512	1347
Arnhem	60660	35731	24929	7650	38833	14177	Lochem	8154	5033	3121	960	4473	2721
Barneveld	18491	11676	6815	3747	9818	4926	Maasdriel	4040	2493	1547	484	2431	1125
Bemmel	7364	4525	2839	885	4209	2270	Maurik	2748	1683	1065	327	1599	822
Bergh	8584	5359	3225	944	4977	2663	Millingen a/d R	2386	1479	907	246	1476	664
Beuningen	11219	6843	4376	1093	7011	3115	Neede	5223	3267	1956	645	2857	1721
Borculo	4511	2847	1664	545	2539	1427	Neerijnen	4867	2999	1868	596	2753	1518
Brakel	2893	1755	1138	395	1697	801	Nijkerk	11843	7432	4411	1467	6148	4228
Brummen	9276	5825	3451	1018	4889	3369	Nijmegen	62873	36130	26743	5737	40897	16239
Buren	5025	3077	1948	600	2749	1676	Nunspeet	10592	6723	3869	1882	5674	3036
Culemborg	10561	6378	4183	1244	6058	3259	Oldebroek	8276	5491	2785	1061	4295	2920
Didam	7563	4689	2874	858	4328	2377	Putten	8927	5594	3333	1164	4633	3130
Dinxperlo	3774	2301	1473	460	2238	1076	Renkum	12584	7702	4882	1261	5991	5332
Dodewaard	1432	878	554	178	802	452	Rheden	18848	11386	7462	2402	9960	6486
Doesburg	5241	3195	2046	619	3054	1568	Rijnwaarden	4621	2855	1766	522	2693	1406
Doetinchem	19663	11957	7706	2021	11685	5957	Rossum	1555	949	606	177	903	475
Druuten	7664	4588	3076	918	4601	2145	Rozendaal	379	228	151	57	146	176
Duiven	11712	6976	4736	1006	7584	3122	Ruurlo	3621	2258	1363	432	2062	1127
Echteld	2857	1751	1106	370	1599	888	Scherpenzeel	4090	2492	1598	575	2255	1260
Ede	41270	25277	15993	6320	24115	10835	Steenderen	1693	1078	615	182	977	534
Eibergen	7776	4922	2854	908	4551	2317	Tiel	16381	9965	6416	2338	9201	4842
Elburg	8819	5582	3237	1156	4527	3136	Ubbergen	4248	2634	1614	487	2270	1491
Elst	9076	5472	3604	1030	5372	2674	Valburg	5563	3418	2145	712	3129	1722
Epe	12805	8041	4764	1499	6719	4587	Voorst	9366	6114	3252	1040	4861	3465
Ermelo	11063	6841	4222	1427	5478	4158	Vorden	3158	1962	1196	369	1738	1051
Geldermalsen	10557	6478	4079	1205	5517	3835	Wageningen	14470	8366	6104	2664	7627	4179
Gendringen	9176	5729	3447	999	5224	2953	Warnsveld	3931	2388	1543	462	2157	1312
Gendt	3014	1847	1167	353	1737	924	Wehl	2756	1721	1035	314	1642	800
Gorssel	5675	3530	2145	650	2933	2092	West Maas en W	7754	4811	2943	877	4519	2358
Groenlo	4120	2543	1577	495	2375	1250	Westervoort	7135	4277	2858	704	4532	1899
Groesbeek	8252	5053	3199	1018	4646	2588	Wijchen	16315	9837	6478	1793	9279	5243
Harderwijk	16258	9818	6440	2420	9753	4085	Winterswijk	12124	7542	4582	1287	6420	4417
Hatterij	4771	2906	1865	642	2565	1564	Wisch	8538	5313	3225	1016	4857	2665
Hedel	1871	1143	728	229	1070	572	Zaltbommel	4787	2917	1870	624	2774	1389
Heerde	7558	4620	2938	1025	4121	2412	Zelhem	4651	2919	1732	540	2633	1478
Heerwaarden	620	375	245	69	371	180	Zevenaar	12426	7521	4905	1430	6303	4693
							Zutphen	14234	8539	5695	1969	8429	3836
Hengeve	3826	2414	1412	456	2206	1164	Veluwe	257545	159156	98389	37368	141334	78843
Heteren	4056	2485	1571	480	2283	1293	Achterhoek	162273	100553	61720	18802	92221	51250
Heumen	6691	4037	2654	810	3715	2166	Am / Nijm	298679	178293	120386	33079	178951	86649
Hoewelaken	4237	2617	1620	534	2284	1419	ZW-Gelderland	93589	57209	36380	11776	53102	28711
Huissen	6657	4067	2590	752	3732	2173	Gelderland	812086	495211	316875	101025	465608	245453
Hummelo en K	2002	1260	742	231	1075	696	Nederland	6754337	4118426	2635911	826778	3981443	1946116
Kerkwijk	2495	1532	963	365	1422	708							

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland

Beroepsbevolking met een gemiddelde werkweek van 12 uur of meer

1998	geslacht			leeftijd				geslacht			leeftijd		
	totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64		totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64
Aalten	7780	4799	2981	925	4462	2393	Kesteren	3790	2276	1514	523	2183	1084
Ammerzoden	2079	1272	807	266	1189	624	Lichtenvoorde	8162	5078	3084	915	4806	2441
Angerlo	2152	1326	826	248	1172	732	Lienden	2942	1788	1154	320	1732	890
Apeldoorn	65679	39951	25728	8445	36883	20351	Lingewaal	4460	2712	1748	525	2527	1408
Arnhem	61653	36178	25475	7328	39409	14916	Lochem	8271	5067	3204	935	4510	2826
Barneveld	18761	11765	6996	3651	10001	5109	Maasdriel	4054	2488	1566	468	2407	1179
Bemmel	7581	4619	2962	882	4299	2400	Maurik	2756	1681	1075	316	1577	863
Bergh	8594	5337	3257	879	4965	2750	Millingen a/d R	2450	1510	940	258	1470	722
Beuningen	11405	6915	4490	1071	7046	3288	Neede	5195	3234	1961	607	2823	1765
Borculo	4526	2841	1685	542	2505	1479	Neerijnen	4919	3014	1905	572	2784	1563
Brakel	2929	1768	1161	387	1712	830	Nijkerk	12033	7505	4528	1443	6257	4333
Brummen	9346	5853	3493	980	4901	3465	Nijmegen	63557	36301	27256	5304	41153	17100
Buren	5038	3074	1964	587	2716	1735	Nunspeet	10726	6772	3954	1850	5698	3178
Culemborg	10739	6449	4290	1214	6107	3418	Oldebroek	8307	5489	2818	1035	4265	3007
Didam	7521	4643	2878	806	4273	2442	Putten	9064	5645	3419	1113	4723	3228
Dinxperlo	3826	2320	1506	438	2261	1127	Renkum	12834	7793	5041	1272	6098	5464
Dodewaard	1457	889	568	165	823	469	Rheden	18861	11331	7530	2285	9931	6645
Doesburg	5386	3272	2114	607	3125	1654	Rijnwaarden	4677	2873	1804	506	2667	1504
Doetinchem	20203	12213	7990	2029	11924	6250	Rossum	1574	948	626	175	911	488
Druuten	7788	4651	3137	904	4622	2262	Rozendaal	394	236	158	57	160	177
Duiven	11740	6964	4776	979	7489	3272	Ruurlo	3622	2252	1370	407	2066	1149
Echteld	2897	1773	1124	362	1613	922	Scherpenzeel	4109	2494	1615	545	2270	1294
Ede	42098	25629	16469	6253	24409	11436	Steenderen	1705	1081	624	175	954	576
Eibergen	7803	4908	2895	867	4521	2415	Tiel	16732	10123	6609	2294	9376	5062
Elburg	9006	5655	3351	1131	4637	3238	Ubbergen	4327	2656	1671	475	2313	1539
Elst	9576	5723	3853	1099	5633	2844	Valburg	5693	3472	2221	697	3190	1806
Epe	13034	8130	4904	1449	6824	4761	Voorst	9492	6152	3340	1007	4881	3604
Ermelo	10981	6757	4224	1320	5442	4219	Vorden	3214	1982	1232	356	1754	1104
Geldermalsen	10653	6504	4149	1160	5543	3950	Wageningen	14477	8294	6183	2457	7694	4326
Gendringen	9244	5745	3499	967	5210	3067	Warnsveld	3991	2408	1583	468	2113	1410
Gendt	3047	1852	1195	339	1728	980	Wehl	2738	1704	1034	285	1638	815
Gorssel	5762	3556	2206	642	2987	2133	West Maas en W	7828	4824	3004	852	4502	2474
Groenlo	4193	2568	1625	492	2397	1304	Westervoort	7189	4282	2907	711	4424	2054
Groesbeek	8158	4971	3187	935	4550	2673	Wijchen	16453	9859	6594	1716	9313	5424
Harderwijk	16793	10061	6732	2443	10004	4346	Winterswijk	12381	7654	4727	1276	6520	4585
Hattem	4821	2922	1899	631	2558	1632	Wisch	8687	5361	3326	985	4946	2756
Hedel	1907	1160	747	227	1083	597	Zaltbommel	4969	3011	1958	629	2874	1466
Heerde	7622	4626	2996	991	4129	2502	Zelhem	4634	2895	1739	493	2627	1514
Heerewaarden	625	376	249	62	376	187	Zevenaar	12545	7545	5000	1371	6355	4819
Hengelo	3835	2413	1422	436	2192	1207	Zutphen	14651	8741	5910	1925	8670	4056
Heteren	4172	2534	1638	490	2343	1339	Veluwe	261244	160447	100797	36284	142951	82009
Heumen	6744	4038	2706	804	3698	2242	Achterhoek	164372	101271	63101	18242	92838	53292
Hoevelaken	4241	2600	1641	520	2276	1445	Arn / Nijm	302654	179632	123022	31912	180147	90595
Huissen	6751	4088	2663	768	3686	2297	ZW-Gelderland	94867	57668	37199	11455	53474	29938
Hummelo en K	2009	1261	748	218	1086	705	Gelderland	823137	499018	324119	97893	469410	255834
Kerkwijk	2519	1538	981	351	1439	729	Nederland	6840815	4147809	2693006	798507	4014513	2027795

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland

Beroepsbevolking met een gemiddelde werkweek van 12 uur of meer

1999	geslacht			leeftijd				geslacht			leeftijd		
	totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64		totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64
Aalten	7867	4821	3046	896	4503	2468	Kesteren	3826	2289	1537	505	2176	1145
Ammerzoden	2090	1272	818	262	1169	659	Lichtenvoorde	8176	5068	3108	912	4699	2565
Angerlo	2155	1326	829	239	1165	751	Lienden	2945	1777	1168	315	1695	935
Apeldoorn	66634	40337	26297	8333	37132	21169	Lingewaal	4522	2739	1783	524	2536	1462
Arnhem	62814	36711	26103	7300	39825	15689	Lochem	8408	5114	3294	945	4547	2916
Barneveld	19029	11861	7168	3591	10123	5315	Maasdriel	4069	2482	1587	458	2384	1227
Bemmel	7802	4712	3090	891	4376	2535	Maurik	2759	1675	1084	301	1564	894
Bergh	8585	5300	3285	839	4959	2787	Millingen a/d R	2508	1540	968	258	1487	763
Beuningen	11596	6992	4604	1077	7051	3468	Neede	5162	3194	1968	584	2762	1816
Borculo	4542	2834	1708	534	2500	1508	Neerijnen	4979	3035	1944	560	2799	1620
Brakel	2968	1781	1187	379	1732	857	Nijkerk	12193	7553	4640	1421	6339	4433
Brummen	9398	5858	3540	940	4926	3532	Nijmegen	64649	36668	27981	5280	41450	17919
Buren	5039	3056	1983	563	2705	1771	Nunspeet	10864	6823	4041	1826	5712	3326
Culemborg	10932	6534	4398	1186	6195	3551	Oldebroek	8327	5477	2850	1011	4214	3102
Didam	7469	4591	2878	769	4225	2475	Putten	9195	5685	3510	1104	4786	3305
Dinxperlo	3881	2343	1538	432	2272	1177	Renkum	13074	7892	5182	1283	6219	5572
Dodewaard	1483	900	583	165	823	495	Rheden	18857	11264	7593	2206	9866	6785
Doesburg	5538	3342	2196	602	3215	1721	Rijnwaarden	4736	2896	1840	491	2670	1575
Doetinchem	20739	12453	8286	2054	12124	6561	Rossum	1598	952	646	174	912	512
Druten	7901	4693	3208	886	4664	2351	Rozendaal	402	241	161	55	173	174
Duiven	11778	6953	4825	974	7374	3430	Ruurlo	3625	2244	1381	391	2048	1186
Echteld	2938	1791	1147	350	1626	962	Scherpenzeel	4115	2482	1633	530	2267	1318
Ede	42859	25933	16926	6184	24684	11991	Steenbergen	1703	1075	628	165	938	600
Eibergen	7835	4906	2929	848	4457	2530	Tiel	17085	10271	6814	2271	9532	5282
Elburg	9202	5733	3469	1138	4728	3336	Ubbergen	4385	2674	1711	465	2365	1555
Elst	10058	5956	4102	1121	5928	3009	Valburg	5818	3526	2292	693	3232	1893
Epe	13243	8208	5035	1406	6936	4901	Voorst	9628	6190	3438	993	4911	3724
Ermelo	10864	6643	4221	1238	5352	4274	Vorden	3267	2001	1266	351	1756	1160
Geldermalsen	10725	6515	4210	1133	5551	4041	Wageningen	14470	8216	6254	2368	7641	4461
Gendringen	9285	5739	3546	932	5191	3162	Warnsveld	4044	2421	1623	475	2072	1497
Gendt	3071	1860	1211	331	1704	1036	Wehl	2712	1680	1032	268	1622	822
Gorsse	5833	3572	2261	634	3031	2168	West Maas en W	7900	4833	3067	844	4489	2567
Groenlo	4260	2592	1668	483	2431	1346	Westervoort	7263	4298	2965	724	4342	2197
Groesbeek	8066	4889	3177	860	4461	2745	Wijchen	16575	9867	6708	1668	9290	5617
Harderwijk	17343	10318	7025	2487	10204	4652	Winterswijk	12613	7751	4862	1262	6619	4732
Hattem	4841	2914	1927	613	2572	1656	Wisch	8803	5392	3411	963	4964	2876
Hedel	1959	1189	770	232	1105	622	Zaltbommel	5153	3106	2047	622	2985	1546
Heerde	7674	4627	3047	956	4143	2575	Zelhem	4631	2878	1753	472	2603	1556
Heerwaarden	632	381	251	60	382	190	Zevenaar	12642	7552	5090	1316	6403	4923
							Zutphen	15065	8955	6110	1927	8866	4272
Hengelo	3850	2409	1441	418	2181	1251							
Heteren	4295	2593	1702	491	2399	1405	Veluwe	264708	161587	103121	35700	144006	85002
Heumen	6796	4041	2755	777	3711	2308	Achterhoek	166297	101862	64435	17936	93154	55207
Hoevelaken	4227	2587	1640	501	2262	1464	Am / Nijm	307052	181166	125886	31515	181248	94289
Huissen	6804	4089	2715	758	3653	2393	ZW-Gelderland	96136	58120	38016	11239	53795	31102
Hummelo en K	2013	1262	751	211	1083	719	Gelderland	834193	502735	331458	96390	472203	265600
Kerkwijk	2534	1542	992	335	1435	764	Nederland	6927997	4177107	2750890	784012	4036596	2107389

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland

Beroepsbevolking met een gemiddelde werkweek van 12 uur of meer

2000	geslacht			leeftijd				geslacht			leeftijd		
	totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64		totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64
Aalten	7957	4847	3110	891	4504	2562	Kesteren	3857	2296	1561	492	2158	1207
Ammerzoden	2103	1271	832	249	1167	687	Lichtenvoorde	8203	5063	3140	895	4620	2688
Angerlo	2161	1330	831	232	1156	773	Lienden	2938	1760	1178	307	1661	970
Apeldoorn	67586	40713	26873	8227	37331	22028	Lingewaal	4595	2761	1834	527	2545	1523
Arnhem	64018	37256	26762	7291	40267	16460	Lochem	8508	5127	3381	935	4566	3007
Barneveld	19290	11954	7336	3576	10172	5542	Maasdriel	4094	2483	1611	441	2378	1275
Bemmel	8024	4800	3224	903	4461	2660	Maurik	2762	1664	1098	290	1541	931
Bergh	8593	5281	3312	817	4922	2854	Millingen a/d R	2569	1563	1006	261	1492	816
Beuningen	11785	7061	4724	1075	7056	3654	Neede	5115	3152	1963	554	2730	1831
Borculo	4549	2822	1727	511	2489	1549	Neerijnen	5034	3059	1975	563	2802	1669
Brakel	2996	1786	1210	371	1732	893	Nijkerk	12360	7608	4752	1413	6414	4533
Brummen	9434	5859	3575	901	4921	3612	Nijmegen	66087	37223	28864	5458	41879	18750
Buren	5056	3051	2005	559	2676	1821	Nunspeet	10985	6852	4133	1817	5725	3443
Culemborg	11101	6600	4501	1180	6214	3707	Oldebroek	8360	5457	2903	989	4193	3178
Didam	7410	4538	2872	744	4123	2543	Putten	9321	5730	3591	1095	4825	3401
Dinxperlo	3938	2364	1574	422	2270	1246	Renkum	13321	8002	5319	1292	6323	5706
Dodewaard	1503	906	597	161	831	511	Rheden	18841	11190	7651	2132	9814	6895
Doesburg	5680	3412	2268	612	3274	1794	Rijnwaarden	4803	2920	1883	492	2666	1645
Doetinchem	21303	12725	8578	2076	12357	6870	Rossum	1622	959	663	174	921	527
Druuten	8012	4740	3272	880	4670	2462	Rozendaal	422	249	173	57	188	177
Duiven	11842	6954	4888	986	7254	3602	Ruurlo	3611	2224	1387	381	2026	1204
Echteld	2970	1802	1168	344	1627	999	Scherpenzeel	4122	2472	1650	514	2279	1329
Ede	43658	26243	17415	6176	24913	12569	Steenderen	1701	1072	629	152	916	633
Eibergen	7848	4883	2965	846	4393	2609	Tiel	17450	10439	7011	2247	9680	5523
Elburg	9380	5803	3577	1140	4830	3410	Ubbergen	4454	2694	1760	459	2407	1588
Elst	10542	6188	4354	1152	6240	3150	Valburg	5934	3575	2359	683	3281	1970
Epe	13438	8280	5158	1369	6993	5076	Voorst	9772	6237	3535	978	4924	3870
Ermelo	10742	6545	4197	1185	5240	4317	Vorden	3314	2016	1298	347	1778	1189
Geldermalsen	10805	6540	4265	1107	5558	4140	Wageningen	14502	8152	6350	2309	7581	4612
Gendringen	9358	5752	3606	917	5151	3290	Warmsveld	4109	2441	1668	481	2048	1580
Gendt	3098	1862	1236	325	1695	1078	Wehl	2687	1652	1035	253	1582	852
Gorssel	5911	3598	2313	630	3072	2209	West Maas en W	7961	4835	3126	825	4463	2673
Groenlo	4334	2614	1720	484	2462	1388	Westervoort	7317	4297	3020	741	4236	2340
Groesbeek	7958	4804	3154	803	4339	2816	Wijchen	16676	9866	6810	1622	9210	5844
Harderwijk	17891	10565	7326	2527	10398	4966	Winterswijk	12844	7844	5000	1262	6726	4856
Hatterum	4874	2919	1955	596	2565	1713	Wisch	8929	5427	3502	952	5011	2966
Hedel	2003	1207	796	232	1118	653	Zaltbommel	5336	3203	2133	621	3098	1617
Heerde	7728	4633	3095	938	4169	2621	Zelhem	4607	2849	1758	445	2576	1586
Heerewaarden	640	382	258	60	382	198	Zevenaar	12742	7561	5181	1290	6424	5028
Hengelo	3862	2407	1455	399	2166	1297	Zutphen	15445	9139	6306	1910	9050	4485
Heteren	4417	2649	1768	495	2441	1481	Veluwe	268234	162737	105497	35343	144797	88094
Heumen	6836	4035	2801	768	3702	2386	Achterhoek	168183	102422	65761	17668	93428	57087
Hoefelaken	4225	2574	1651	494	2245	1486	Arnhem / Nijmegen	311798	182864	128934	31494	182193	98111
Huissen	6849	4095	2754	741	3595	2513	ZW-Gelderland	97378	58551	38827	11079	53967	32332
Hummelo en K	2023	1264	759	207	1092	724	Gelderland	845593	506574	339019	95584	474385	275624
Kerkwijk	2552	1547	1005	329	1415	808	Nederland	7013856	4205277	2808579	775476	4050209	2188171

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland

Beroepsbevolking met een gemiddelde werkweek van 12 uur of meer

2005	geslacht			leeftijd				geslacht			leeftijd		
	totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64		totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64
Aalten	8326	4907	3419	879	4392	3055	Kesteren	3987	2303	1684	500	2023	1464
Ammerzoden	2120	1249	871	226	1074	820	Lichtenvoorde	8181	4926	3255	798	4161	3222
Angerlo	2141	1292	849	190	1102	849	Lienden	2916	1682	1234	300	1476	1140
Apeldoorn	71548	41981	29567	8060	37344	26144	Lingewaal	4852	2831	2021	501	2560	1791
Arnhem	69514	39631	29883	7755	41343	20416	Lochem	9005	5232	3773	908	4557	3540
Barneveld	20489	12274	8195	3549	10191	6729	Maasdriel	4138	2432	1706	417	2125	1596
Bemmel	8988	5167	3821	908	4776	3304	Maurik	2742	1599	1143	260	1386	1096
Bergh	8560	5109	3451	784	4581	3195	Millingen a/d R	2859	1673	1186	271	1506	1082
Beuningen	12669	7329	5340	1191	6753	4725	Neede	4838	2903	1935	471	2395	1972
Borculo	4538	2724	1814	453	2347	1738	Neerijnen	5241	3101	2140	571	2812	1858
Brakel	3129	1798	1331	355	1703	1071	Nijkerk	13099	7811	5288	1420	6560	5119
Brummen	9582	5807	3775	867	4651	4064	Nijmegen	74682	40569	34113	7310	44066	23306
Buren	4967	2906	2061	524	2458	1985	Nunspeet	11500	6965	4535	1751	5659	4090
Culemborg	11877	6857	5020	1195	6191	4491	Oldebroek	8378	5341	3037	953	3807	3618
Didam	7032	4207	2825	628	3534	2870	Putten	9877	5876	4001	1103	4911	3863
Dinxperlo	4173	2438	1735	420	2243	1510	Renkum	14405	8388	6017	1320	6669	6416
Dodewaard	1592	934	658	158	828	606	Rheden	18734	10796	7938	1974	9107	7653
Doesburg	6367	3729	2638	632	3588	2147	Rijnwaarden	5001	2952	2049	459	2576	1966
Doetinchem	23829	13819	10010	2206	13014	8609	Rossum	1725	964	761	175	917	633
Druten	8508	4930	3578	871	4616	3021	Rozendaal	487	279	208	58	241	188
Duiven	12105	6889	5216	1045	6500	4560	Ruurlo	3573	2146	1427	333	1901	1339
Echteld	3092	1824	1268	322	1636	1134	Scherpenzeel	4101	2396	1705	451	2212	1438
Ede	47411	27608	19803	6257	25405	15749	Steenderen	1688	1045	643	147	800	741
Eibergen	7841	4734	3107	781	4069	2991	Tiel	19104	11102	8002	2268	10136	6700
Eiburg	10179	6060	4119	1169	5068	3942	Ubbergen	4723	2746	1977	427	2524	1772
Elst	12959	7330	5629	1290	7483	4186	Valburg	6404	3747	2657	636	3387	2381
Epe	14289	8511	5778	1317	7133	5839	Voorst	10240	6287	3953	938	4745	4557
Ermelo	10005	5929	4076	984	4463	4558	Vorden	3505	2046	1459	331	1750	1424
Geldermalsen	11030	6483	4547	1045	5453	4532	Wageningen	14806	7800	6806	2287	6920	5399
Gendringen	9592	5697	3895	898	4863	3831	Warmsveld	4327	2475	1852	473	1997	1857
Gendt	3139	1823	1316	274	1615	1250	Wehl	2536	1521	1015	202	1346	988
Gorssel	6247	3677	2570	618	3150	2479	West Maas en W	8223	4817	3406	794	4251	3178
Groenlo	4645	2686	1959	463	2548	1634	Westervoort	7553	4287	3266	786	3728	3039
Groesbeek	7349	4308	3041	624	3587	3138	Wijchen	17035	9753	7282	1517	8661	6857
Harderwijk	20489	11742	8747	2677	11260	6552	Winterswijk	13907	8223	5684	1296	6946	5665
Hatterum	4989	2893	2096	540	2545	1904	Wisch	9469	5554	3915	937	5042	3490
Hedel	2204	1298	906	248	1165	791	Zaltbommel	6190	3628	2562	647	3529	2014
Heerde	7874	4580	3294	853	3991	3030	Zelhem	4462	2680	1782	398	2312	1752
Heerewaarden	668	390	278	59	385	224	Zevenaar	12995	7458	5537	1110	6515	5370
Hengelo	3857	2340	1517	365	1994	1498	Zutphen	17231	9937	7294	1953	9759	5519
Heteren	4952	2867	2085	514	2678	1760	Veluwe	283214	166526	116688	34769	144330	104115
Heumen	6940	3959	2981	687	3562	2691	Achterhoek	175959	103881	72078	17180	91845	66934
Hoevelaken	4160	2472	1688	460	2116	1584	Arn / Nijm	334539	190154	144385	33172	183453	117914
Huissen	6998	4045	2953	695	3336	2967	ZW-Gelderland	102376	59712	42664	10853	53431	38092
Hummelo en K	2047	1255	792	199	1027	821	Gelderland	896088	520273	375815	95974	473059	327055
Kerkwijk	2579	1514	1065	288	1323	968	Nederland	7382913	4297558	3085355	776426	3998213	2608274

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland

Beroepsbevolking met een gemiddelde werkweek van 12 uur of meer

2010	geslacht			leeftijd				geslacht			leeftijd		
	totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64		totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64
Aalten	8634	4920	3714	884	4180	3570	Kesteren	4311	2403	1908	536	2043	1732
Ammerzoden	2151	1224	927	221	1039	891	Lichtenvoorde	8368	4892	3476	846	3793	3729
Angerlo	2103	1246	857	188	983	932	Lienden	3084	1713	1371	346	1378	1360
Apeldoorn	74449	42508	31941	8152	36146	30151	Lingewaai	4965	2813	2152	498	2409	2058
Arnhem	74460	41451	33009	8225	41328	24907	Lochem	9143	5125	4018	892	4284	3967
Barneveld	21915	12677	9238	3629	10198	8088	Maasdriel	4240	2398	1842	444	1924	1872
Bemmel	9189	5079	4110	850	4519	3820	Maurik	2792	1575	1217	283	1273	1236
Bergh	8786	5072	3714	847	4277	3662	Millingen a/d R	2953	1658	1295	286	1379	1288
Beuningen	12766	7129	5637	1222	5896	5648	Neede	4709	2715	1994	486	2129	2094
Borculo	4611	2672	1939	445	2228	1938	Neerijnen	5328	3066	2262	566	2642	2120
Brakel	3268	1802	1466	367	1629	1272	Nijkerk	13593	7860	5733	1436	6434	5723
Brummen	9647	5694	3953	895	4201	4551	Nijmegen	80925	42380	38545	7797	45135	27993
Buren	4892	2747	2145	535	2241	2116	Nunspeet	12046	7059	4987	1739	5524	4783
Culemborg	12775	7153	5622	1309	6169	5297	Oldebroek	8888	5481	3407	995	3736	4157
Didam	7125	4130	2995	698	3196	3231	Putten	10193	5864	4329	1107	4763	4323
Dinxperlo	4315	2453	1862	420	2103	1792	Renkum	14706	8312	6394	1305	6315	7086
Dodewaard	1658	940	718	171	793	694	Rheden	18955	10596	8359	2007	8449	8499
Doesburg	6354	3618	2736	590	3237	2527	Rijnwaarden	5025	2861	2164	457	2334	2234
Doetinchem	25266	14211	11055	2302	12748	10216	Rossum	1724	906	818	177	837	710
Druten	8909	5039	3870	894	4480	3535	Rozendaal	510	285	225	54	257	199
Duiven	12316	6748	5568	1157	5541	5618	Ruurlo	3696	2156	1540	378	1747	1571
Echteld	3147	1802	1345	335	1549	1263	Scherpenzeel	4183	2364	1819	456	2100	1627
Ede	50203	28289	21914	6361	24719	19123	Steenderen	1740	1053	687	166	737	837
Eibergen	7724	4487	3237	770	3555	3399	Tiel	19953	11254	8699	2263	9784	7906
Elburg	10425	5970	4455	1093	4894	4438	Ubbergen	4777	2665	2112	421	2403	1953
Elst	13322	7280	6042	1204	6925	5193	Valburg	6601	3750	2851	630	3221	2750
Epe	14660	8426	6234	1320	6698	6642	Voorst	10369	6125	4244	929	4344	5096
Ermelo	10173	5809	4364	1105	4224	4844	Vorden	3576	2005	1571	325	1633	1618
Geldermalsen	11587	6598	4989	1170	5308	5109	Wageningen	15329	7748	7581	2543	6562	6224
Gendringen	9722	5567	4155	914	4481	4327	Warnsveld	4263	2345	1918	441	1814	2008
Gendt	3199	1782	1417	280	1493	1426	Wehl	2612	1521	1091	240	1158	1214
Gorssel	6437	3683	2754	630	3049	2758	West Maas en W	8328	4694	3634	806	3914	3608
Groenlo	4784	2662	2122	449	2386	1949	Westervoort	7450	4085	3365	765	3189	3496
Groesbeek	7414	4183	3231	727	3202	3485	Wijchen	17232	9519	7713	1551	7932	7749
Harderwijk	21929	12190	9739	2669	11151	8109	Winterswijk	14249	8145	6104	1255	6631	6363
Hatterij	4988	2802	2186	532	2335	2121	Wisch	9702	5483	4219	912	4798	3992
Hedel	2237	1291	946	226	1092	919	Zaltbommel	6772	3865	2907	671	3591	2510
Heerde	7863	4434	3429	815	3703	3345	Zelhem	4592	2651	1941	428	2145	2019
Heerwaarden	665	374	291	66	333	266	Zevenaar	13009	7201	5808	1085	6153	5771
Hengelo	3866	2267	1599	384	1776	1706	Zutphen	18462	10348	8114	2001	9795	6666
Heteren	5032	2824	2208	476	2540	2016	Veluwe	295319	167972	127347	35325	139504	120490
Heumen	7033	3884	3149	710	3365	2958	Achterhoek	180949	103350	77599	17509	86594	76846
Hoeverlaken	4113	2366	1747	444	1973	1696	Am / Nijm	348644	191770	156874	34288	176831	137525
Huissen	7279	4065	3214	709	3359	3211	ZW-Gelderland	106577	60148	46429	11300	51232	44045
Hummelo en K	2045	1223	822	199	946	900	Gelderland	931489	523240	408249	98422	454161	378906
Kerkwijk	2700	1530	1170	310	1284	1106	Nederland	7719518	4354170	3365348	809186	3862626	3047706

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland

Beroepsbevolking met een gemiddelde werkweek van 12 uur of meer

2015	geslacht			leeftijd				geslacht			leeftijd		
	totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64		totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64
Aalten	8790	4833	3957	870	3990	3930	Kesteren	4514	2426	2088	540	2027	1947
Ammerzoden	2153	1182	971	225	967	961	Lichtenvoorde	8348	4747	3601	844	3503	4001
Angerlo	2045	1196	849	195	874	976	Lienden	3183	1702	1481	344	1346	1493
Apeldoorn	76113	42258	33855	8066	35120	32927	Lingewaal	5004	2751	2253	507	2244	2253
Arnhem	78667	42754	35913	8752	40976	28939	Lochem	9081	4902	4179	873	3950	4258
Barneveld	23083	12897	10186	3553	10342	9188	Maasdriel	4261	2324	1937	436	1825	2000
Bemmel	9229	4886	4343	836	4219	4174	Maurik	2807	1526	1281	290	1183	1334
Bergh	8894	4940	3954	891	3909	4094	Millingen a/d R	2963	1595	1368	272	1260	1431
Beuningen	12544	6776	5768	1184	5290	6070	Neede	4572	2530	2042	493	1879	2200
Borculo	4610	2574	2036	450	2066	2094	Neerijnen	5332	2979	2353	567	2437	2328
Brakel	3352	1778	1574	359	1531	1462	Nijkerk	13945	7805	6140	1465	6232	6248
Brummen	9558	5483	4075	886	3831	4841	Nijmegen	86487	43649	42838	8376	46176	31935
Buren	4795	2597	2198	524	2106	2165	Nunspeet	12361	7009	5352	1666	5389	5306
Culemborg	13512	7351	6161	1380	6172	5960	Oldebroek	9137	5461	3676	923	3783	4431
Didam	7103	3992	3111	688	3015	3400	Putten	10376	5762	4614	1115	4512	4749
Dinxperlo	4385	2418	1967	421	1986	1978	Renkum	14773	8088	6685	1310	5956	7507
Dodewaard	1707	940	767	182	742	783	Rheden	18875	10216	8659	1961	7898	9016
Doesburg	6204	3413	2791	586	2801	2817	Rijnwaarden	4945	2716	2229	467	2089	2389
Doetinchem	26286	14318	11968	2376	12398	11512	Rossum	1694	832	862	175	760	759
Druuten	9177	5051	4126	934	4274	3969	Rozendaal	534	288	246	54	257	223
Duiven	12258	6474	5784	1216	4838	6204	Ruurlo	3764	2123	1641	389	1643	1732
Echteld	3164	1753	1411	335	1449	1380	Scherpenzeel	4244	2314	1930	468	1972	1804
Ede	52172	28458	23714	6350	24129	21693	Steenderen	1750	1037	713	170	694	886
Eibergen	7515	4199	3316	752	3198	3565	Tiel	20501	11212	9289	2286	9309	8906
Elburg	10526	5778	4748	1086	4600	4840	Ubbergen	4803	2559	2244	444	2237	2122
Elst	13535	7119	6416	1248	6284	6003	Valburg	6702	3688	3014	632	3032	3038
Epe	14825	8211	6614	1332	6248	7245	Voorst	10239	5815	4424	899	4045	5295
Ermelo	10172	5611	4561	1078	4128	4966	Vorden	3599	1929	1670	340	1529	1730
Geldermalsen	12022	6643	5379	1209	5302	5511	Wageningen	15962	7623	8339	2738	6443	6781
Gendringen	9690	5357	4333	932	4072	4686	Warnsveld	4050	2138	1912	398	1702	1950
Gendt	3207	1708	1499	302	1377	1528	Wehl	2662	1507	1155	259	1035	1368
Gorsse	6540	3618	2922	638	2882	3020	West Maas en W	8311	4496	3815	833	3634	3844
Groenlo	4872	2606	2266	458	2215	2199	Westervoort	7072	3744	3328	695	2879	3498
Groesbeek	7353	3991	3362	737	2960	3656	Wijchen	17154	9138	8016	1577	7314	8263
Harderwijk	23039	12380	10659	2677	10978	9384	Winterswijk	14363	7914	6449	1267	6164	6932
Hatter	4894	2649	2245	509	2135	2250	Wisch	9807	5317	4490	924	4476	4407
Hedel	2240	1265	975	231	1005	1004	Zaltbommel	7318	4055	3263	730	3604	2984
Heerde	7724	4212	3512	787	3363	3574	Zelhem	4693	2605	2088	476	1998	2219
Heerewaarden	662	363	299	73	286	303	Zevenaar	12947	6889	6058	1128	5705	6114
Hengelo	3784	2142	1642	376	1621	1787	Zutphen	19480	10600	8880	2085	9618	7777
Heteren	5059	2746	2313	477	2346	2236	Veluwe	302874	166507	136367	35153	135236	132485
Heumen	7045	3755	3290	701	3247	3097	Achterhoek	183106	101015	82091	17764	81232	84110
Hoevelaken	4062	2264	1798	441	1817	1804	Arn / Nijm	358065	190413	167652	35459	170693	151913
Huissen	7384	3982	3402	687	3389	3308	ZW-Gelderland	109294	59686	49608	11540	49167	48587
Hummelo en K	2013	1178	835	196	873	944	Gelderland	953339	517621	435718	99916	436328	417095
Kerkwijk	2762	1511	1251	314	1238	1210	Nederland	7950349	4344919	3605430	827288	3738706	3384355

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland

Beroepsbevolking met een gemiddelde werkweek van 12 uur of meer

2020	geslacht			leeftijd				geslacht			leeftijd		
	totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64		totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64
Aalten	8914	4746	4168	823	3911	4180	Kesteren	4627	2412	2215	442	2111	2074
Ammerzoden	2137	1136	1001	217	939	981	Lichtenvoorde	8228	4560	3668	756	3502	3970
Angerlo	2003	1157	846	182	830	991	Lienden	3270	1686	1584	328	1411	1531
Apeldoorn	77691	42082	35609	7823	34764	35104	Lingewaal	5061	2708	2353	495	2197	2369
Arnhem	82951	44141	38810	8956	41982	32013	Lochem	9014	4695	4319	838	3753	4423
Barneveld	24119	13059	11060	3293	10817	10009	Maasdriel	4248	2235	2013	427	1806	2015
Bemmel	9282	4717	4565	831	4034	4417	Maurik	2824	1482	1342	292	1181	1351
Bergh	9081	4877	4204	893	3855	4333	Millingen a/d R	2956	1530	1426	264	1224	1468
Beuningen	12162	6363	5799	1090	5023	6049	Neede	4475	2388	2087	463	1799	2213
Borculo	4614	2480	2134	434	2002	2178	Neerijnen	5329	2891	2438	538	2329	2462
Brakel	3431	1753	1678	349	1515	1567	Nijkerk	14413	7821	6592	1558	6230	6625
Brummen	9418	5269	4149	838	3669	4911	Nijmegen	92494	45109	47385	8801	48391	35302
Buren	4729	2481	2248	490	2053	2186	Nunspeet	12585	6926	5659	1558	5443	5584
Culemborg	14227	7526	6701	1366	6425	6436	Oldebroek	9317	5404	3913	901	3890	4526
Didam	7041	3851	3190	636	3000	3405	Putten	10541	5668	4873	1082	4458	5001
Dinxperlo	4447	2386	2061	417	1928	2102	Renkum	14815	7888	6927	1261	5801	7753
Dodewaard	1751	939	812	166	746	839	Rheden	18647	9754	8893	1839	7528	9280
Doesburg	6059	3222	2837	561	2496	3002	Rijnwaarden	4848	2578	2270	435	1996	2417
Doetinchem	27210	14382	12828	2370	12353	12487	Rossum	1689	780	909	180	718	791
Druten	9430	5051	4379	943	4267	4220	Rozendaal	561	295	266	51	254	256
Duiven	12017	6152	5865	1116	4798	6103	Ruurlo	3842	2098	1744	374	1661	1807
Echteld	3183	1714	1469	318	1407	1458	Scherpenzeel	4304	2260	2044	449	1918	1937
Ede	53935	28560	25375	6183	24292	23460	Steenderen	1736	1015	721	147	701	888
Eibergen	7302	3937	3365	688	3045	3569	Tiel	21005	11177	9828	2215	9221	9569
Elburg	10673	5635	5038	1100	4449	5124	Ubbergen	4867	2483	2384	445	2126	2296
Elst	13731	6966	6765	1239	5880	6612	Valburg	6793	3634	3159	807	2959	3227
Epe	15026	8039	6987	1335	6003	7688	Voorst	10066	5527	4539	844	3875	5347
Ermelo	10162	5451	4711	1031	4158	4973	Vorden	3639	1880	1759	324	1488	1827
Geldermalsen	12469	6694	5775	1162	5519	5788	Wageningen	16569	7502	9067	2838	6672	7059
Gendringen	9626	5151	4475	892	3964	4770	Warnsveld	3797	1917	1880	339	1589	1869
Gendt	3230	1651	1579	292	1364	1574	Wehl	2689	1478	1211	253	1045	1391
Gorsel	6673	3577	3096	622	2836	3215	West Maas en W	8301	4325	3976	823	3548	3930
Groenlo	4997	2567	2430	476	2161	2360	Westervoort	6546	3346	3200	584	2697	3265
Groesbeek	7213	3779	3434	676	2884	3653	Wijchen	17040	8774	8266	1517	7111	8412
Harderwijk	24109	12543	11566	2667	11066	10376	Winterswijk	14457	7711	6746	1260	5942	7255
Hatterij	4799	2516	2283	470	2007	2322	Wisch	9919	5175	4744	918	4313	4688
Hedel	2239	1236	1003	222	972	1045	Zaltbommel	7888	4247	3641	756	3712	3420
Heerde	7586	4012	3574	751	3138	3697	Zelhem	4787	2566	2221	454	2022	2311
Heerwaarden	663	355	308	72	271	320	Zevenaar	13005	6670	6335	1135	5503	6367
Hengelo	3691	2021	1670	345	1539	1807	Zutphen	20520	10873	9647	2117	9745	8658
Heteren	5102	2675	2427	465	2236	2401	Veluwe	309948	165199	144749	34310	134958	140680
Heumen	7008	3604	3404	636	3175	3197	Achterhoek	185054	98887	86167	17225	79662	88167
Hoevelaken	4053	2194	1859	427	1778	1848	Arn / Nijm	367320	189321	177999	35228	171035	161057
Huissen	7519	3931	3588	666	3476	3377	ZW-Gelderland	111869	59263	52606	11129	49339	51401
Hummelo en K	1978	1138	840	184	839	955	Gelderland	974191	512670	461521	97892	434994	441305
Kerkwijk	2798	1486	1312	271	1258	1269	Nederland	8174389	4342505	3831884	816280	3753738	3604371

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland

Onderzoeksresultaten

arbeidsparticipatie: ■ per gemeente
■ Gelderse COROP-gebieden
■ Gelderland
■ Nederland

voor de jaren: ■ 1990
■ 1995
■ 1996
■ 1997
■ 1998
■ 1999
■ 2000
■ 2005
■ 2010
■ 2015
■ 2020

Arbeidsparticipatie van de bevolking voor banen met een gemiddelde werkweek van 12 uur of meer

1990	geslacht			leeftijd				geslacht			leeftijd		
	totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64		totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64
Aalten	59	74	43	45	76	45	Kesteren	51	63	39	40	64	39
Ammerzoden	63	79	46	48	78	50	Lichtenvoorde	60	75	44	46	75	47
Angerlo	60	75	45	45	74	50	Lienden	53	65	39	43	65	40
Apeldoorn	59	75	44	48	74	46	Lingewaal	56	70	42	43	70	44
Arnhem	60	73	47	46	77	40	Lochem	63	79	46	47	81	50
Barneveld	58	76	41	60	66	45	Maasdriel	60	74	45	47	74	46
Bemmel	60	75	45	46	75	47	Maurik	55	69	41	44	69	44
Bergh	64	79	47	49	82	51	Millingen a/d R.	56	69	42	46	69	42
Beuningen	65	80	49	48	75	56	Neede	65	81	48	49	83	53
Borculo	61	75	45	45	79	49	Neerijnen	63	78	48	48	80	52
Brakel	60	74	45	48	76	47	Nijkerk	61	77	43	42	68	65
Brummen	60	77	43	43	73	56	Nijmegen	56	69	44	35	74	44
Buren	68	85	51	50	84	58	Nunspeet	60	79	42	57	70	49
Culemborg	60	75	45	44	70	57	Oldebroek	53	72	34	39	59	57
Didam	61	76	45	46	76	49	Putten	58	74	41	43	67	57
Dinxperlo	60	75	45	45	76	46	Renkum	58	74	42	42	68	56
Dodewaard	47	58	35	38	59	35	Rheden	61	76	45	51	78	48
Doesburg	66	82	49	49	82	54	Rijnwaarden	57	71	41	44	70	43
Doetinchem	62	78	46	42	80	49	Rossum	68	84	50	49	84	55
Druten	65	82	49	50	81	51	Rozendaal	49	66	34	40	75	40
Duiven	71	87	54	48	77	74	Ruurlo	64	80	46	48	83	51
Echteld	60	74	44	45	76	48	Scherpenzeel	63	78	47	46	79	54
Ede	58	75	42	50	74	42	Steenderen	47	59	34	38	59	34
Eibergen	66	82	48	49	84	53	Tiel	64	80	47	53	75	54
Elburg	58	75	40	41	66	61	Ubbergen	62	78	45	46	80	50
Elst	63	78	47	48	78	49	Valburg	58	72	43	43	72	47
Epe	53	69	37	40	66	46	Voorst	56	72	38	40	66	53
Ermelo	57	74	41	42	66	58	Vorden	54	68	39	42	70	40
Geldermalsen	62	78	47	44	71	64	Wageningen	57	66	47	47	62	62
Gendringen	61	76	45	46	74	53	Warmsveld	63	79	46	45	77	48
Gendt	56	70	41	43	70	42	Wehl	54	66	40	44	66	44
Gorssel	62	80	44	48	83	51	West Maas en W.	59	74	43	45	75	45
Groenlo	61	76	45	48	78	49	Westervoort	63	78	48	46	73	47
Groesbeek	59	74	44	46	77	47	Wijchen	60	74	46	43	70	56
Harderwijk	61	76	46	51	76	43	Winterswijk	61	77	45	44	71	60
Hatterij	57	72	43	44	74	45	Wisch	60	76	44	45	77	47
Hedel	61	76	45	47	75	48	Zaltbommel	59	73	44	44	74	47
Heerde	59	73	44	46	75	47	Zelhem	57	71	41	45	73	45
Heerewaarden	69	86	51	54	87	53	Zevenaar	61	76	46	43	71	61
							Zutphen	58	73	43	47	74	41
Hengelo	64	80	47	47	82	51	Veluwe	58	74	42	47	71	49
Heteren	63	79	47	46	79	53	Achterhoek	61	76	45	46	77	49
Heumen	62	79	46	45	78	52	Arn / Nijm	60	74	45	43	75	48
Hoevelaken	66	82	50	48	83	57	ZW-Gelderland	60	75	45	46	73	51
Huissen	58	74	43	43	71	46	Gelderland	60	75	44	45	74	49
Hummelo en K.	63	80	46	47	82	52	Nederland	60	74	45	46	75	47
Kerkwijk	54	67	40	42	68	41							

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland

Arbeidsparticipatie van de bevolking voor banen met een gemiddelde werkweek van 12 uur of meer

1995	geslacht			leeftijd				geslacht			leeftijd		
	totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64		totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64
Aalten	62	76	47	44	79	50	Kesteren	54	65	43	38	68	46
Ammerzoden	66	80	50	45	81	56	Lichtenvoorde	62	75	48	41	78	51
Angerlo	62	76	48	43	78	54	Lienden	56	67	44	39	69	46
Apeldoorn	62	76	48	47	78	51	Lingewaal	59	71	46	40	74	50
Arnhem	63	75	51	44	80	47	Lochem	65	80	50	45	84	54
Barneveld	61	77	45	59	70	50	Maasdriel	62	75	48	43	77	50
Bemmel	62	76	48	42	78	52	Maurik	59	71	45	41	72	49
Bergh	67	81	51	50	85	54	Millingen a/d R	59	71	45	40	72	47
Beuningen	66	80	52	43	77	58	Neede	68	83	52	49	87	57
Borculo	64	77	49	45	82	53	Neerijnen	67	81	52	48	83	56
Brakel	62	75	49	43	79	51	Nijkerk	63	78	47	40	72	66
Brummen	63	78	47	42	76	58	Nijmegen	59	70	48	32	77	48
Buren	71	86	55	49	88	61	Nunspeet	63	80	46	54	74	54
Culemborg	63	76	49	42	74	60	Oldebroek	55	72	37	34	63	59
Didam	63	77	48	43	80	52	Putten	60	75	45	39	71	60
Dinxperlo	63	78	49	44	80	52	Renkum	61	76	46	39	71	60
Dodewaard	50	61	39	35	62	42	Rheden	64	78	50	52	82	51
Doesburg	68	83	53	48	86	57	Rijnwaarden	59	72	45	40	74	49
Doetinchem	65	79	50	40	83	54	Rossum	71	86	55	49	88	60
Druten	67	83	52	47	84	54	Rozendaal	51	67	37	43	80	42
Duiven	70	85	56	45	79	67	Ruurlo	67	81	51	47	85	53
Echteld	63	76	49	44	80	52	Scherpenzeel	65	78	51	44	84	56
Ede	61	76	46	48	77	47	Steenderen	50	61	38	35	63	41
Eibergen	69	84	52	46	87	57	Tiel	66	81	51	51	78	58
Elburg	60	76	44	38	69	63	Ubbergen	64	79	49	45	83	54
Elst	65	79	51	46	81	53	Valburg	60	73	46	41	76	51
Epe	56	71	41	39	70	50	Voorst	58	74	41	37	69	57
Ermelo	60	75	45	39	70	61	Vorden	56	69	43	40	73	46
Geldermalsen	65	79	50	41	75	66	Wageningen	59	68	50	43	66	65
Gendringen	64	77	49	44	77	56	Warnsveld	64	79	49	40	81	55
Gendt	58	71	45	39	73	49	Wehl	56	68	43	40	70	45
Gorssel	66	81	50	47	87	54	West Maas en W	62	75	48	43	78	51
Groenlo	64	78	49	45	82	52	Westervoort	64	78	50	40	76	54
Groesbeek	62	76	48	45	80	50	Wijchen	62	75	49	40	73	58
Harderwijk	63	78	49	49	79	48	Winterswijk	64	78	49	41	74	64
Hattem	60	73	47	42	78	50	Wisch	63	77	48	44	81	51
Hedel	64	78	49	45	78	55	Zaltbommel	62	75	48	43	78	51
Heerde	61	75	47	43	79	51	Zelhem	60	73	46	44	77	48
Heerwaarden	70	86	55	52	89	55	Zevenaar	63	76	49	40	74	63
Hengelo	67	81	52	47	85	55	Zutphen	61	74	48	46	77	48
Heteren	66	81	52	45	82	57	Veluwe	61	75	46	45	74	53
Heumen	64	79	49	43	82	54	Achterhoek	64	78	49	44	80	53
Hoevelaken	68	83	52	47	87	57	Am / Nijm	62	75	49	41	78	52
Huissen	60	73	46	39	74	51	ZW-Gelderland	63	76	49	44	77	55
Hummelo en K	67	82	51	49	85	54	Gelderland	62	76	48	43	77	53
Kerkwijk	56	67	44	38	72	47	Nederland	62	76	49	44	78	51

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland. Berekend op basis van EBB / CBS

Arbeidsparticipatie van de bevolking voor banen met een gemiddelde werkweek van 12 uur of meer

1996	geslacht			leeftijd				geslacht			leeftijd		
	totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64		totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64
Aalten	63	77	48	43	80	51	Kesteren	55	66	44	38	69	47
Ammerzoden	66	80	52	45	82	57	Lichtenvoorde	63	75	49	41	79	52
Angerlo	63	76	49	43	79	55	Lienden	57	68	45	38	70	48
Apeldoorn	63	77	49	46	79	52	Lingewaal	60	72	47	39	75	51
Arnhem	64	75	52	43	81	48	Lochem	66	80	50	44	85	55
Barneveld	62	77	46	58	71	51	Maasdriel	63	75	49	42	78	52
Bemmel	63	76	49	41	78	53	Maurik	59	71	46	41	73	50
Bergh	67	82	52	48	85	54	Millingen a/d R	59	72	46	39	73	49
Beuningen	66	80	52	42	78	59	Neede	69	83	53	48	87	58
Borculo	64	77	50	43	83	54	Neerijnen	67	80	52	46	84	57
Brakel	63	75	50	43	79	53	Nijkerk	64	78	48	39	73	67
Brummen	63	78	48	42	77	59	Nijmegen	59	71	49	30	78	50
Buren	71	86	56	48	89	62	Nunspeet	64	80	47	53	74	55
Culemborg	63	77	50	41	74	60	Oldebroek	56	73	38	33	64	60
Didam	64	77	49	43	80	53	Putten	61	75	46	39	71	60
Dinxperlo	64	78	50	43	80	53	Renkum	62	76	47	38	72	61
Dodewaard	51	61	40	35	63	44	Rheden	65	78	51	51	82	52
Doesburg	69	83	54	47	86	57	Rijnwaarden	60	72	47	40	74	51
Doetinchem	66	79	51	39	83	55	Rossum	71	86	55	48	88	60
Druten	68	83	53	46	84	55	Rozendaal	52	68	38	45	81	42
Duiven	70	85	56	43	79	67	Ruurlo	68	82	52	48	86	54
Echteld	63	76	50	43	80	53	Scherpenzeel	65	79	51	44	84	56
Ede	62	76	47	47	78	48	Steenbergen	36	40	32	34	64	1
Eibergen	69	84	53	46	87	58	Tiel	67	81	52	50	79	59
Elburg	60	76	45	37	70	63	Ubbergen	65	79	50	44	84	55
Elst	66	80	51	45	81	54	Valburg	61	73	47	41	76	52
Epe	57	71	42	38	71	51	Voorst	59	74	42	36	69	58
Ermelo	61	75	46	39	70	62	Vorden	57	69	44	40	74	47
Geldermalsen	66	79	52	41	75	66	Wageningen	60	68	51	42	67	66
Gendringen	64	78	50	43	78	57	Warmsveld	64	79	50	41	81	56
Gendt	59	71	46	38	73	51	Wehl	57	68	44	39	71	46
Gorssel	66	82	50	47	87	55	West Maas en W	63	76	49	42	78	52
Groenlo	65	78	50	44	82	53	Westervoort	64	78	51	39	77	55
Groesbeek	63	76	49	45	81	51	Wijchen	63	75	50	40	74	59
Harderwijk	64	77	50	48	80	49	Winterswijk	65	78	50	40	75	65
Hatterij	61	74	48	42	79	51	Wisch	64	77	49	43	81	52
Hedel	64	78	50	45	78	56	Zaltbommel	62	75	49	43	78	53
Heerde	62	75	48	43	79	52	Zelhem	61	74	47	43	78	49
Heerewaarden	70	85	56	52	89	55	Zevenaar	64	77	50	40	75	63
							Zutphen	62	75	49	45	78	50
Hengelo	68	81	53	47	85	56	Veluwe	62	76	47	45	75	54
Heteren	67	80	53	45	83	58	Achterhoek	64	78	50	43	81	54
Heumen	65	79	50	43	82	55	Arnhem / Nijm	63	75	50	40	79	54
Hoevelaken	69	83	53	47	88	58	ZW-Gelderland	63	76	50	43	77	56
Huissen	60	73	47	39	75	53	Gelderland	63	76	49	42	78	54
Hummelo en K	67	82	51	49	86	56	Nederland	63	76	50	43	79	52
Kerkwijk	57	68	46	39	72	49							

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland

Arbeidsparticipatie van de bevolking voor banen met een gemiddelde werkweek van 12 uur of meer

1997	geslacht			leeftijd				geslacht			leeftijd		
	totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64		totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64
Aalten	63	77	49	43	80	53	Kesteren	55	66	45	36	69	49
Ammerzoden	66	80	52	45	82	57	Lichtenvoorde	63	76	50	40	79	53
Angerlo	64	76	51	43	80	56	Lienden	58	69	46	38	71	49
Apeldoorn	63	77	50	46	79	53	Lingewaal	60	72	48	39	75	52
Arnhem	64	75	53	42	81	50	Lochem	66	80	52	44	85	56
Barneveld	62	77	47	58	71	52	Maasdriel	63	76	50	41	78	53
Bemmel	63	76	50	41	79	55	Maurik	60	72	47	41	74	51
Bergh	68	82	53	47	86	55	Millingen a/d R	61	73	48	40	73	51
Beuningen	67	80	53	41	78	60	Neede	69	84	53	47	87	59
Borculo	65	77	51	42	83	55	Neerijnen	67	81	54	45	84	58
Brakel	63	76	51	43	80	53	Nijkerk	64	79	49	38	73	67
Brummen	64	78	49	41	77	59	Nijmegen	60	71	50	28	78	51
Buren	71	86	56	47	89	62	Nunspeet	64	80	47	53	75	56
Culemborg	64	77	51	40	75	61	Oldebroek	56	73	39	33	65	61
Didam	64	77	50	43	81	54	Putten	61	75	46	38	72	61
Dinxperlo	65	78	51	43	81	54	Renkum	62	77	48	38	72	62
Dodewaard	52	62	41	33	64	46	Rheden	65	78	52	51	83	54
Doesburg	69	83	55	47	86	58	Rijnwaarden	60	72	48	39	75	52
Doetinchem	66	80	52	39	84	56	Rossum	72	86	57	48	89	61
Druuten	68	83	54	46	85	56	Rozendaal	54	68	40	46	80	44
Duiven	71	85	57	42	79	68	Ruurlo	68	82	53	49	86	56
Echteld	64	76	51	43	81	54	Scherpenzeel	66	79	52	44	84	57
Ede	62	76	48	47	78	50	Steenderen	52	63	40	33	65	45
Eibergen	70	84	54	45	88	58	Tiel	67	81	53	50	79	60
Elburg	61	76	45	37	71	64	Ubbergen	65	79	51	44	84	55
Elst	66	80	52	45	82	55	Valburg	61	74	48	41	77	53
Epe	58	72	43	37	71	53	Voorst	59	74	43	35	70	58
Ermelo	61	76	47	38	71	63	Vorden	58	70	45	39	75	48
Geldermalsen	66	79	53	41	76	67	Wageningen	60	69	52	41	68	67
Gendringen	65	78	51	42	78	58	Warmsveld	65	79	51	40	82	57
Gendt	60	71	47	37	74	52	Wehl	57	69	45	39	72	47
Gorssel	67	82	51	48	88	56	West Maas en W	63	76	50	42	79	54
Groenlo	65	78	51	44	82	54	Westervoort	64	77	51	39	77	56
Groesbeek	64	77	50	45	81	52	Wijchen	63	75	51	40	74	60
Harderwijk	64	78	51	48	80	51	Winterswijk	65	78	51	40	75	65
Hatterij	62	74	49	42	79	52	Wisch	64	77	50	43	82	53
Hedel	65	78	51	43	79	57	Zaltbommel	63	75	50	42	79	53
Heerde	62	76	49	43	80	53	Zelhem	61	74	48	43	78	50
Heerewaarden	72	86	57	52	89	57	Zevenaar	64	77	51	40	76	63
Hengelo	68	82	53	47	85	57	Zutphen	63	75	50	45	78	51
Heteren	67	80	53	45	83	58	Veluwe	62	76	48	44	75	55
Heumen	65	79	51	43	83	55	Achterhoek	65	78	51	43	81	56
Hoevelaken	69	83	54	47	88	58	Am / Nijm	64	76	51	39	79	55
Huissen	61	74	48	39	75	54	ZW-Gelderland	64	77	51	43	78	57
Hummelo en K	68	82	53	49	86	57	Gelderland	63	76	50	42	78	55
Kerkwijk	58	69	46	39	73	51	Nederland	64	76	50	42	79	53

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland

Arbeidsparticipatie van de bevolking voor banen met een gemiddelde werkweek van 12 uur of meer

1998	geslacht			leeftijd				geslacht			leeftijd		
	totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64		totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64
Aalten	64	77	50	42	81	54	Kesteren	56	66	45	35	70	50
Ammerzoden	67	80	54	45	83	58	Lichtenvoorde	64	76	51	41	80	55
Angerlo	65	77	52	44	80	56	Lienden	58	69	47	36	71	51
Apeldoorn	64	77	51	45	80	54	Lingewaal	61	72	49	39	76	55
Arnhem	65	75	54	41	82	51	Lochem	67	81	53	44	85	57
Barneveld	63	77	47	57	72	53	Maasdriel	64	76	51	41	78	55
Bemmel	64	77	51	42	79	56	Maurik	61	73	48	41	74	53
Bergh	69	82	54	47	86	56	Millingen a/d R	61	73	49	40	74	53
Beuningen	67	80	53	41	79	60	Neede	70	84	55	48	88	60
Borculo	65	77	51	42	84	55	Neerijnen	68	80	54	45	85	58
Brakel	64	76	52	43	80	54	Nijkerk	65	79	50	38	74	68
Brummen	64	79	50	40	78	60	Nijmegen	60	71	50	26	79	53
Buren	72	86	57	48	90	63	Nunspeet	65	81	48	53	75	57
Culemborg	64	77	52	40	76	62	Oldebroek	57	74	40	33	65	62
Didam	65	77	51	42	81	55	Putten	62	76	47	37	73	62
Dinxperlo	65	78	52	42	81	55	Renkum	63	77	49	38	73	63
Dodewaard	53	63	42	32	65	47	Rheden	66	79	53	51	83	55
Doesburg	70	84	55	47	86	59	Rijnwaarden	61	73	49	39	75	53
Doetinchem	67	80	53	39	84	57	Rossum	72	86	58	48	89	61
Druten	69	83	55	46	85	57	Rozendaal	55	69	43	46	82	45
Duiven	71	85	58	41	80	69	Ruurlo	69	82	54	49	86	57
Echteld	65	77	52	43	81	56	Scherpenzeel	67	80	53	44	85	58
Ede	63	77	49	46	79	51	Steenderen	53	63	41	33	65	47
Eibergen	70	84	55	45	88	60	Tiel	67	81	54	50	80	60
Elburg	62	76	46	36	72	64	Ubbergen	66	79	52	44	85	56
Elst	67	80	54	46	82	56	Valburg	62	74	50	42	78	54
Epe	59	73	44	37	72	54	Voorst	60	74	44	35	71	59
Ermelo	62	76	48	38	72	63	Vorden	59	70	46	38	75	50
Geldermalsen	67	80	53	41	76	68	Wageningen	60	69	52	39	68	68
Gendringen	65	78	51	41	79	59	Warnsveld	65	79	52	41	83	59
Gendt	61	72	49	38	75	54	Wehl	58	69	46	38	72	48
Gorsel	68	83	53	48	88	57	West Maas en W	64	76	51	41	79	55
Groenlo	66	79	52	45	83	55	Westervoort	64	77	52	38	78	57
Groesbeek	64	77	51	45	81	53	Wijchen	64	76	52	39	75	60
Harderwijk	65	78	52	47	81	52	Winterswijk	66	79	52	40	76	66
Hatterij	63	75	50	43	80	54	Wisch	65	78	51	43	82	54
Hedel	65	78	52	42	80	57	Zaltbommel	64	75	51	42	79	54
Heerde	63	76	50	42	81	54	Zelhem	62	74	48	41	78	51
Heerewaarden	72	86	58	50	89	58	Zevenaar	65	78	52	40	76	64
							Zutphen	64	76	51	45	79	52
Hengelo	69	82	54	47	86	58	Veluwe	63	76	49	44	76	56
Heteren	67	80	54	45	84	58	Achterhoek	65	78	52	42	82	57
Heumen	66	79	52	44	83	56	Arn / Nijm	64	76	52	38	80	56
Hoevelaken	69	83	55	46	89	59	ZW-Gelderland	65	77	52	42	78	58
Huissen	61	74	49	40	76	55	Gelderland	64	77	51	41	79	56
Hummelo en K	69	83	53	48	87	58	Nederland	64	77	51	42	80	55
Kerkwijk	59	70	47	38	74	51							

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland

Arbeidsparticipatie van de bevolking voor banen met een gemiddelde werkweek van 12 uur of meer

1999	geslacht			leeftijd				geslacht			leeftijd		
	totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64		totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64
Aalten	64	77	51	42	81	55	Kesteren	57	67	46	35	71	52
Ammerzoden	68	80	55	45	83	60	Lichtenvoorde	65	76	52	41	80	56
Angerlo	65	77	53	44	81	57	Lienden	59	69	47	37	72	51
Apeldoorn	65	77	52	45	80	55	Lingewaal	61	73	49	39	76	54
Arnhem	65	76	55	41	82	52	Lochem	67	81	54	44	86	58
Barneveld	63	77	48	56	73	54	Maasdriel	64	76	52	42	79	56
Bemmel	65	77	52	42	80	57	Maurik	61	73	49	41	75	54
Bergh	69	82	55	47	86	57	Millingen a/d R	62	74	50	41	75	54
Beuningen	67	80	54	40	79	61	Neele	70	84	55	48	89	60
Borculo	66	78	52	43	84	56	Neerijnen	68	80	55	44	85	59
Brakel	65	76	53	42	80	55	Nijkerk	65	79	50	38	75	68
Brummen	65	79	51	40	78	61	Nijmegen	61	71	51	26	79	54
Buren	72	85	58	47	90	63	Nunspeet	65	81	49	52	76	59
Culemborg	65	77	53	40	76	62	Oldebroek	58	74	41	33	66	63
Didam	65	78	52	43	82	55	Putten	62	76	48	38	74	62
Dinxperlo	65	78	53	41	82	55	Renkum	64	77	50	39	74	64
Dodewaard	53	63	43	32	66	48	Rheden	67	79	54	50	84	56
Doesburg	70	83	56	47	87	59	Rijnwaarden	62	73	49	39	76	54
Doetinchem	67	80	54	39	85	58	Rossum	72	86	58	48	89	62
Druten	69	83	56	46	86	58	Rozendaal	57	71	44	45	82	46
Duiven	71	85	58	41	80	70	Ruurlo	70	83	55	49	87	58
Echteld	65	77	53	43	82	57	Scherpenzeel	67	80	54	44	85	58
Ede	63	77	50	46	79	52	Steenderen	53	63	42	32	66	48
Eibergen	71	84	56	45	89	61	Tiel	68	81	55	49	80	61
Elburg	62	77	47	36	72	65	Ubbergen	67	80	53	44	85	57
Eist	67	80	55	46	82	57	Valburg	63	75	51	42	78	55
Epe	59	73	45	36	73	55	Voorst	61	75	45	35	72	60
Ermelo	63	76	49	38	72	64	Vorden	59	71	47	38	76	51
Geldermalsen	67	80	54	41	77	68	Wageningen	61	69	53	39	69	68
Gendringen	66	78	52	41	79	60	Wamsveld	66	78	53	41	83	59
Gendt	61	72	50	38	76	55	Wehl	58	69	47	38	73	48
Gorssel	68	82	53	47	88	57	West Maas en W	65	77	52	41	80	56
Groenlo	66	79	53	45	83	56	Westervoort	65	77	53	38	78	58
Groesbeek	65	78	52	45	82	54	Wijchen	64	76	53	39	76	61
Harderwijk	65	78	53	47	81	53	Winterswijk	66	79	53	39	76	67
Hatterij	63	75	51	43	80	55	Wisch	65	78	52	43	83	55
Hedel	65	78	53	43	80	58	Zaltbommel	64	76	52	42	80	55
Heerde	64	76	51	42	81	55	Zelhem	62	74	49	41	79	52
Heerwaarden	72	87	58	48	89	59	Zevenaar	66	78	53	41	77	64
							Zutphen	64	76	52	45	79	53
Hengelo	70	82	55	46	86	59							
Heteren	67	80	54	45	84	58	Veluwe	63	76	50	44	77	57
Heumen	66	80	53	44	84	57	Achterhoek	66	79	53	42	82	57
Hoelvelaken	69	82	55	46	89	59	Am / Nijm	65	76	53	38	80	57
Huissen	62	74	50	40	77	56	ZW-Gelderland	65	77	53	42	79	59
Hummelo en K	69	82	54	48	87	58	Gelderland	64	77	52	41	79	57
Kerkwijk	59	70	48	38	74	53	Nederland	65	77	52	42	80	56

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland

Arbeidsparticipatie van de bevolking voor banen met een gemiddelde werkweek van 12 uur of meer

2000	geslacht			leeftijd				geslacht			leeftijd		
	totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64		totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64
Aalten	65	77	52	41	82	56	Kesteren	57	67	47	34	71	53
Ammerzoden	68	79	56	44	84	60	Lichtenvoorde	65	76	53	41	81	57
Angerlo	66	78	53	45	82	58	Lienden	59	69	48	36	72	53
Apeldoorn	65	77	52	45	81	56	Lingewaal	62	73	51	39	77	55
Arnhem	66	76	56	41	83	54	Lochem	68	81	55	44	86	59
Barneveld	63	77	49	55	73	55	Maasdriel	65	76	53	41	79	57
Bemmel	65	77	53	42	80	57	Maurik	62	73	50	40	75	55
Bergh	69	82	56	46	87	58	Millingen a/d R	63	74	51	41	75	56
Beuningen	67	80	55	40	80	62	Neede	71	84	56	48	89	61
Borculo	67	79	54	43	85	57	Neerijnen	68	80	56	44	86	60
Brakel	65	76	54	42	81	56	Nijkerk	66	79	51	38	75	69
Brummen	66	79	51	40	79	62	Nijmegen	61	71	52	26	80	55
Buren	72	85	59	48	91	64	Nunspeet	66	81	50	52	77	60
Culemborg	65	77	54	40	77	63	Oldebroek	58	74	42	32	67	63
Didam	66	78	53	43	82	56	Putten	63	76	49	37	74	63
Dinxperlo	66	78	54	41	82	57	Renkum	64	77	51	39	75	64
Dodewaard	54	63	45	33	67	50	Rheden	67	79	55	50	84	57
Doesburg	70	83	57	47	87	60	Rijnwaarden	63	74	51	39	77	56
Doetinchem	68	80	55	39	85	59	Rossum	72	86	59	48	89	63
Druten	70	83	57	46	86	59	Rozendaal	59	73	46	46	83	48
Duiven	72	84	59	41	81	70	Ruurlo	70	83	56	48	87	59
Echteld	66	78	54	43	82	58	Scherpenzeel	67	79	55	44	85	58
Ede	64	77	51	46	80	54	Steenderen	54	63	43	31	66	49
Eibergen	71	84	57	45	89	62	Tiel	68	81	56	49	81	62
Elburg	63	76	48	37	73	65	Ubbergen	67	80	54	45	86	57
Elst	68	80	56	46	82	58	Valburg	64	75	52	42	79	56
Epe	60	73	46	36	73	56	Voorst	61	76	46	35	72	61
Ermelo	63	76	49	37	73	65	Vorden	60	71	48	38	77	52
Geldermalsen	68	80	55	41	78	68	Wageningen	61	69	54	38	69	69
Gendringen	66	78	53	41	80	61	Warmsveld	66	79	54	42	84	60
Gendt	62	73	51	39	76	56	Wehl	59	69	48	38	73	49
Gorssel	68	83	54	47	88	58	West Maas en W	65	77	53	41	80	57
Groenlo	67	79	54	45	83	56	Westervoort	65	76	54	38	79	59
Groesbeek	66	78	53	45	83	55	Wijchen	65	76	53	39	76	62
Harderwijk	66	78	54	47	82	55	Winterswijk	67	79	54	39	77	67
Hattem	64	76	52	42	81	56	Wisch	66	78	53	42	83	56
Hedel	66	77	53	42	81	59	Zaltbommel	65	76	53	42	80	56
Heerde	64	76	52	43	82	55	Zelhem	63	74	50	40	80	53
Heerewaarden	73	87	59	50	90	60	Zevenaar	66	78	54	41	78	65
							Zutphen	65	76	53	44	80	54
Hengelo	70	82	56	46	87	60	Veluwe	64	77	51	43	77	58
Heteren	68	80	55	44	85	59	Achterhoek	66	79	53	42	83	58
Heumen	67	80	54	44	84	58	Arn / Nijm	65	76	54	38	81	58
Hoevelaken	69	83	56	45	90	59	ZW-Gelderland	66	77	53	42	79	60
Huissen	62	74	51	40	77	57	Gelderland	65	77	53	41	80	58
Hummelo en K	69	82	55	47	88	59	Nederland	65	77	53	41	81	57
Kerkwijk	60	70	49	38	75	54							

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland

Arbeidsparticipatie van de bevolking voor banen met een gemiddelde werkweek van 12 uur of meer

2005	geslacht			leeftijd				geslacht			leeftijd		
	totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64		totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64
Aalten	67	77	56	40	84	60	Kesteren	60	67	51	35	74	58
Ammerzoden	69	79	58	43	86	63	Lichtenvoorde	67	76	56	39	84	62
Angerlo	68	78	56	43	85	60	Lienden	60	68	52	34	75	57
Apeldoorn	67	77	56	43	83	60	Lingewaal	64	73	54	38	80	55
Arnhem	68	76	60	41	85	59	Lochem	69	80	59	42	88	63
Barneveld	65	77	53	52	76	60	Maasdriel	66	76	56	39	82	62
Bemmel	67	77	57	41	83	61	Maurik	63	72	54	37	78	59
Bergh	71	81	59	43	89	62	Millingen a/d R	64	73	55	37	78	61
Beuningen	68	78	58	38	82	65	Neede	72	83	59	46	92	63
Borculo	69	79	58	43	87	62	Neerijnen	69	79	59	43	87	62
Brakel	67	76	57	40	83	61	Nijkerk	67	79	55	37	78	70
Brummen	67	79	55	37	82	65	Nijmegen	63	71	56	29	82	60
Buren	72	83	60	45	92	64	Nunspeet	67	80	54	50	79	64
Culemborg	67	77	57	38	79	66	Oldebroek	60	74	45	32	69	67
Didam	67	77	56	39	85	61	Putten	65	76	53	37	77	66
Dinxperlo	68	77	57	40	84	61	Renkum	67	77	56	38	78	67
Dodewaard	57	64	48	32	70	53	Rheden	69	79	59	47	87	62
Doesburg	72	82	61	44	88	64	Rijnwaarden	64	74	54	38	79	59
Doetinchem	69	79	59	38	87	63	Rossum	72	83	61	44	90	64
Druten	71	82	60	44	88	64	Rozendaal	65	76	54	44	83	57
Duiven	72	82	62	39	83	72	Ruurlo	71	82	59	43	89	63
Echteld	67	77	56	40	84	60	Scherpenzeel	69	79	58	42	87	61
Ede	66	77	55	43	82	59	Steenderen	56	63	47	30	69	54
Eibergen	72	83	60	44	92	64	Tiel	70	80	59	47	83	65
Elburg	65	77	52	37	76	67	Ubbbergen	70	80	59	43	87	61
Elst	70	80	60	43	84	63	Valburg	66	75	56	40	81	60
Epe	62	74	51	35	76	59	Voorst	64	76	51	34	75	65
Ermelo	64	76	53	35	75	68	Vorden	63	72	53	38	79	57
Geldermalsen	69	79	58	38	80	69	Wageningen	63	68	57	38	71	71
Gendringen	68	78	57	39	82	64	Warmsveld	67	77	57	41	87	62
Gendt	64	73	54	37	79	59	Wehl	61	70	52	34	76	56
Gorssel	70	82	59	44	90	62	West Maas en W	67	76	57	40	83	61
Groenlo	69	79	58	43	85	61	Westervoort	66	75	57	38	82	63
Groesbeek	67	78	56	40	86	60	Wijchen	66	75	57	37	79	64
Harderwijk	67	77	57	45	83	59	Winterswijk	69	79	58	38	80	69
Hatterij	66	75	56	40	83	59	Wisch	68	78	57	41	85	60
Hedel	67	76	58	43	83	61	Zaltbommel	67	77	57	41	82	60
Heerde	66	76	56	41	84	60	Zelhem	65	75	54	40	82	58
Heerewaarden	74	85	62	44	91	65	Zevenaar	68	78	58	39	80	67
Hengelo	70	81	59	42	89	63	Zutphen	67	76	57	43	82	58
Heteren	69	79	59	43	86	61	Veluwe	66	76	55	42	80	62
Heumen	68	79	58	42	86	61	Achterhoek	68	78	57	41	85	62
Hoevelaken	71	82	60	45	92	63	Am / Nijm	67	76	58	37	83	62
Huissen	64	74	55	39	80	60	ZW-Gelderland	67	77	57	40	82	63
Hummelo en K	71	82	58	45	91	63	Gelderland	67	77	57	40	82	62
Kerkwijk	62	70	53	36	78	58	Nederland	67	77	57	40	83	61

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland

Arbeidsparticipatie van de bevolking voor banen met een gemiddelde werkweek van 12 uur of meer

2010	geslacht			leeftijd				geslacht			leeftijd		
	totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64		totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64
Aalten	69	76	61	40	86	65	Kesteren	61	67	55	34	77	62
Ammerzoden	70	78	62	41	89	66	Lichtenvoorde	68	75	60	38	86	65
Angerlo	68	76	60	39	87	63	Lienden	63	69	57	36	78	62
Apeldoorn	69	77	60	42	86	64	Lingewaal	66	73	59	37	82	63
Arnhem	70	76	64	41	87	64	Lochem	71	79	62	41	90	66
Barneveld	67	77	57	49	79	65	Maasdriel	68	75	60	39	85	66
Bemmel	69	76	61	40	85	64	Maurik	65	72	58	38	81	63
Bergh	72	80	63	42	91	66	Millingen a/d R	66	73	59	38	81	64
Beuningen	69	77	62	38	85	68	Neele	72	80	63	43	92	67
Borculo	70	78	62	41	90	65	Neerijnen	71	78	63	41	90	66
Brakel	68	76	61	40	86	65	Nijkerk	69	78	59	37	81	72
Brummen	69	78	59	37	84	69	Nijmegen	65	71	60	29	84	65
Buren	72	80	64	44	91	68	Nunspeet	69	80	58	48	82	68
Culemborg	68	76	61	38	82	69	Oldebroek	64	76	50	34	73	70
Didam	69	77	61	40	88	65	Putten	67	76	57	36	80	69
Dinxperlo	69	77	61	39	87	65	Renkum	68	77	60	37	81	70
Dodewaard	59	65	53	32	73	58	Rheden	71	78	63	45	89	66
Doesburg	73	81	64	41	90	67	Rijnwaarden	66	72	58	36	82	63
Doetinchem	70	78	62	37	89	66	Rossum	73	81	65	44	91	68
Druten	72	80	64	42	90	68	Rozendaal	67	76	59	42	85	61
Duiven	72	79	64	37	86	73	Ruurlo	72	80	63	42	92	67
Echteld	68	76	60	39	87	64	Scherpenzeel	70	78	62	39	89	66
Ede	68	76	59	42	85	64	Steenderen	58	64	51	31	72	59
Eibergen	72	80	64	42	92	68	Tiel	71	79	62	44	86	68
Elburg	67	77	56	36	79	70	Ubbergen	71	79	62	40	89	65
Elst	71	78	63	40	86	67	Valburg	68	75	60	39	84	64
Epe	65	74	55	35	79	64	Voorst	65	76	55	34	78	67
Ermelo	66	76	57	37	78	71	Vorden	64	71	57	35	82	61
Geldermalsen	70	78	62	38	83	72	Wageningen	64	68	61	39	73	73
Gendringen	69	77	61	38	85	68	Wamsveld	68	76	60	40	89	64
Gendt	65	72	58	35	81	63	Wehl	64	70	56	35	78	63
Gorssel	72	81	63	42	91	67	West Maas en W	68	75	60	38	85	65
Groenlo	70	78	62	42	87	65	Westervoort	67	74	60	38	85	66
Groesbeek	68	76	60	39	89	64	Wijchen	68	74	61	36	81	67
Harderwijk	69	77	61	44	86	64	Winterswijk	70	78	62	37	82	72
Hattem	67	75	59	39	86	63	Wisch	70	77	61	40	87	65
Hedel	69	76	61	40	86	66	Zaltbommel	69	77	61	39	85	65
Heerde	68	76	60	40	87	64	Zelhem	67	75	59	37	85	64
Heerewaarden	73	78	66	41	91	68	Zevenaar	70	78	62	37	83	70
Hengelo	72	80	63	41	92	68	Zutphen	69	76	61	42	85	63
Heteren	71	78	62	41	88	65	Veluwe	67	76	59	41	82	66
Heumen	70	78	62	40	89	65	Achterhoek	70	77	61	39	87	66
Hoevelaken	72	80	64	43	92	68	Arn / Nijm	68	75	62	37	85	66
Huissen	66	73	59	39	83	62	ZW-Gelderland	68	76	61	39	84	66
Hummelo en K	73	81	64	43	92	68	Gelderland	68	76	60	39	85	66
Kerkwijk	63	70	57	35	80	62	Nederland	69	76	61	40	85	65

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland

Arbeidsparticipatie van de bevolking voor banen met een gemiddelde werkweek van 12 uur of meer

2015	geslacht			leeftijd				geslacht			leeftijd		
	totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64		totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64
Aalten	71	76	66	39	88	70	Kesteren	66	70	62	38	80	67
Ammerzoden	72	77	66	41	91	70	Lichtenvoorde	70	75	64	39	89	69
Angerlo	71	77	64	39	90	69	Lienden	65	70	61	36	80	67
Apeldoorn	71	77	65	41	88	69	Lingewaal	68	73	63	37	85	69
Arnhem	72	76	68	41	89	69	Lochem	72	78	67	40	91	71
Barneveld	70	77	62	48	82	70	Maasdriel	70	74	65	38	87	70
Bemmel	71	76	66	39	87	69	Maurik	67	72	63	36	83	68
Bergh	73	78	68	40	92	72	Millingen a/d R	68	73	64	37	83	69
Beuningen	71	76	66	37	87	71	Neede	73	78	68	42	91	73
Borculo	72	78	66	40	91	70	Neerijnen	73	78	67	40	92	72
Brakel	71	76	66	39	88	71	Nijkerk	71	78	63	35	83	76
Brummen	71	78	64	37	87	74	Nijmegen	68	71	64	30	86	69
Buren	74	78	69	43	91	72	Nunspeet	71	80	62	46	85	72
Culemborg	71	76	65	38	85	73	Oldebroek	66	77	55	33	76	74
Didam	72	77	66	40	90	70	Putten	69	76	62	36	82	74
Dinxperlo	71	76	66	38	89	70	Renkum	71	77	65	37	83	75
Dodewaard	63	67	58	34	76	65	Rheden	73	78	68	44	91	71
Doesburg	74	79	68	40	92	72	Rijnwaarden	68	73	63	37	84	68
Doetinchem	72	78	67	37	91	71	Rossum	73	78	69	41	91	72
Druten	73	79	68	41	91	72	Rozendaal	72	77	67	43	87	69
Duiven	73	78	68	38	89	76	Ruurlo	73	79	68	42	92	72
Echteld	71	76	66	39	89	70	Scherpenzeel	72	78	67	39	91	72
Ede	70	76	64	41	87	69	Steenderen	62	66	56	34	74	63
Eibergen	73	78	68	42	92	72	Tiel	73	78	67	43	88	72
Elburg	69	77	61	35	81	75	Ubbergen	73	79	67	39	91	71
Elst	72	78	67	39	89	71	Valburg	70	75	65	38	86	69
Epe	67	74	61	34	82	69	Voorst	68	76	59	34	80	71
Ermelo	69	76	62	36	81	75	Vorden	68	72	63	36	84	67
Geidermalsen	73	78	67	39	85	76	Wageningen	66	67	65	39	76	77
Gendringen	71	76	65	38	87	72	Wamsveld	71	77	65	41	91	67
Gendt	67	72	62	37	84	67	Wehl	66	70	61	35	80	68
Gorssel	74	79	68	41	91	73	West Maas en W	70	75	65	38	88	69
Groenlo	72	77	67	39	89	71	Westervoort	69	74	64	38	87	68
Groesbeek	71	76	65	40	91	69	Wijchen	70	74	65	36	84	72
Harderwijk	71	76	65	42	88	69	Winterswijk	72	78	66	37	85	76
Hattem	70	75	65	39	88	69	Wisch	72	77	66	39	89	70
Hedel	71	76	65	39	88	70	Zaltbommel	71	77	66	39	87	71
Heerde	71	76	65	39	89	70	Zelhem	69	74	64	38	87	69
Heerewaarden	73	77	69	40	92	74	Zevenaar	72	77	67	37	85	75
Hengelo	73	78	67	41	92	71	Zutphen	71	76	65	41	87	69
Heteren	73	78	67	40	90	71	Veluwe	70	76	63	40	85	71
Heumen	73	78	67	41	91	70	Achterhoek	72	77	66	39	89	71
Hoevelaken	73	78	68	41	92	73	Arn / Nijm	70	75	66	36	87	70
Huissen	69	74	64	39	85	67	ZW-Gelderland	71	76	65	39	86	71
Hummelo en K	74	79	68	42	92	72	Gelderland	70	76	65	38	87	71
Kerkwijk	67	71	62	38	83	67	Nederland	71	76	66	39	88	70

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland

Arbeidsparticipatie van de bevolking voor banen met een gemiddelde werkweek van 12 uur of meer

2020	geslacht			leeftijd				geslacht			leeftijd		
	totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64		totaal	man	vrw	15-24	25-44	45-64
Aalten	73	76	70	38	90	73	Kesteren	69	71	67	35	83	71
Ammerzoden	73	77	70	39	92	73	Lichtenvoorde	73	76	69	38	90	72
Angerlo	74	77	70	39	91	74	Lienden	69	71	67	36	84	71
Apeldoorn	73	77	69	40	90	73	Lingewaal	71	73	68	36	87	73
Arnhem	74	76	72	40	90	73	Lochem	74	77	71	38	92	74
Barneveld	72	77	66	45	85	73	Maasdriel	72	74	69	38	89	72
Bemmel	73	75	70	37	89	73	Maurik	70	72	67	37	86	71
Bergh	74	77	72	40	92	75	Millingen a/d R	70	73	68	36	85	72
Beuningen	73	76	69	37	90	74	Neede	75	77	72	41	92	76
Borculo	74	77	71	39	92	74	Neerijnen	74	77	71	39	92	76
Brakel	73	75	70	38	90	74	Nijkerk	72	77	67	36	86	79
Brummen	73	78	68	36	89	77	Nijmegen	69	71	68	29	88	74
Buren	75	77	73	41	92	76	Nunspeet	73	79	66	44	87	75
Culemborg	73	76	70	37	87	76	Oldebroek	69	78	60	33	80	76
Didam	74	77	70	39	92	73	Putten	71	76	67	36	85	77
Dinxperlo	73	76	70	38	91	74	Renkum	73	76	70	36	86	78
Dodewaard	66	68	65	33	80	70	Rheden	75	76	73	42	92	75
Doesburg	75	77	72	39	92	76	Rijnwaarden	71	73	68	36	87	72
Doetinchem	74	77	71	36	92	74	Rossum	74	76	72	40	91	75
Druten	74	77	71	40	92	75	Rozendaal	74	77	71	38	90	74
Duiven	74	77	72	38	91	77	Ruurlo	75	78	72	41	92	76
Echteld	73	76	70	38	91	74	Scherpenzeel	74	77	71	38	92	76
Ede	72	76	68	40	89	73	Steenderen	65	68	62	33	78	68
Elbergen	75	77	72	40	92	75	Tiel	74	78	71	41	90	76
Elburg	71	76	65	35	84	77	Ubbergen	74	77	72	38	92	75
Elst	74	76	71	37	91	75	Valburg	72	75	69	37	88	73
Epe	70	75	65	34	85	74	Voorst	70	77	64	34	83	75
Ermelo	72	77	67	36	84	78	Vorden	70	72	68	35	87	71
Geldermalsen	75	78	71	38	88	79	Wageningen	67	67	68	39	80	79
Gendringen	73	76	70	38	89	75	Warmsveld	73	76	70	38	92	72
Gendt	71	73	68	36	86	72	Wehl	69	71	66	36	83	71
Gorsse	75	78	72	39	92	76	West Maas en W	72	75	69	38	89	73
Groenlo	74	77	71	38	91	74	Westervoort	71	74	68	37	89	71
Groesbeek	73	76	70	39	92	72	Wijchen	72	74	70	36	86	75
Harderwijk	73	76	69	40	90	73	Winterswijk	74	77	70	36	87	78
Hatter	72	75	70	37	90	74	Wisch	73	76	70	38	91	74
Hedel	73	76	70	38	90	74	Zaltbommel	73	76	70	37	89	75
Heerde	72	75	70	38	91	73	Zelhem	72	75	69	38	88	73
Heerwaarden	74	76	73	40	92	77	Zevenaar	74	77	72	36	88	79
							Zutphen	73	76	70	40	89	73
Hengelo	74	77	72	40	92	75	Veluwe	72	76	68	39	87	74
Heteren	74	77	71	38	92	75	Achterhoek	73	76	70	38	90	74
Heumen	74	78	71	39	92	74	Am / Nijm	72	75	70	36	89	74
Hoewelaken	75	77	73	40	92	77	ZW-Gelderland	73	76	70	38	88	75
Huissen	72	75	69	37	88	71	Gelderland	72	76	69	37	89	74
Hummelo en K	75	78	71	41	92	75	Nederland	73	76	70	38	89	74
Kerkwijk	70	72	67	36	86	71							

Bron: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland

Schattingsmodel gemeentelijke beroepsbevolking⁶

Inleiding

Via de Enquête Beroepsbevolking (EBB) wordt jaarlijks door het CBS de omvang en samenstelling van de beroepsbevolking geraamd op basis van een steekproefonderzoek. Gezien de geringe omvang van de steekproef en de daarmee verbonden grote onnauwkeurigheid kan echter geen meer-jaren-vergelijking worden opgesteld. Voor de gemeentelijke cijfers worden de EBB-uitkomsten van meerdere jaren gecombineerd waardoor alleen periodegemiddelden beschikbaar zijn.

Naast de momentopname over de omvang van de beroepsbevolking zoals de EBB die biedt, bestaat ook behoefte aan inzicht in de ontwikkeling van de beroepsbevolking (op regionaal niveau bijvoorbeeld ten behoeve van de Provinciale Economische Verkenning, Regionale Ontwikkelingsvisies e.d.).

Tevens is in de afgelopen jaren een toenemende behoefte ontstaan aan sociaal-economische informatie op gemeentelijk niveau. Enerzijds stellen steeds meer gemeenten een economisch beleidsplan op, anderzijds zijn de regionale indelingen aan verandering onderhevig of nemen in aantal toe. Afhankelijk van het beleidsdoel wordt geëxperimenteerd met nieuwe regiogrenzen en worden gebiedsgerichte probleemstudies uitgevoerd. Hierdoor zijn de traditionele statistische gebiedseenheden niet altijd meer adequaat (werkgelegenheidsplan Gelderse Vallei, EU-doelstelling-2-regio, stedendriehoek, beleidsplannen Arbeidsvoorziening, gemeentelijke beleidsplannen, streekplan, verkeers- en vervoerstudies etc.).

Tenslotte signaleren wij een stijgende vraag vanuit het bedrijfsleven naar lokale en regionale sociaal-economische indicatoren (t.b.v. marktverkenningen, in kaart brengen van de vraagpotentie, bedrijfsplanning en lokatie-onderzoek).

Voor al deze toepassingen is inzicht in de omvang en (toekomstige) ontwikkeling van de beroepsbevolking per regio en per gemeente onontbeerlijk. Aanvullend op de CBS-publicatie "Beroepsbevolking en werkloosheid per gemeente 1994/1996" wordt in dit rapport een consistente tijdreeks per gemeente gepresenteerd. Daarnaast is een vooruitberekening vervaardigd tot 2020. De methodebeschrijving voor de constructie van de tijdreeks en ook een beschrijving van het daaraan gekoppelde prognosemodel is opgenomen in deze bijlage.

Definities

In de EBB wordt de beroepsbevolkingsdefinitie gebruikt van de Commissie voor de Statistiek 1991. De cijfers in deze publicatie zijn eveneens volgens de definitie CCS'91⁷. Volgens deze definitie worden tot de beroepsbevolking gerekend:

⁶ © Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland

⁷ Beroepsbevolking en werkloosheid per gemeente 1991/1993, pag. 8, CBS 1995

- personen die tenminste twaalf uur per week werken, of
- personen die werk hebben aanvaard waardoor ze ten minste twaalf uur per week gaan werken, of
- personen die verklaren ten minste twaalf uur per week te willen werken, daarvoor beschikbaar zijn en activiteiten ontplooiën om werk voor ten minste twaalf uur per week te vinden.

Personen die ten minste twaalf uur per week werken worden gerekend tot de 'werkzame beroepsbevolking'. Degenen die niet of minder dan twaalf uur werken, behoren tot de 'werkloze beroepsbevolking'. De totale beroepsbevolking bestaat dus uit de som van werkzame en werkloze beroepsbevolking (in dit rapport gaat het steeds om de totale beroepsbevolking).

De basis voor de gemeentelijke reeks zijn de uitkomsten van de EBB'94/'96. Hieraan zijn de participatiegraden ontleend voor het jaar 1995. Deze cijfers vormen het startpunt voor alle verdere exercities. De ontwikkeling in de tijd is afgeleid van de ontwikkeling in de arbeidsparticipatie volgens de Nederlandse reeks van het CPB. Om over een consistent referentiekader te kunnen beschikken, zijn de Nederlandse cijfers van het CPB omgerekend naar de EBB-definitie. Daartoe is voor 1995 het Nederlandse niveau overgenomen uit de EBB'94/96. De ontwikkeling in de jaren daarvoor en daarna, is eveneens gebaseerd op de CPB-reeks van de arbeidsparticipatie. Het Nederlandse EBB-niveau 1995 wijkt aldus iets af het CPB-cijfer. Dit heeft tot gevolg dat zowel het startniveau in 1995 (i.c. de ebb) als het eindniveau 2020 in deze publicatie ca. 3% hoger ligt dan in de CPB/CBS publicatie 'Bevolking en Arbeidsaanbod: drie scenario's tot 2020'.

Gebiedsindeling

In de tabellen zijn naast de gemeentelijke, provinciale en Nederlandse cijfers ook de cijfers voor de vier Gelderse Corop-gebieden vermeld (zie voor de gebiedssamenstelling bijlage 3). Gezien de geringe afwijkingen kunnen voor het Knooppunt Arnhem/Nijmegen de cijfers van het gelijknamige Coropgebied gebruikt worden.

Interpretatie van de resultaten

Alleen al op grond van de marges rondom de EBB-cijfers zijn de gemeentelijke ramingen indicatief van aard. Daarbij komen nog de onzekerheden die voortvloeien uit de hier uitgevoerde bij- en herschatting. Niettemin lijkt het aannemelijk dat de ramingen bruikbare resultaten opleveren en dat de afwijkingen binnen aanvaardbare marges blijven. Gegeven de specifieke bevolkingsstructuur, de gemeentelijke participatiegraad in de periode 1994/1996 en de landelijke participatie-ontwikkeling, mag verwacht worden dat de uitkomsten een voldoende realistisch beeld geven van de beroepsbevolking naar omvang, samenstelling en historische ontwikkeling. Ten aanzien van de vooruitberekeningen geldt het volgende: wanneer de landelijke beroepsbevolking zich in de toekomst ontwikkelt als berekend door het CPB, dan verloopt naar alle waarschijnlijkheid de locale- en regionale ontwikkeling als geschetst in dit rapport.

Het theoretische concept

Naast het CBS publiceert ook het Centraal Planbureau gegevens over de Nederlandse beroepsbevolking (jaarlijks in de Macro Economische Verkenningen en het Centraal Economisch Plan,

periodiek in de lange-termijn-ramingen). Als gevolg van definitieverschillen zijn de cijfers van het CBS en van het CPB niet geheel vergelijkbaar (het niveau van de EBB ligt ca. 3% hoger dan het CPB-niveau). De CPB-cijfers zijn weliswaar gebaseerd op de EBB, de statistische informatie is echter bewerkt, gecorrigeerd en op consistentie getoetst. Het CPB heeft op deze wijze een tijdreeks geconstrueerd die geschikt is voor meer-jaren-vergelijking. De nationale ontwikkelingen zoals die naar voren komen in de CPB-cijfers, schetsen derhalve een betrouwbaarder beeld van het verleden dan de blote uitkomsten van de achtereenvolgende EBB's. Bij onze ramingen van de gemeentelijke ontwikkelingen speelt de CPB-tijdreeks dan ook een dominante rol. Bij de raming van de beroepsbevolking op gemeentelijk niveau zijn twee uitgangspunten gehanteerd:

- voor het jaar 1995 is aansluiting gezocht met de meest actuele uitkomsten van de statistische bron (i.c. de gemeentelijke EBB'94/'96);
- voor het opstellen van een historische tijdreeks en de prognoses is uitgegaan van de nationale ontwikkeling van de arbeidsparticipatie volgens het CPB.

Consolidatievariant, convergentievariant en synthese

Op theoretische gronden mag worden aangenomen dat de arbeidsparticipatie op lange termijn een trendmatig verloop vertoont en op korte termijn betrekkelijk stabiel is. Institutionele-, maatschappelijke- en leeftijdgebonden omstandigheden bepalen in hoofdzaak de omvang van de arbeidsparticipatie per leeftijdscohort. Incidentele trendbreuken of substantiële wijzigingen die zich in een kort tijdsbestek voltrekken zijn terug te voeren op definitiewijzigingen, veranderende normen, wetten of arbeidsvoorwaarden (bv. emancipatieproces, hoogte van de leerplichtige leeftijd, instroom in de WAO). Door leeftijdspecifieke factoren als bijvoorbeeld de huwelijksvruchtbare leeftijd bij vrouwen en de VUT zijn de participatieverschillen per cohort zeer groot. De leeftijdsopbouw van de bevolking is dan ook een belangrijke determinant van de beroepsbevolking. Bij de opstelling van de gemeentelijke tijdreeksen is uitgegaan van de volgende hypothese:

Voor zover er op cohortniveau verschillen bestaan tussen de landelijke participatiegraad en de locale, liggen hieraan plaatselijke omstandigheden en/of culturele verschillen ten grondslag zoals traditie, kerkelijke denominatie, vraag naar deeltijdarbeid e.d. Als uitgangspunt voor de locale participatiegraden kan gebruik worden gemaakt van de gemeentelijke uitkomsten van de EBB, waardoor in het basisjaar rekening wordt gehouden met de gemeente-specifieke situatie. Veranderingen in de participatie per cohort worden voornamelijk bepaald door de hierboven genoemde institutionele factoren. Deze factoren oefenen landelijk en lokaal dezelfde invloed uit. In het verlengde daarvan kan bij de ramingen van de tijdreeksen verondersteld worden dat de landelijke participatie-ontwikkeling per vijfjaarscohort zich ook in de afzonderlijke gemeenten zal manifesteren.

Toepassing van deze hypothese heeft als resultaat dat de locale participatiegraden voor en na 1995 zich wijzigen volgens het landelijke veranderingspatroon terwijl de locale verschillen uit het basisjaar 1995 gehandhaafd blijven (consolidatievariant). Voor de toekomst is echter ook een ontwikkelingsscenario denkbaar waarbij de locale verschillen convergeren en op termijn zelfs verdwijnen (convergentievariant):

Daarbij is verondersteld dat onder invloed van de ontzuiling, de secularisatie, het verdwijnen van barrières en het voortschrijden van de individualisering de locale en landelijke arbeidsparticipatie naar elkaar toe groeien.

Bij de verdere uitwerking van de methode is gekozen voor een synthese tussen deze twee opties: bij een aantal culturele en maatschappelijke verschijnselen treedt convergentie op (bv. het verdwijnen van traditionele rolpatronen, de mate van secularisatie e.d.), verschillen die voortvloeien uit afwijkende plaatselijke omstandigheden blijven bestaan (b.v. de invloed van de aanwezige onderwijsinfrastructuur, de omvang van de dienstensector e.d.).

Aangenomen is dat aan het einde van de prognoseperiode (2020) het convergentieproces tot halverwege is gevorderd en dat de lokale verschillen uit 1995 nog voor de helft aanwezig zijn. Op dit principe in een uitzondering gemaakt voor de arbeidsparticipatie in de leeftijdsgroep 15-24 jaar in de gemeente Nijmegen. Hier zijn de resultaten van de consolidatievariant als definitieve prognose opgenomen. Het lokale verschil is namelijk terug te voeren op de aanwezigheid van de universiteit. Deze verschillen zullen c.p. ook in 2020 nog voorkomen.

Beschrijving van het schattingsmodel

Inleiding

In 1997 is de CBS-publicatie 'Beroepsbevolking en werkloosheid per gemeente 1994/1996' verschenen. Hierin wordt per gemeente een raming gepresenteerd van de beroepsbevolking. De mate waarin de gemeentelijke cijfers zijn gedifferentieerd naar leeftijd en geslacht is afhankelijk van de omvang van de gemeente. Voor een beperkt aantal kleine gemeenten is helemaal geen informatie voorhanden, van de grootste gemeenten is de beroepsbevolking bekend naar leeftijd en geslacht. In tabel 1 staat een overzicht van de CBS-gegevens die van de Gelderse gemeenten beschikbaar zijn. De CBS-cijfers hebben betrekking op het gemiddelde van de jaren 1994/1996. In deze bijlage wordt een methode gepresenteerd waarmee de ontbrekende cijfers uit tabel 1 kunnen worden bijgeschat, een consistente tijdreeks per gemeente kan worden geconstrueerd en prognoses worden opgesteld.

1ste fase : Berekening theoretische beroepsbevolking per gemeente

Als eerste stap in de schattingsprocedure is een raming gemaakt van de zogenaamde "theoretische" beroepsbevolking. Daartoe zijn de landelijke participatiegraden (CPB) per vijfjaarscohort en per geslacht geprojecteerd op de gemeentelijke bevolking. Aldus ontstaat een geslachts- en leeftijdspecifieke raming van de beroepsbevolking op basis van de gemeentelijke bevolkingsstructuur en de landelijke participatiegraden.

$$1. \quad (bb_t^{1^{ste} fase})_{gem}^{coh^{5j}, g} = (b_t)_{gem}^{coh^{5j}, g} \times (p_t)_{ned}^{coh^{5j}, g}$$

2de fase : Bijschatting ontbrekende gemeentelijke randtotalen tabel 1

Het CBS hanteert bij het publiceren van de onderzoekuitkomsten een ondergrens van 2.000 personen. Alle lege cellen in tabel 1 betreffen dus aantallen die onder de 2.000 liggen. Om deze reden zijn van een achttal kleine Gelderse gemeenten door het CBS geen gegevens gepubliceerd. In de COROP-totalen zijn deze gemeenten echter wel begrepen. De ontbrekende cijfers zijn bijgeschat door de som van de gemeenten per Coropgebied te vergelijken met het Coroptotaal volgens de EBB-publicatie. Het verschil is gelijk aan de som van de ontbrekende gemeenten.

Tabel 1 Beschikbare statistische informatie per gemeente naar kenmerk, gemiddeld 1994/1996, EBB-CBS, x = beschikbaar; - = niet beschikbaar

	m	v	t	15- 24	25- 44	45- 64		m	v	t	15- 24	25- 44	45- 64
Aalten	-	-	x	-	-	-	Hummelo/K	-	-	x	-	-	-
Ammerzoden	-	-	-	-	-	-	Kerkwijk	-	-	x	-	-	-
Angerlo	-	-	x	-	-	-	Kesteren	-	-	x	-	-	-
Apeldoorn	x	x	x	x	x	x	Lichtenvoorde	-	-	x	-	-	-
Arnhem	x	x	x	x	x	x	Lienden	-	-	x	-	-	-
Barneveld	x	x	x	x	x	x	Lingewaal	-	-	x	-	-	-
Bemmel	-	-	x	-	-	-	Lochem	-	-	x	-	-	-
Bergh	-	-	x	-	-	-	Maasdriel	-	-	x	-	-	-
Beuningen	x	x	x	-	x	x	Maurik	-	-	x	-	-	-
Borculo	-	-	x	-	-	-	Millingen	-	-	x	-	-	-
Brakel	-	-	x	-	-	-	Neede	-	-	x	-	-	-
Brummen	x	x	x	-	x	x	Neerijnen	-	-	x	-	-	-
Buren	-	-	x	-	-	-	Nijkerk	x	x	x	-	x	x
Culemborg	x	x	x	-	x	x	Nijmegen	x	x	x	x	x	x
Didam	-	-	x	-	-	-	Nunspeet	x	x	x	x	x	x
Dinxperlo	-	-	x	-	-	-	Oldebroek	x	x	x	-	x	x
Dodewaard	-	-	-	-	-	-	Putten	x	x	x	-	x	x
Doesburg	-	-	x	-	-	-	Renkum	x	x	x	-	x	x
Doetinchem	x	x	x	x	x	x	Rheden	x	x	x	x	x	x
Druten	-	-	x	-	-	-	Rijnwaarden	-	-	x	-	-	-
Duiven	x	x	x	-	x	x	Rossum	-	-	-	-	-	-
Echteld	-	-	x	-	-	-	Rozendaal	-	-	-	-	-	-
Ede	x	x	x	x	x	x	Ruurlo	-	-	x	-	-	-
Eibergen	-	-	x	-	-	-	Scherpenzeel	-	-	x	-	-	-
Elburg	x	x	x	-	x	x	Steenderen	-	-	-	-	-	-
Elst	-	-	x	-	-	-	Tiel	x	x	x	x	x	x
Epe	x	x	x	-	x	x	Ubbergen	-	-	x	-	-	-
Ermelo	x	x	x	-	x	x	Valburg	-	-	x	-	-	-
Geldermalsen	x	x	x	-	x	x	Voorst	x	x	x	-	x	x
Gendringen	x	x	x	-	x	x	Vorden	-	-	x	-	-	-
Gendt	-	-	-	-	-	-	Wageningen	x	x	x	-	x	x
Gorssel	-	-	x	-	-	-	Warnsveld	-	-	x	-	-	-
Groenlo	-	-	x	-	-	-	Wehl	-	-	-	-	-	-
Groesbeek	-	-	x	-	-	-	W Maas en Waal	-	-	x	-	-	-
Harderwijk	x	x	x	x	x	x	Westervoort	-	-	x	-	-	-
Hatterij	-	-	x	-	-	-	Wijchen	x	x	x	-	x	x
Hedel	-	-	x	-	-	-	Winterswijk	x	x	x	-	x	x
Heerde	-	-	x	-	-	-	Wisch	-	-	x	-	-	-
Heerewaarden	-	-	-	-	-	-	Zaltbommel	-	-	x	-	-	-
Hengelo	-	-	x	-	-	-	Zelhem	-	-	x	-	-	-
Heteren	-	-	x	-	-	-	Zevenaar	x	x	x	-	x	x
Heumen	-	-	x	-	-	-	Zutphen	x	x	x	x	x	x
Hoevelaken	-	-	x	-	-	-							
Huissen	-	-	x	-	-	-							

De verdeling van dit totaal naar de individuele gemeenten is vervolgens geschied op basis van de relatieve verhoudingen, zoals die uit de eerste fase blijken. Voor de ontbrekende gemeenten geldt:

$$2. \quad (bb_{1994/1996})_{\Sigma gem}^{tot} = (bb_{1994/1996})_{cor}^{tot} - (bb_{1994/1996})_{\Sigma gem}^{tot}^{ebb}$$

$$3. \quad (bb_{1994/1996})_{gem}^{tot} = \frac{(bb_{1994/1996})_{gem}^{1^{ste} fase}^{tot}}{(bb_{1994/1996})_{\Sigma gem}^{1^{ste} fase}^{tot}} \times (bb_{1994/1995})_{\Sigma gem}^{tot}$$

3de fase : Bijschatting ontbrekende verdeling naar geslacht tabel 1

Wanneer de beroepsbevolking in de EBB-publicatie niet naar geslacht is gespecificeerd, zijn de ontbrekende cijfers geschat op basis van de relatieve verdeling mannen/vrouwen uit de eerste fase:

$$4. \quad (bb_{1994/1996})_{gem}^g = \frac{(bb_{1994/1996})_{gem}^{1^{ste} fase}^g}{(bb_{1994/1996})_{gem}^{1^{ste} fase}^{tot}} \times (bb_{1994/1996})_{gem}^{tot}$$

4de fase : Bijschatting ontbrekende verdeling naar leeftijd tabel 1

Indien slechts één leeftijdscategorie ontbreekt, kan deze eenvoudig worden bijgeschat als het verschil tussen totale beroepsbevolking en de som van de overige leeftijden:

$$5. \quad (bb_{1994/1996})_{gem}^{coh}^{ebb} = (bb_{1994/1996})_{gem}^{tot} - (bb_{1994/1996})_{gem}^{\Sigma coh}^{ebb}$$

Soms ontbreken twee leeftijdscategorieën. De som van de ontbrekende categorieën is analoog aan de hiervoor beschreven procedure geraamd. De verdeling van dit totaal naar de individuele leeftijdscategorieën is geschiedt op basis van de relatieve verhoudingen, zoals die uit de eerste fase blijken. Is geen enkele leeftijdscategorie bekend, dan is de relatieve verdeling geheel ontleend aan de eerste fase:

$$6. \quad (bb_{1994/1996})_{gem}^{coh}^{ebb} = \frac{(bb_{1994/1996})_{gem}^{1^{ste} fase}^{coh}^{ebb}}{(bb_{1994/1996})_{gem}^{1^{ste} fase}^{tot}} \times (bb_{1994/1996})_{gem}^{tot}$$

Resultaat van fase 1 t/m 4:

Intussen zijn alle ontbrekende cellen uit tabel 1 bijgeschat (zie tabel 2). Voor alle Gelderse gemeenten is nu een raming beschikbaar van de beroepsbevolking naar drie leeftijdsgroepen en naar geslacht. De cijfers hebben betrekking op de gemiddelde periode 1994/1996 en zijn ontleend aan de gemeentelijk EBB '94/'96, dan wel zijn bijgeschat op basis van de EBB-randtotalen.

Tabel 2. Beroepsbevolking per gemeente naar kenmerk, x 1.000 personen, gemiddeld '94/'96

	m	v	t	15- 24	25- 44	45- 64		m	v	t	15- 24	25- 44	45- 64
Aalten	4.7	2.7	7.4	1.0	4.3	2.1	Kerkwijk	1.6	1.0	2.6	0.4	1.5	0.7
Ammerzoden	1.1	0.6	1.7	0.2	1.0	0.5	Kesteren	2.3	1.4	3.7	0.6	2.2	0.9
Angerlo	1.6	0.9	2.5	0.3	1.4	0.8	Lichtenvoorde	5.0	3.0	8.0	1.0	4.9	2.1
Apeldoorn	38.6	23.4	62.0	9.3	34.9	17.8	Lienden	1.5	0.9	2.4	0.3	1.5	0.6
Arnhem	34.2	24.7	58.9	8.7	37.4	12.8	Lingewaal	3.2	1.9	5.1	0.7	2.9	1.5
Barneveld	12.0	6.0	18.0	4.0	9.4	4.6	Lochem	4.9	2.9	7.8	1.0	4.3	2.5
Bemmel	4.4	2.7	7.1	0.9	4.2	2.0	Maasdriel	1.7	1.1	2.8	0.4	1.7	0.7
Bergh	5.3	3.1	8.4	1.1	4.8	2.5	Maurik	1.3	0.8	2.1	0.3	1.2	0.6
Beuningen	6.8	4.2	11.0	1.2	7.0	2.8	Millingen	1.3	0.8	2.1	0.2	1.4	0.5
Borculo	3.1	1.8	4.9	0.7	2.7	1.5	Neede	4.2	2.4	6.6	0.9	3.6	2.1
Brakel	2.2	1.3	3.5	0.5	2.1	0.9	Neerijnen	2.9	1.7	4.6	0.7	2.5	1.4
Brummen	5.9	3.2	9.1	1.1	4.8	3.2	Nijkerk	7.5	4.0	11.5	1.6	5.9	4.0
Buren	3.3	2.1	5.4	0.7	3.0	1.7	Nijmegen	35.5	26.4	61.9	7.3	39.8	14.8
Culemborg	6.3	4.0	10.3	1.4	5.9	3.0	Nunspeet	6.9	3.4	10.3	2.0	5.5	2.8
Didam	4.6	2.8	7.4	1.0	4.2	2.2	Oldebroek	5.7	2.1	7.8	1.1	4.0	2.7
Dinxperlo	2.4	1.4	3.8	0.5	2.3	1.0	Putten	5.6	3.0	8.6	1.2	4.5	2.9
Dodewaard	0.9	0.6	1.5	0.2	0.9	0.4	Renkum	7.7	4.7	12.4	1.3	6.0	5.1
Doesburg	2.6	1.7	4.3	0.6	2.5	1.2	Rheden	11.2	7.4	18.6	2.7	9.8	6.1
Doetinchem	11.7	7.4	19.1	2.2	11.5	5.4	Rijnwaarden	2.8	1.6	4.4	0.6	2.6	1.2
Druten	4.6	3.1	7.7	1.0	4.7	2.0	Rossum	0.7	0.5	1.2	0.2	0.7	0.3
Duiven	6.9	4.6	11.5	1.1	7.6	2.8	Rozendaal	0.2	0.2	0.4	0.1	0.1	0.2
Echteld	1.4	0.9	2.3	0.3	1.3	0.7	Ruurlo	2.6	1.5	4.1	0.5	2.4	1.2
Ede	25.1	14.6	39.7	6.7	23.2	9.8	Scherpenzeel	3.0	1.8	4.8	0.8	2.6	1.4
Eibergen	4.9	2.7	7.6	1.0	4.5	2.1	Steenderen	0.8	0.4	1.2	0.1	0.7	0.4
Elburg	5.7	2.8	8.5	1.2	4.3	3.0	Tiel	9.6	5.9	15.5	2.4	8.7	4.4
Elst	5.3	3.3	8.6	1.1	5.1	2.4	Ubbergen	3.0	1.8	4.8	0.6	2.6	1.6
Epe	8.1	4.3	12.4	1.8	6.4	4.2	Valburg	3.3	2.0	5.3	0.7	3.0	1.6
Ermelo	6.7	3.8	10.5	1.5	5.1	3.9	Voorst	6.3	2.8	9.1	1.1	4.8	3.2
Geldermalsen	6.4	3.9	10.3	1.3	5.4	3.6	Vorden	1.9	1.1	3.0	0.4	1.6	1.0
Gendringen	5.7	3.4	9.1	1.2	5.2	2.7	Wageningen	7.9	6.1	14.0	3.0	7.1	3.9
Gendt	1.2	0.7	1.9	0.3	1.1	0.5	Warnsveld	1.8	1.1	2.9	0.3	1.7	0.9
Gorssel	3.8	2.3	6.1	0.7	3.2	2.2	Wehl	1.1	0.7	1.8	0.2	1.1	0.5
Groenlo	1.9	1.2	3.1	0.4	1.8	0.9	West M en W	4.6	2.8	7.4	0.9	4.4	2.1
Groesbeek	5.0	3.0	8.0	1.1	4.5	2.4	Westervoort	4.2	2.8	7.0	0.7	4.7	1.6
Harderwijk	9.6	6.0	15.6	2.6	9.4	3.6	Wijchen	9.5	6.2	15.7	2.0	8.9	4.8
Hatterij	2.5	1.5	4.0	0.6	2.2	1.2	Winterswijk	7.2	4.3	11.5	1.4	6.0	4.1
Hedel	1.3	0.8	2.1	0.3	1.2	0.6	Wisch	5.2	3.1	8.3	1.1	4.7	2.5
Heerde	4.5	2.8	7.3	1.1	4.0	2.2	Zaltbommel	3.4	2.1	5.5	0.8	3.2	1.5
Heerewaarden	0.3	0.2	0.5	0.1	0.3	0.1	Zelhem	2.9	1.7	4.6	0.6	2.6	1.4
Hengelo	2.4	1.4	3.8	0.5	2.2	1.1	Zevenaar	7.4	4.7	12.1	1.6	6.0	4.5
Heteren	2.8	1.8	4.6	0.6	2.6	1.4	Zutphen	8.0	5.2	13.2	2.0	7.8	3.4
Heumen	4.1	2.6	6.7	0.8	3.8	2.1							
Hoevelaken	2.6	1.5	4.1	0.5	2.3	1.3							
Huissen	4.0	2.5	6.5	0.8	3.8	1.9							
Hummelo / Keppel	1.4	0.8	2.2	0.3	1.2	0.7							

Bron EBB'94/96, Beroepsbevolking en werkloosheid per gemeente, CBS
Aanvullingen: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland

5de fase : Berekening totale arbeidsparticipatie per gemeente

De EBB bevat naast de beroepsbevolking ook gegevens over de bevolkingsomvang in de leeftijd 15-64 jaar. Met behulp daarvan kan de arbeidsparticipatie worden berekend (beroepsbevolking in procenten van de bevolking in de leeftijd 15-64 jaar). Voor enkele kleine gemeenten heeft het CBS de bevolkingsomvang niet gepubliceerd. Voor Gelderland betreft dit Heerewaarden, Rossum en Rozendaal. De ontbrekende gegevens kunnen niet zonder meer ontleend worden aan de bevolkingsstatistiek omdat daarmee een consistentieprobleem ontstaat (ook de bevolkingscijfers uit de EBB zijn het resultaat van steekproefonderzoek). De ontbrekende cijfers zijn daarom bijgeschat door de som van de overige gemeenten per Coropgebied te vergelijken met het Coroptotaal volgens de EBB-publicatie. Het verschil is gelijk aan de som van de ontbrekende gemeenten. De verdeling van dit totaal naar de individuele gemeenten is geschied op basis van de relatieve verhoudingen, zoals die uit de bevolkingsstatistiek blijken. Voor de ontbrekende gemeenten geldt:

$$7. \quad (b_{1994/1996})_{\Sigma \text{gem}^x}^{\text{tot}} = (b_{1994/1996})_{\text{Cor}^{\text{ebb}}}^{\text{tot}} - (b_{1994/1996})_{\Sigma \text{gem}^{\text{ebb}}}^{\text{tot}}$$

$$8. \quad (b_{1994/1996})_{\text{gem}^x}^{\text{tot}} = \frac{(b_{1994/1996})_{\text{gem}^x}^{\text{Bev.Stat tot}}}{(b_{1994/1996})_{\Sigma \text{gem}^x}^{\text{Bev.Stat tot}}} \times (b_{1994/1995})_{\Sigma \text{gem}^x}^{\text{tot}}$$

Met behulp van de (gecompleteerde) EBB-bevolkingscijfers en de randtotalen van de beroepsbevolking (tabel 2) is voor alle gemeenten de participatiegraad berekend. Dit verhoudingsgetal is betrouwbaarder dan de onderliggende cijfers waaruit het berekend is. De onnauwkeurigheden en de marges die voortvloeien uit het steekproefkarakter van de EBB, leiden per gemeente tot aanzienlijke schattingsfouten over het absolute niveau van bevolking en beroepsbevolking (soms bedraagt de over- of onderschatting van de bevolkingsomvang meer dan 30%). Omdat deze fout zich in beide grootheden in gelijke mate voordoet, wordt het verhoudingsgetal niet beïnvloed. Dit betekent dat de arbeidsparticipatie uit de EBB het meest geschikte uitgangspunt vormt voor de verdere exercitie.

6de fase : Puntschatting gemeentelijke beroepsbevolking, 1995

De CBS-cijfers van de gemeentelijke beroepsbevolking hebben betrekking op de gemiddelde periode 1994/1996. Aannemende dat het periodegemiddelde van de participatiegraad uit de EBB een

goede puntschatting oplevert voor het periodemidden, mogen de EBB-uitkomsten worden opgevat als een puntschatting voor 1995. Voor 1995 kan de totale beroepsbevolking dan worden geraamd door de totale participatiegraad per gemeente uit tabel 3 te vermenigvuldigen met de feitelijke bevolkingsomvang per 1-1-1995 (CBS Bevolkingsstatistiek):

$$9. \quad (bb_{1995}^{6^{\text{de}} \text{ fase}})_{\text{gem}}^{\text{tot}} = (b_{1995})_{\text{gem}}^{\text{tot}} \times (p_{1994/1996}^{\text{ebb}})_{\text{gem}}^{\text{tot}}$$

Tabel 3. Arbeidsparticipatie per gemeente, gemiddeld 1994/1996

Aalten	62	Gendringen	64	Nunspeet	63
Ammerzoden	65	Gendt	58	Oldebroek	55
Angerlo	63	Gorssel	66	Putten	60
Apeldoorn	62	Groenlo	64	Renkum	61
Arnhem	63	Groesbeek	62	Rheden	64
Barneveld	61	Harderwijk	63	Rijnwaarden	59
Bemmel	62	Hattem	60	Rossum	71
Bergh	67	Hedel	64	Rozendaal	50
Beuningen	66				
		Heerde	61	Ruurlo	67
Borculo	64	Heerewaarden	71	Scherpenzeel	65
Brakel	62	Hengelo	67	Steenderen	50
Brummen	63	Heteren	66	Tiel	66
Buren	71	Heumen	64	Ubbergen	64
Culemborg	63	Hoevelaken	68	Valburg	60
Didam	63	Huissen	60	Voorst	58
Dinxperlo	63	Hummelo/K	67	Vorden	56
Dodewaard	50	Kerkwijk	56	Wageningen	59
Doesburg	68	Kesteren	54	Warnsveld	64
Doetinchem	65	Lichtenvoorde	62	Wehl	56
Druten	68	Lienden	56	West M en W	62
Duiven	71	Lingewaal	59	Westervoort	64
Echteld	63	Lochem	65	Wijchen	62
Ede	61	Maasdriel	62	Winterswijk	64
Eibergen	69	Maurik	59	Wisch	63
Elburg	60	Millingen	59	Zaltbommel	62
Elst	65	Neede	68	Zelhem	60
Epe	56	Neerijnen	67	Zevenaar	63
Ermelo	60	Nijkerk	63	Zutphen	61
Geldermalsen	65	Nijmegen	59		

Bron EBB'94/96, Beroepsbevolking en werkloosheid per gemeente, CBS

Aanvullingen: Bureau Economisch Onderzoek, Provincie Gelderland

De verdeling van de totale beroepsbevolking naar geslacht is geschied door de relatieve verdeling mannen/vrouwen per gemeente uit tabel 2 toe te passen op de totale beroepsbevolking uit de zesde fase:

$$10. \quad (bb_{1995}^{6^{de} fase})_{gem}^g = \frac{(bb_{1994/1996}^{ebb})_{gem}^g}{(bb_{1994/1995}^{ebb})_{gem}^{tot}} \times (bb_{1995}^{6^{de} fase})_{gem}^{tot}$$

De verdeling van de totale beroepsbevolking naar leeftijd is geschied door de relatieve leeftijdsverdeling per gemeente uit tabel 2 toe te passen op de totale beroepsbevolking uit de zesde fase:

$$11. \quad (bb_{1995}^{6^{de} \text{ fase}})_{gem}^{coh^{ebb}} = \frac{(bb_{1994/1996}^{ebb})_{gem}^{coh^{ebb}}}{(bb_{1994/1996}^{ebb})_{gem}^{tot}} \times (bb_{1995}^{6^{de} \text{ fase}})_{gem}^{tot}$$

7de fase : Historische reeks 1987-1995

Uitgaande van de veronderstelling dat de veranderingen in de gemeentelijke arbeidsparticipatie per vijfjaarscohort de algemene Nederlandse trend volgen, zijn de jaren vóór 1995 geraamd door de puntschatting uit 1995 te verlagen met de jaarlijkse absolute mutaties uit de eerste fase:

$$12. \quad \Delta (bb_t^{1^{ste} \text{ fase}})_{gem}^{coh^{ebb},g} = (bb_t^{1^{ste} \text{ fase}})_{gem}^{coh^{ebb},g} - (bb_{t-1}^{1^{ste} \text{ fase}})_{gem}^{coh^{ebb},g}$$

$$13. \quad (bb_{1995}^{7^{de} \text{ fase}})_{gem}^{coh^{ebb},g} = (bb_{1995}^{6^{de} \text{ fase}})_{gem}^{coh^{ebb},g}$$

waarin:

$$t = 1988 \text{ t/m } 1995$$

8ste fase : Prognose 1995-2020, consolidatievariant

De jaren ná 1995 zijn in eerste instantie geraamd door de puntschatting uit 1995 te verhogen met de jaarlijkse absolute mutaties uit de eerste fase (de absolute participatieverschillen uit 1995 blijven in deze berekeningswijze gehandhaafd):

$$14. \quad (bb_t^{8^{de} \text{ fase}})_{gem}^{coh^{ebb},g} = (bb_{t-1}^{7^{de} \text{ fase}})_{gem}^{coh^{ebb},g} + \Delta (bb_t)_{gem}^{coh^{ebb},g}$$

waarin:

$$t = 1996 \dots \text{ laatste prognose jaar}$$

9de fase : Prognose 1995-2020, convergentievariant

Uitgaande van een convergentiescenario met een looptijd van 25 jaar zal in 2020 de arbeidsparticipatie per leeftijdscohort naar geslacht gelijk zijn aan de landelijke. Om de definitieverschillen tussen het CBS en het CPB te neutraliseren zijn de resultaten van de eerste fase (CPB-definitie)

herberekent naar de randtotalen van de landelijke EBB-uitkomsten (CBS-definitie). Dit is gedaan door de gemeentelijke uitkomsten van de eerste fase uit te drukken in procenten van Nederland en deze aandelen te projecteren op de landelijke uitkomsten van fase 7. Het resultaat van deze exercitie is een schatting van de lokale beroepsbevolking voor de jaren 1995-2020 waarbij de arbeidsparticipatie per cohort en naar leeftijd gelijk is aan de Nederlandse:

$$15. \quad (bb_t^{9^{de} fase})_{gem}^{coh^{ebb}, g} = \frac{(bb_t^{1^{ste} fase})_{gem}^{coh^{ebb}, g}}{(bb_t^{1^{ste} fase})_{ned}^{coh^{ebb}, g}} \times (bb_t^{7^{de} fase})_{ned}^{coh^{ebb}, g}$$

10de fase : Prognose 1995-2020, synthese

Als definitieve raming is gekozen voor het gemiddelde van de consolidatievariant en de convergentievariant in 2020. De helft van de participatieverschillen uit het basisjaar 1995 bestaan ook in 2020 nog, de andere helft van de verschillen zijn onder invloed van het convergentieproces verdwenen. Aangenomen wordt dat deze situatie geleidelijk ontstaat. Bij de berekeningen is daarom uitgegaan van een dynamische gewichtenset. In 1995 is de beroepsbevolking gelijk aan het resultaat voor 1995 uit de consolidatievariant (gewicht = 100%). 1995 is ook het startjaar van het veronderstelde convergentieproces (gewicht = 0%). Vijfentwintig jaar later zijn de gewichten aan elkaar gelijk (beide 50%). In de tussenliggende jaren nemen de gewichten proportioneel af c.q. toe.

$$16. \quad (bb_t^{10^{de} fase})_{gem}^{coh^{ebb}, g} = \frac{y (bb_t^{8^{ste} fase})_{gem}^{coh^{ebb}, g} + z (bb_t^{9^{de} fase})_{gem}^{coh^{ebb}, g}}{100}$$

waarin:

t = 1995 2020

Y = 100 - z

Z = 0 in 1995, 2 in 1996 50 in 2020

Legenda bij de formules

b	=	bevolking per 1-1;
bb	=	beroepsbevolking;
coh ^{ebb}	=	leeftijdscohorten gemeentelijke EBB '94/'96: 15-24, 25-44, 45-64 jaar
coh ^{5j, g}	=	leeftijdscohort per 5 jaar, naar geslacht
g	=	naar geslacht;
gem	=	gemeente;
ned	=	Nederland;
t	=	jaartal;
tot	=	totaalcijfer
x	=	niet in de ebb-gepubliceerd gegeven
y,z	=	gewichten

Bronnen van het cijfermateriaal

Beroepsbevolking 1995	:	Beroepsbevolking en werkloosheid per gemeente 1994/1996, EBB, CBS, 1997
Landelijke participatiegraad '87/'95	:	CEP'96, CPB, 1996
Prognose landelijke participatiegraad	:	Bevolking en Arbeidsaanbod, drie scenario's tot 2020, CPB / CBS, 1997, scenario Global Competition
Bevolking '87/'95	:	Bevolkingsstatistiek, CBS
Bevolkingsprognose 2020 per gemeente	:	Bouwen en Wonen, Provincie Gelderland, Streekplanprognose 1997
Bevolkingsprognose 2020 Nederland	:	CBS Bevolkingsprognose 1996

scenariokeuze

Het prognosemodel (bijlage 1) vereist de beschikbaarheid van twee exogene variabelen: de toekomstige bevolkingsomvang per gemeente en de toekomstige ontwikkeling van de arbeidsparticipatie in Nederland. Beide grootheden zijn recentelijk beschikbaar gekomen:

- Onlangs heeft het CPB drie toekomstscenario's voor de Nederlandse economie gepresenteerd. In dat kader is een achtergrondstudie verschenen over bevolking en arbeidsaanbod⁸. Hierin zijn vooruitberekeningen opgenomen over de ontwikkeling van de Nederlandse arbeidsparticipatie en beroepsbevolking naar een drietal scenario's.
- De nieuwste streekplan-bevolkingsprognoses per gemeente (REW - Wonen en Bouwen, Provincie Gelderland, 1997).

Bij de opstelling van de toekomstscenario's is de economische ontwikkeling van Nederland door het CPB afhankelijk gesteld van vijf 'sleutelvariabelen'. Elk scenario kent een specifieke ontwikkeling op het gebied van:

- internationale- economisch-politieke-ontwikkelingen;
- demografische trends;
- sociaal-culturele factoren;
- technologische ontwikkeling;
- economische trends.

Op al deze terreinen worden trends waargenomen die zich in de toekomst in een aantal alternatieve richtingen kunnen ontwikkelen. Dit heeft geleid tot de ontwikkeling van drie scenario's, te weten: Divided Europe (DE), Global Competition (GC) en European Coordination (EC). Bij de opstelling van de scenario's zijn ten aanzien van de sleutelvariabelen verschillende accenten gelegd. Daarbij zijn voor de vijf factoren consistente uitgangspunten gehanteerd. Samengevat kunnen de toekomstscenario's als volgt worden geschetst⁹:

Divided Europe

In dit scenario bestaat er binnen Europa onenigheid over de verdere integratie en op de hoofdlijnen van het beleid. Afhankelijk van het onderwerp treden er binnen de EU wisselende coalities op. Nationalistische gevoelens nemen toe, maar ook binnen de landen zelf groeit de verdeeldheid en speelt antagonisme een sterke rol. Dit alles verhindert een succesvolle economische politiek in Europa. Daarentegen boeken Noord-Amerika en Azië juist succes op dit vlak. Het vrije markt perspec-

⁸ Bevolking en Arbeidsaanbod: drie scenario's tot 2020, CPB/CBS, 1997

⁹ Samengesteld uit: Omgevingsscenario's Lange Termijn Verkenning 1995-2020, Werkdocument 89, pagina 15 t/m 35. CPB, 1996

tief en een krachtige technologische groei zorgen in die gebieden voor een zeer dynamische economische ontwikkeling. Het gevolg is dat Europa de concurrentiestrijd verliest. Het effect daarvan wordt verstrekt doordat de groei in Noord-Amerika en Azië investeringen uit Europa aantrekt, terwijl Europa zelf juist een minder aantrekkelijk gebied voor buitenlandse investeerders wordt. Het zwaartepunt van de mondiale economische groei ligt dus duidelijk niet in Europa.

Zwakke economische groei, trage technologische ontwikkeling, weinig ontplooiingsmogelijkheden op sociaal-cultureel gebied en geringe voortgang bij het oplossen van milieuproblemen typeren Nederland en Europa. Het consumptiepatroon noch het productiepatroon vertonen bijzondere karakteristieken ten opzichte van de huidige situatie. Grote structurele veranderingen worden vanwege de lage dynamiek dan ook niet voorzien.

De ongunstige situatie op de arbeidsmarkt vormt een rem op de migratie, waardoor de toename van de Nederlandse bevolking in Divided Europe maar gering is. In dit scenario wordt in Nederland een lage economische groei van gemiddeld 1,5% gecombineerd met een lage bevolkingsgroei van nog geen 0,2% per jaar. De werkloosheid blijft aanhoudend hoog.

European Coordination

De Europese samenwerking komt in dit scenario tot stand volgens het 'meer snelheden model'. Een kopgroep van landen loopt voorop bij de verdere integratie. De andere landen worden toegelaten zodra zij aan de eisen voldoen.

Binnen de EU speelt beleidscoördinatie een belangrijke rol. Vanuit Brussel wordt een duidelijk Europees vervoer-, energie en milieubeleid gevoerd. Aan solidariteit en sociale cohesie wordt groot belang gehecht. Dit houdt in dat het accent in dit scenario meer ligt op de immateriële, spirituele of idealistische leefstijl en een bijbehorend consumptiepatroon. Er is grotere aandacht voor de (eigen) cultuur, en in het algemeen voor collectieve goederen, waaronder het milieu. Binnen de Europese markt is meer ruimte voor steun aan bedrijven ten opzichte van niet-Europese concurrenten en de concurrentie uit midden-Europa. Anderzijds zal het internationale milieubeleid strenger zijn voor vervuilende en grondstofintensieve industrieën.

Terwijl in dit scenario de Europese integratie voortschrijdt, treedt tegelijkertijd op mondiale schaal een zeker isolationisme op. De grote blokken in de wereld (Noord-Amerika, Zuid-Amerika, Azië, Afrika en Europa) richten zich meer naar binnen. De groei van de wereldhandel blijft daardoor beperkt. De economische groei in Nederland bedraagt gemiddeld 2,3% per jaar. De bevolkingsgroei is in dit scenario met bijna 0,6% per jaar het hoogst. Dit wordt mede veroorzaakt door het ontbreken van een restrictief toelatingsbeleid van migranten. Op de arbeidsmarkt is sprake van relatieve schaarste.

Global Competition

In Global Competition neemt de Europese samenwerking toe zonder dat dit leidt tot een verdergaande politieke integratie. De lidstaten besluiten in wisselende samenstelling tot onderlinge samenwerking op bepaalde terreinen (het model van de flexibele integratie). Nieuwe leden kunnen toetreden mits zij voldoen aan bepaalde eisen.

De nadruk ligt in dit scenario op een zeer dynamische technologische ontwikkeling, sterke internationalisering en een grote rol van het marktmechanisme. De economische groei in Europa en in Nederland is hoog, er is veel aandacht voor deregulering en liberalisering. De telecom-, energie-, vervoer-, bank- en verzekeringsmarkt worden in belangrijke mate geliberaliseerd. De internationale handel bloeit. Liberalisering en deregulering en een felle concurrentiestrijd leiden tot een sterke economische dynamiek die belangrijke sociale gevolgen heeft. Global Competition is een scenario voor de sterken met krachtige individualiseringstendenzen. De verzorgingsstaat wordt soberder ingericht. Wel zorgt de overheid voor een goede uitvoering van klassieke kerntaken op het terrein van onderwijs, infrastructuur en openbaar bestuur. Tevens schept de overheid de voorwaarden voor een goede marktwerking.

De individualisering uit zich ook in het consumptiepatroon. Uit het sterk gevarieerde wereldwijde aanbod van goederen en diensten stelt de consument zelf een pakket samen en schept een eigen cultuur. Naast het toenemende gebruik van elektronische apparatuur, is er veel aandacht voor lichamelijke verzorging en recreatie. Er treedt een sterke groei op van de informatietechnologie.

Er wordt uitgegaan van een restrictief toelatingsbeleid van migranten waardoor de bevolkingstoename beperkt blijft. De groei van het BNP is in dit scenario met 3,3% het hoogst. De bevolkingsgroei komt uit op minder dan 0,4% per jaar. De hoge economische groei wordt mede mogelijk gemaakt door de zeer sterke stijging van de arbeidsparticipatie.

Zoals uit het voorgaande is gebleken, kennen de verschillende CPB-scenario's een specifieke bevolkingsontwikkeling. De bevolkingsaanwas vormt een consistent geheel met de andere elementen uit de scenario's, zoals arbeidsparticipatie en economische ontwikkeling. In dat verband is het interessant te bezien hoe de bevolkingsgroei van de verschillende scenario's zich verhoudt tot de streekplanprognose (zie grafiek volgende pagina).

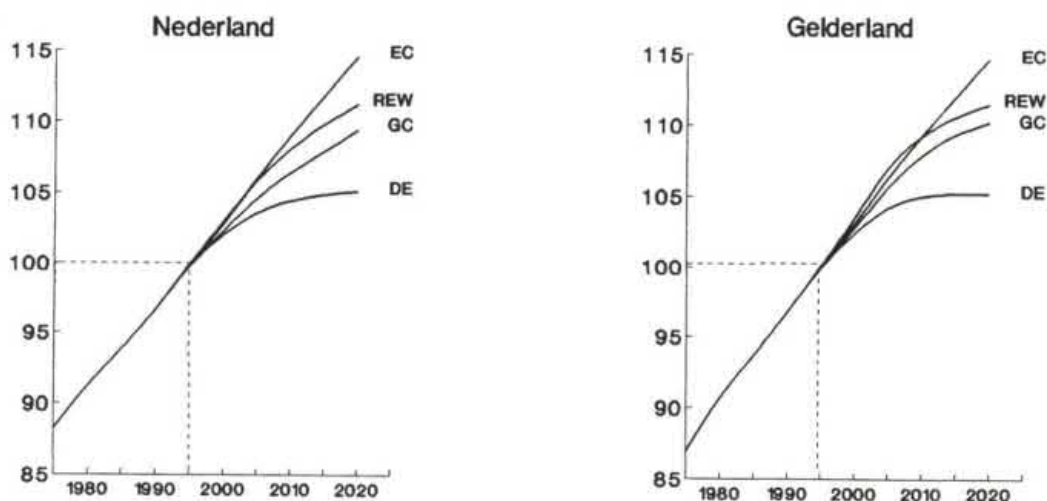
Uit deze grafiek blijkt dat het scenario Global Competition goed aansluit op de streekplanprognose (een jaarlijkse bevolkingsgroei van 0,39% vs. 0,44%). In Divided Europe zijn de verschillen zeer groot. In dit scenario wordt uitgegaan van een bevolkingsgroei die nog niet de helft is van de streekplanvariant (0,20% vs. 0,44%). Ook in European Coordination zijn de verschillen tamelijk groot. Hier ligt de bevolkingsgroei ongeveer een kwart boven de streekplanprognose (0,55% vs. 0,44%).

Bezien vanuit de toekomstige bevolkingsontwikkeling is alleen Global Competition consistent met het streekplan. Aan de overige scenario's ligt een bevolkingsgroei ten grondslag die zich niet verdraagt met de streekplanprognose.

Global Competition lijkt bovendien het meest trendmatige scenario van de drie. Veel kenmerkende trends en ontwikkelingen zijn nu reeds aanwijsbaar en worden in dit scenario verder doorgetrokken (liberalisering, toenemende rol marktmechanisme, individualisering, technologische dynamiek en globalisering), terwijl voor de realisering van de andere scenario's nog al ingrijpende trendbreuken vereist zijn (blijvende conjunctuuromslag, idealistische leefstijl, isolationisme).

Ten slotte kan worden opgemerkt dat de economische premissen en de gestelde beleidsdoelen van zowel het Sociaal-economische Beleidsplan als van het Streekplan, het beste aansluiten bij het toekomstbeeld dat uit Global Competition naar voren komt (hoge economische groei, toenemende rol marktmechanisme, individualisering, technologische dynamiek en globalisering). Tegen deze achtergrond moet worden geconcludeerd dat Global Competition het meest consistente scenario vormt bij de provinciale visie. Dit betekent voor de Gelderse berekeningen dat de streekplan-bevolkingsprognose 1997 het uitgangspunt vormt. De Nederlandse CBS Bevolkingsprognose 1996 is daarmee consistent. De resultaten passen in het CPB-scenario Global Competition.

Bevolkingsontwikkeling, 1995-100

Bron: Provincie Gelderland / CPB

Toelichting: WAO-volume, Allochtone beroepsbevolking, Opleidingsstructuur

WAO-volume

Via de CBS-statistiek Regionale gegevens AWW/WAO 1995 is per COROP-gebied het aantal WAO'ers bekend naar de drie leeftijdscategorieën waarin de EBB de beroepsbevolking onderscheidt. In combinatie met gegevens over de beroepsbevolking kan dus voor 1995 een regio- en leeftijdspecifiek WAO-percentages worden berekend.

Aantal WAO'ers in procenten van de beroepsbevolking in de overeenkomstige leeftijdscategorie, 1995, Nederland Gelderland en de Gelderse COROP-gebieden

	Vel	Ach	A/N	ZWG	Gld	Ned
15-24 jaar	3	3	4	2	3	3
25-44 jaar	6	6	6	4	6	6
45-64 jaar	27	29	31	24	29	31
totaal	12	13	12	10	12	12

Bron: berekend op basis van Regionale Gegevens AAW / WAO 1995, CBS en tabel 5 van deze publicatie

Projectie van deze percentages op de beroepsbevolking 2020 geeft per gebied een theoretische raming van de WAO bij ongewijzigde instroomkansen. Het CPB heeft voor Nederland echter berekend dat het totale WAO-volume tot 2020 toe neemt met in totaal een kleine 2% (Bevolking en Arbeidsaanbod, Global Competition). Het CPB gaat daarbij (impliciet) uit van een halvering van de instroomkansen. Projectie van de groei-index volgens het CPB op het uitgangsniveau in 1995 (CBS) geeft een stijging van het aantal WAO-uitkeringen in Nederland van 787 duizend in 1995 naar 803 duizend in 2020. Vervolgens is dit Nederlandse randtotaal regionaal verdeeld op basis van de regionale aandelen in de hiervoor genoemde theoretische raming bij ongewijzigde instroomkansen. Hieraan ligt de veronderstelling ten grondslag dat de reductie van de instroomkansen per leeftijdsgroep landelijk en regionaal gelijk is.

Allochtone beroepsbevolking in 2020

Via de EBB is per COROP-gebied de omvang van de allochtone beroepsbevolking in 1995 bekend (driejaargemiddelde van 1994, 1995 en 1996). Daarnaast kan op basis van de Maandstatistiek van de Bevolking (CBS) de totale allochtone bevolkingsomvang bepaald worden.

De omvang van de toekomstige buitenlandse migratie is opgenomen in de Streekplan-bevolkingsprognose en de landelijke CBS-prognose.

Het CPB heeft voor Nederland berekend dat de allochtone beroepsbevolking tussen 1995 en 2020 toeneemt met 550 duizend personen (Bevolking en Arbeidsaanbod, Global Competition). De omvang van de allochtone beroepsbevolking in Nederland neemt daardoor toe van 613 duizend in 1995 (driejaargemiddelde van 1994, 1995 en 1996, EBB/CBS) naar bijna 1,2 miljoen in 2020. De regionale groei is berekend door de landelijke groei te verdelen naar rato van de regionale aandelen in de buitenlandse migratie. De omvang van de regionale allochtone beroepsbevolking in 2020 is vervolgens geraamd door het niveau 1995 te verhogen met deze groei.

Regionale aandelen in Nederland, Gelderland en de Gelderse COROP-gebieden

	Vel	Ach	A/N	ZWG	Gld
Totale bevolking 1995	4,0	2,4	4,4	1,4	12,1
Totale bevolking 2020	3,9	2,3	4,5	1,4	12,1
Totale beroepsbevolking 1995	3,8	2,4	4,5	1,4	12,0
Totale beroepsbevolking 2020	3,8	2,3	4,5	1,4	11,9
Allochtone bevolking 1995	2,4	1,3	3,8	0,7	8,2
Buitenlandse migratie 1995-2020	3,9	1,4	3,1	0,7	9,2
Allochtone beroepsbevolking 1995	2,1	1,3	3,3	0,7	7,4
Allochtone beroepsbevolking 2020	3,0	1,4	3,2	0,7	8,2

Opleidingsstructuur in 2020

Via de EBB is per COROP-gebied de opleidingsstructuur van de beroepsbevolking in 1995 bekend. Het CPB heeft voor Nederland de wijzigingen in de opleidingsstructuur 1995-2020 geraamd (Bevolking en Arbeidsaanbod, Global Competition). De Nederlandse en regionale ramingen in dit rapport zijn opgesteld door de structuurwijzigingen die het CPB voor Nederland geraamd heeft, te projecteren op de opleidingsstructuur uit 1995 (driejaargemiddelde van 1994, 1995 en 1996, EBB/CBS).

WESSETERLAND IN O.O.N.O.P.-GEBIEDEN VOLGENS

16 ZUIDWEST-GELDERLAND

